

TÜRKİYE ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ

Üç Aylık Pazar Verileri Raporu

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

2024

2.
ÇEYREK

İÇİNDEKİLER

ŞEKİLLER LİSTESİ	4
ÇİZELGELER LİSTESİ	6
ÖNSÖZ	7

YÖNETİCİ ÖZETİ	9
2024-2. ÇEYREK ÖZET BİLGİLERİ	9
Genel Pazar Verileri	10
Sabit Pazar	11
Genişbant Pazarı	13
Mobil Pazar	15
Diğer Hizmetler	17

KISALTMALAR	18
1. GENEL PAZAR VERİLERİ	19
1.1 Yetkilendirme ve Hizmet Türlerine Göre İşletmeci Sayıları	20
1.2 İşletmecilerin Gelirleri	21
1.3 İşletmeci Yatırımları	24
1.4 Toplam Trafik	25
1.5 Tüketici Şikâyetleri	28

2. SABİT PAZAR VERİLERİ	32
2.1 Sabit Pazarda Gelirler	35
2.2 Sabitten Arama Gelirleri	36
2.3 Sabit Pazarda Trafik Hacmi	38
2.4 Kısa Numaralar	42
2.5 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler	43
2.6 Aylık Kullanım Miktarı (MoU)	43
2.7 Abone Başına Ortalama Çağrı Başlatma	44
2.8 Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)	44
2.9 Sabit Numara Taşınabilirliği	45

3. GENİŞBANT PAZAR VERİLERİ	46
3.1 Abone Sayıları	47
3.2 Pazar Payları ve Gelirler	48
3.3 OECD Ülkeleri Yaygınlık Oranları	49
3.4 Kullanım Miktarları	50
3.5 Abonelerin Hızlara ve Kullanımlara Göre Dağılımı	50
3.6 Mobil İnternet Hız Ölçümleri	52
3.7 Abonelerin Teknoloji Bazlı Dağılımı	53
3.8 Alan Adları	53
3.9 Güvenli Elektronik İmza	54
3.10 Kayıtlı Elektronik Posta	55

4. MOBİL PAZAR VERİLERİ	56
4.1 Abone Sayısı ve Yaygınlık	57
4.2 Mobil Abone Profili	60
4.3 Mobil Trafik Hacmi	66
4.4 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler	68
4.5 Kısa Numaralar	69
4.6 SMS ve MMS	70
4.7 Mobil Gelir	71
4.8 Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)	74
4.9 Aylık Kullanım Miktarı (MoU)	76
4.10 Mobil Yatırım	77
4.11 Mobil Cihaz Kayıt Sistemi	79

5. DİĞER HİZMETLER	80
5.1 Altyapı İşletmeciliği Hizmeti	81
5.2 Kablolu Yayın Hizmeti	83
5.3 Uydu Haberleşme Hizmeti	84
5.4 Uydu Platform Hizmeti	85
5.5 GMPCS Hizmeti	86
5.6 Rehberlik Hizmeti	86
5.7 Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti (OKTH)	87

ŞEKİLLER LİSTESİ

ŞEKİL 1-1 TOPLAM GELİRİN İŞLETMECİLER ARASINDA DAĞILIMI (2023) MİLYAR ₺	21
ŞEKİL 1-2 İŞLETMECİLERİN TOPLAM GELİRDEN ALDIĞI PAY (2023), %.....	22
ŞEKİL 1-3 TOPLAM YILLIK ARAMA TRAFİK MİKTARLARI, MİLYAR DAKİKA	25
ŞEKİL 1-4 TOPLAM ÜÇ AYLIK ARAMA TRAFİK MİKTARLARI, MİLYAR DAKİKA	26
ŞEKİL 1-5 TRAFİK DAĞILIMI, MİLYAR DAKİKA.....	26
ŞEKİL 1-6 TRAFİK DAĞILIMI, %.....	27
ŞEKİL 1-7 SEKTÖR BAZINDA ÜÇ AYLIK TÜKETİCİ ŞİKÂyetİ SAYILARI	28
ŞEKİL 1-8 MİLYON ABONE BAŞINA TÜKETİCİ ŞİKÂyetİ SAYISI (ADET)	29
ŞEKİL 1-9 MOBİL SEKTÖRDE TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİNİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	30
ŞEKİL 1-10 İSS SEKTÖRÜNDE TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİNİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	30
ŞEKİL 1-11 UYDU PLATFORM HİZMETİNDE TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİNİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	31
ŞEKİL 1-12 SABİT TELEFON HİZMETİNDE TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİNİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	31
ŞEKİL 2-1 SABİT ABONE SAYISI VE YAYGINLIK.....	33
ŞEKİL 2-2 TÜRK TELEKOM'UN YILLIK GELİRİNİN DAĞILIMI, %.....	35
ŞEKİL 2-3 TÜRK TELEKOM'UN ÜÇ AYLIK GELİRİNİN DAĞILIMI, %.....	36
ŞEKİL 2-4 TÜRK TELEKOM ARAMA GELİRLERİ, MİLYON ₺ *	36
ŞEKİL 2-5 STH-TT TELEFON HİZMETLERİ GELİRLERİNE GÖRE PAZAR PAYLARI, %	37
ŞEKİL 2-6 TÜRK TELEKOM TRAFİK DAĞILIMI, %	38
ŞEKİL 2-7 STH-TT ÇAĞRI BAŞLATMA (ŞEHİR İÇİ) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	39
ŞEKİL 2-8 STH-TT ÇAĞRI BAŞLATMA (ŞEHİRLERARASI) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	39
ŞEKİL 2-9 STH-TT ÇAĞRI BAŞLATMA (MOBİLE DOĞRU) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	40
ŞEKİL 2-10 STH-TT ÇAĞRI BAŞLATMA (YURTDIŞINA DOĞRU) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	40
ŞEKİL 2-11 STH-TT SABİTTE SONLANDIRILAN ULUSLARARASI ÇAĞRI TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	41
ŞEKİL 2-12 STH-TT MOBİLDE SONLANDIRILAN ULUSLARARASI ÇAĞRI TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %.....	41
ŞEKİL 2-13 STH-TT SABİTTEN BAŞLATILAN TOPLAM TRAFİKTEKİ PAYLARI, %.....	42
ŞEKİL 2-14 SABİT MOU, DAKİKA	43
ŞEKİL 2-15 ÇAĞRI BAŞLATAN ABONELERİN ORTALAMA ARAMA SÜRESİ, DAKİKA	44
ŞEKİL 2-16 SABİT ARPU, ₺	44
ŞEKİL 3-1 GENİŞBANT İNTERNET ABONE SAYISI	47
ŞEKİL 3-2 OECD ÜLKELERİNE GÖRE SON YILDA SABİT GENİŞBANT YAYGINLIK ARTIŞ ORANLARI,%	49
ŞEKİL 3-3 ABONE BAŞI AYLIK ORTALAMA KULLANIM MİKTARI, GBYTE	50
ŞEKİL 3-4 HIZLARA GÖRE SABİT GENİŞBANT İNTERNET ABONELERİNİN DAĞILIMI, %	51
ŞEKİL 3-5 MOBİL BİLGİSAYARDAN İNTERNET ABONELERİNİN KULLANIMA GÖRE DAĞILIMI, %	51
ŞEKİL 3-6 MOBİL CEPTEN İNTERNET ABONELERİNİN KULLANIMA GÖRE DAĞILIMI, %	52
ŞEKİL 3-7 MOBİL VERİ İNDİRME VE GÖNDERME HIZLARI (MBPS)	52
ŞEKİL 3-8 SABİT GENİŞBANT ABONELERİNİN TEKNOLOJİ BAZINDA DAĞILIMI, %	53
ŞEKİL 3-9 ".TR" UZANTILI ALAN ADLARININ DAĞILIMI (ADET).....	53
ŞEKİL 3-10 IP ADRESİ ÜLKE BİLGİSİ	54
ŞEKİL 4-1 TOPLAM MOBİL ABONE SAYISI VE NÜFUSA GÖRE YAYGINLIK.....	57
ŞEKİL 4-2 AKTİF 4.5G MOBİL ABONE VE UYUMLU CİHAZ SAYISI.....	58
ŞEKİL 4-3 MOBİL ABONE SAYISI VE 0/9 YAŞ HARIÇ NÜFUSA GÖRE YAYGINLIK	58
ŞEKİL 4-4 ÖN ÖDEMELİ VE FATURALI MOBİL GENİŞBANT ABONE SAYILARI, BİN.....	59
ŞEKİL 4-5 TÜRKİYE VE BAZI AVRUPA ÜLKELERİNİN MOBİL YAYGINLIK ORANLARI, %	60
ŞEKİL 4-6 ÖN ÖDEMELİ VE FATURALI MOBİL ABONE ORANLARI, %	60
ŞEKİL 4-7 BAZI AVRUPA ÜLKELERİ VE TÜRKİYE'DE ÖN ÖDEMELİ/FATURALI ABONE ORANLARI, %	61
ŞEKİL 4-8 3G VE 4.5G ÖN ÖDEMELİ VE FATURALI MOBİL ABONE ORANLARI, %	61
ŞEKİL 4-9 MOBİL İŞLETMECİ BAZINDA TOPLAM ABONE SAYILARI, MİLYON	62
ŞEKİL 4-10 TOPLAM MOBİL NUMARA TAŞIMA SAYILARI	62
ŞEKİL 4-11 MNT KAPSAMINDA MOBİL İŞLETMECİLERİN NET GELEN ABONE SAYILARI, BİN.....	63
ŞEKİL 4-12 MOBİL İŞLETMECİLERİN ABONE SAYISINA GÖRE PAZAR PAYLARI, %.....	63
ŞEKİL 4-13 MOBİL İŞLETMECİLERİN ABONE KAYIP ORANLARI (CHURN RATE), %	64
ŞEKİL 4-14 MOBİL İŞLETMECİ BAZINDA ÖN ÖDEMELİ / FATURALI ABONELERİN DAĞILIMI, %	64
ŞEKİL 4-15 ÖN ÖDEMELİ ABONELERİN DAĞILIMI, %	65
ŞEKİL 4-16 FATURALI ABONELERİN DAĞILIMI, %	65
ŞEKİL 4-17 MOBİL ABONELERİN BİREYSEL/KURUMSAL BAZDA AYIRIMI, %	66

ŞEKİL 4-18 MOBİL İŞLETMECİLERİN DÖNEMLERE GÖRE TOPLAM TRAFİKLERİ, MİLYAR DAKİKA	66
ŞEKİL 4-19 MOBİL İŞLETMECİLERİN TRAFİĞE GÖRE PAZAR PAYLARI, %.....	67
ŞEKİL 4-20 MOBİL TRAFİK DAĞILIMI, %	67
ŞEKİL 4-21 MOBİL TRAFİK DAĞILIMI, MİLYON DAKİKA	68
ŞEKİL 4-22 DÖNEMLERE GÖRE SMS VE MMS MİKTARI, MİLYON ADET	70
ŞEKİL 4-23 YILLAR İTİBARIYLA MOBİL HİZMETLERDEN ELDE EDİLEN GELİR, MİLYAR ₺	71
ŞEKİL 4-24 MOBİL HİZMETLERDEN ELDE EDİLEN ÜÇ AYLIK GELİRLER, MİLYAR ₺*	72
ŞEKİL 4-25 MOBİL İŞLETMECİLERİN TOPLAM GELİRE GÖRE PAZAR PAYLARI, %.....	72
ŞEKİL 4-26 MOBİL İŞLETMECİLERİN ABONELERDEN ELDE ETTİKLERİ GELİRE GÖRE PAZAR PAYLARI, %*	73
ŞEKİL 4-27 MOBİL İŞLETMECİLERİN GELİR DAĞILIMI, %	73
ŞEKİL 4-28 MOBİL İŞLETMECİLERİN İŞLETMECİ BAZINDA GELİR DAĞILIMI, %	74
ŞEKİL 4-29 MOBİL ARPU, ₺	74
ŞEKİL 4-30 ÖN ÖDEMELİ MOBİL ARPU, ₺	75
ŞEKİL 4-31 FATURALI MOBİL ARPU, ₺	75
ŞEKİL 4-32 TÜRKİYE VE AB'DE MOBİL ARPU, €*	76
ŞEKİL 4-33 MOBİL İŞLETMECİ BAZINDA MOU DEĞERLERİ, DK/AY*	76
ŞEKİL 4-34 AB VE TÜRKİYE'DE MOBİL ABONE BAŞINA ORTALAMA GÖRÜŞME, DK/AY*	77
ŞEKİL 4-35 YILLIK MOBİL YATIRIM, MİLYON ₺	77
ŞEKİL 4-36 İŞLETMECİ BAZINDA YILLIK MOBİL YATIRIM, MİLYON ₺	78
ŞEKİL 4-37 ÜÇ AYLIK MOBİL YATIRIM, MİLYON ₺	78
ŞEKİL 4-38 MARKALARA GÖRE IMEI KAYDI YAPILAN MOBİL CİHAZ ADEDİ (BİN)	79
ŞEKİL 4-39 IMEI KAYDI YAPILAN AKILLI TELEFON VE DİĞER CİHAZ ADEDİ (BİN)	79
ŞEKİL 5-1 İŞLETMECİLERİN FİBER UZUNLUKLARININ BİR ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE ARTIŞI, (KM)	81
ŞEKİL 5-2 KABLO İNTERNET ABONE SAYISI	83
ŞEKİL 5-3 IPTV ABONE SAYISI	84

ÇİZELGELER LİSTESİ

ÇİZELGE 1-1 HİZMET TÜRLERİNE GÖRE YETKİLENDİRME SAYILARI	20
ÇİZELGE 1-2 TÜRK TELEKOM VE MOBİL İŞLETMECİLERİN YILLIK NET SATIŞ GELİRLERİ, ₺	21
ÇİZELGE 1-3 TÜRK TELEKOM VE MOBİL İŞLETMECİLERİN ÜÇ AYLIK NET SATIŞ GELİRLERİ, ₺	22
ÇİZELGE 1-4 DİĞER İŞLETMECİLERİN ÜÇ AYLIK GELİR BİLGİLERİ, ₺ *	23
ÇİZELGE 1-5 DİĞER İŞLETMECİLERİN YILLIK GELİR BİLGİLERİ, ₺ *	23
ÇİZELGE 1-6 TÜRK TELEKOM VE MOBİL ŞEBEKE İŞLETMECİLERİNİN ÜÇ AYLIK YATIRIMLARI, ₺	24
ÇİZELGE 1-7 TÜRK TELEKOM VE MOBİL İŞLETMECİLERİN TOPLAM YILLIK YATIRIMI, ₺ *	24
ÇİZELGE 1-8 DİĞER İŞLETMECİLERİN ÜÇ AYLIK YATIRIM BİLGİLERİ, ₺ *	25
ÇİZELGE 1-9 DİĞER İŞLETMECİLERİN TOPLAM YILLIK YATIRIMI, ₺ *	25
ÇİZELGE 1-10 SEKTÖR BAZINDA ÜÇ AYLIK TÜKETİCİ ŞİKÂyetİ SAYILARI	28
ÇİZELGE 1-11 TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİNİN KONUSU İTİBARIYLA DAĞILIMI	29
ÇİZELGE 2-1 ABONE SAYILARININ TEKNOLOJİ BAZINDA DAĞILIMI	33
ÇİZELGE 2-2 STH İŞLETMECİLERİNİN TAŞIYICI SEÇİMİ/ÖNSEÇİMİ KULLANICI SAYILARI	33
ÇİZELGE 2-3 STH İŞLETMECİLERİNİN ABONE SAYISINA GÖRE PAZAR PAYLARI	33
ÇİZELGE 2-4 STH İŞLETMECİLERİNİN NET SATIŞ GELİRİNE GÖRE PAZAR PAYLARI	35
ÇİZELGE 2-5 STH İŞLETMECİLERİNİN NET SATIŞ GELİRLERİ, ₺	37
ÇİZELGE 2-6: TÜRK TELEKOM TRAFİK DAĞILIMI, MİLYON DAKİKA	38
ÇİZELGE 2-7 SABİT TELEFONLARDAN EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR	42
ÇİZELGE 2-8 EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER	43
ÇİZELGE 3-1 TOPLAM İNTERNET ABONE SAYILARI	48
ÇİZELGE 3-2 SABİT GENİŞBANT İŞLETMECİLERİN PAZAR PAYLARI	48
ÇİZELGE 3-3 SABİT GENİŞBANT YILLIK HİZMET GELİRLERİ, ₺	49
ÇİZELGE 3-4 SABİT GENİŞBANT DÖNEMSEL HİZMET GELİRLERİ, ₺	49
ÇİZELGE 3-5 NİTELİKLİ ELEKTRONİK SERTİFİKA SAYILARI	55
ÇİZELGE 3-6 TOPLAM OLUŞTURULAN KAYITLI ELEKTRONİK POSTA HESABI SAYISI	55
ÇİZELGE 4-1 3G VE 4.5G HİZMETİ KULLANICI VERİLERİ	59
ÇİZELGE 4-2 EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER	68
ÇİZELGE 4-3 TT MOBİL, EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR	67
ÇİZELGE 4-4 VODAFONE, EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR	67
ÇİZELGE 4-5 TURKCELL, EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR	70
ÇİZELGE 4-6 İŞLETMECİ BAZINDA SMS VE MMS MİKTARI, MİLYON ADET	71
ÇİZELGE 5-1 İŞLETMECİLERİN FİBER UZUNLUKLARI, KM	81
ÇİZELGE 5-2 ALTERNATİF ALTYAPI İŞLETMECİLERİNİN PAZAR PAYLARI	82
ÇİZELGE 5-3 ALTERNATİF ALTYAPI İŞLETMECİLİĞİ HİZMETLERİNE İLİŞKİN GELİRLER	82
ÇİZELGE 5-4 KABLOLU YAYIN HİZMETLERİ	83
ÇİZELGE 5-5 UYDU HABERLEŞME HİZMETLERİNE İLİŞKİN ABONE SAYISI VE GELİR	84
ÇİZELGE 5-6 UYDU HABERLEŞME HİZMETİ İŞLETMECİLERİNİN ABONE SAYISINA GÖRE PAZAR PAYLARI, %	85
ÇİZELGE 5-7 KULLANICI SAYILARI*	85
ÇİZELGE 5-8 UYDU PLATFORM HİZMETİ GELİRLERİ, ₺	85
ÇİZELGE 5-9 GMPCS HİZMETİNE İLİŞKİN ABONE SAYISI VE GELİRLER	86
ÇİZELGE 5-10 GMPCS İŞLETMECİLERİNİN PAZAR PAYLARI, %	86
ÇİZELGE 5-11 REHBERLİK HİZMETLERİ	87
ÇİZELGE 5-12 REHBERLİK HİZMETİ İŞLETMECİLERİNİN PAZAR PAYLARI	87
ÇİZELGE 5-13 OKTH ABONE, KULLANICI SAYILARI VE GELİRLER	87

ÖNSÖZ

İnternetin dünya üzerindeki en yaygın kullanım amaçları arasında arkadaşlarımız ve tanıdıklarıyla olan bağımızı sürdürmek, ülkemizde ve dünyadaki gelişmeleri takip etmek bulunuyor. Sosyal medya platformları bu ihtiyacı karşılayan önemli bir kaynak olarak günümüzün etkin medya gücü haline gelmektedir. İnternet kullanıcılarının sosyal medyada geçirdikleri ortalama sürenin neredeyse 2,5 saat olarak ölçüldüğünü düşünürsek genel olarak kullanıcıların özelde ise çocuk ve gençlerin internetteki zararlı içeriklerden korunması ile görevlendirilen kurumların bu platformlara ilişkin bazı kurallar getirmelerinin gerekliliği daha iyi anlaşılabilir.

Dünyada da sosyal medya kuruluşları belirli kurallar dahilinde faaliyet göstermektedir. Bununla birlikte, şirketlerin diğer ülkelerde uydukları kurallara kendi ülkemizde uyma konusunda isteksizlikleri ve bu anlamda standartlarının olmayışı zaman zaman sorunların temelini oluşturmaktadır.

2024 yılı ikinci çeyreği sonunda elektronik haberleşme sektöründe oluşan verileri içeren bu raporumuzun özeti şu şekildedir:

- Sektörde faaliyet gösteren işletmecilerimizin 2024 yılının ikinci çeyreğinde net satış gelirleri toplamı yaklaşık 92,3 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.
- Bu dönemde sabit telefon abone sayısı 9,4 milyonu aşmış, mobil abone sayısı ise 93,3 milyonu aşmıştır. Mobil yaygınlık oranı %109,3 olurken makineler arası iletişim (M2M) abone sayısı ve 0-9 yaş aralığındaki nüfusu çıkardığımızda, mobil yaygınlık oranı %113,4 olmaktadır. 2024 yılı ikinci çeyreğinde,

488 dakikalık ortalama aylık mobil kullanım süresi ile Türkiye, önceki dönemde olduğu gibi incelenen Avrupa ülkeleri arasında ilk sırada yer almıştır. Bu dönemde yaklaşık 2,4 milyon mobil abone numarasını taşımış olup 30 Haziran 2024 tarihine kadar taşınan mobil numara sayısı toplamda 182,1 milyonu aşmıştır.

- Genişbant verilerine bakıldığında, yaklaşık 19,9 milyonu sabit abone, 72,7 milyonu mobil abone olmak üzere toplam 92,6 milyon genişbant internet abone sayısına ulaşılmış, internet abone sayısı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %0,5 azalmıştır. En yüksek artış %31,3'lük bir oranla "Kablosuz Telsiz İnternet (Sabit)" abone sayısında, müteakiben %23,6'lık bir oranla da "Eve Kadar Fiber" abone sayısında gerçekleşmiştir. Sabit genişbant abonelerinin bu çeyrekte aylık ortalama data kullanımı 272 GByte olmuştur.
- 1 Nisan 2016 tarihinde ülkemizde kullanılmaya başlanan 4.5G hizmetinin abone sayısı, 2024 yılı Haziran ayı sonunda 86,3 milyon olmuştur. Ancak bazı vatandaşlarımızın cihazı veya SIM kartının 4.5G hizmetine uyumlu olmaması nedeni ile aktif olarak bu hizmeti kullanabilenlerin sayısı ise yaklaşık 71,8 milyon olarak gerçekleşmiştir. Mobil genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı 16,7 GByte seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Fiber altyapı açısından ise, bir önceki yılın aynı döneminde yaklaşık 536 bin km olan fiber uzunluğu, 2024 yılı ikinci çeyreğinde 577 bin km'ye yaklaşmış ve %8 oranında artış gerçekleşmiştir.

Elektronik haberleşme sektörümüzde yaşanan gelişmeleri ve sektörel verileri içeren bu Raporu kamuoyunun bilgilerine sunuyorum, yeni yılın sektörümüz ve ülkemiz için başarılı geçmesini diliyorum.

Saygılarımla,

Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU

Kurul Başkanı

YÖNETİCİ ÖZETİ

2024-2. ÇEYREK

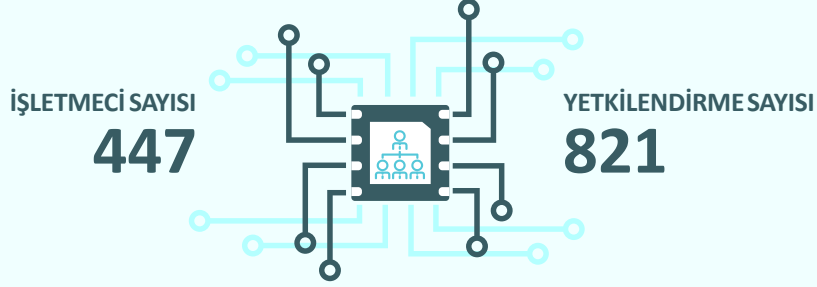
ÖZET BİLGİLERİ

2024 yılı ikinci üç aylık dönem (Nisan-Mayıs-Haziran) sonu itibarıyla Türkiye elektronik haberleşme pazarında yaşanan gelişmeler aşağıda özetlenmektedir.¹

¹ Bu raporda yer alan rakamlar virgülden sonra bir hane yuvarlanmıştır. Yuvarlamaya bağlı olarak raporda yer alan pazar payı bilgisi vb. bazı grafikler tam olarak %100'e ulaşmayabilmektedir. İstatistiki amaçlarla hazırlanan bu rapordaki veri ve istatistiki analizler yöntem değişikliği ve işletmecilerden kaynaklanan düzeltmeler nedeni ile dönemsel olarak revize edilebilmektedir.

Genel Pazar Verileri

2024 yılının ikinci çeyreği sonunda elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeci sayısı **447** olup bu işletmecilere verilen yetkilendirme sayısı **821**'dir.

2024 yılı ikinci üç aylık dönemde TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone'un net satış gelirleri toplamı yaklaşık **72 milyar ₺** olarak gerçekleşirken,

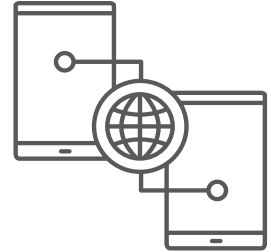
diğer işletmecilerin aynı dönemdeki net satış gelirleri toplamı yaklaşık **20,2 milyar ₺** olmuştur.

2024 yılı ikinci çeyreğinde TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone'un toplam yatırım miktarı yaklaşık **12,7 milyar ₺** iken

diğer işletmeciler tarafından aynı dönemde yaklaşık **2,7 milyar ₺** yatırım gerçekleştirilmiştir.

2024 yılı ikinci çeyreğinde toplam mobil trafik miktarı **80,2 milyar dakika** olurken sabit trafik miktarı ise yaklaşık **1,2 milyar dakika** olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre mobil trafik miktarı **%4,4 oranında**, sabit trafik miktarı ise **%2,2 oranında** artmıştır. Trafikğin büyük bir kısmını (%95,8) mobilden mobile giden trafik oluşturmaktadır.

2024 yılı ikinci çeyreğinde tüketicilerden Kuruma toplam **39.445** şikâyetin geldiği ve bu şikâyetlerin yaklaşık **%46,9'unun** internet servis sağlayıcılığı hizmeti ile ilgili olduğu görülmektedir. Milyon abone başına tüketici şikâyeti sayısı incelendiğinde ise ilk üç sırada internet servis sağlayıcılığı hizmeti, uydu platform hizmeti ve kablo TV hizmetlerine yönelik şikâyetler yer almaktadır.

Sabit Pazar

2024 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla **9,4 milyon** sabit telefon abonesi bulunan Türkiye’de yaygınlık oranı yaklaşık **%11** olmuştur.

2024 yılının ikinci çeyreği itibarıyla taşıyıcı seçimi/önseçimi bilgilerine bakıldığında, taşıyıcı ön seçimi kullanıcı sayısının **59.288** ve arama bazında taşıyıcı seçimi kullanıcı sayısının ise **4.657** olarak gerçekleştiği görülmektedir.

2024 yılının ikinci üç aylık dönemi itibarıyla Türk Telekom’un sabit telefon gelirleri yaklaşık **1,833 milyar ₺** olarak gerçekleşmiş olup bir önceki senenin aynı dönemine göre **%54,9** oranında, bir önceki üç aylık döneme göre ise **%1,7** oranında artmıştır. 2024 yılının ikinci çeyreğinde PSTN gelirleri toplam gelirin **%12,7’sini** teşkil ederken erişim gelirleri toplam gelirin **%66,7’sini** oluşturmıştır.

Yaklaşık **5,8 milyon abone**, sabit telefon hizmetlerinde alternatif işletmecilerden hizmet almış olup bu işletmecilerin 2024 yılı ikinci üç aylık dönem için tüm STH hizmetlerinden elde ettikleri gelirler yaklaşık **1,8 milyar ₺** olarak gerçekleşmiştir.

Türk Telekom’un trafik dağılımı incelendiğinde; bir önceki yılın aynı döneminde **%27,5** olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2024 yılının ikinci üç aylık döneminde de **%22,7** olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte bir önceki yılın aynı döneminde toplam trafiğin **%62,7’sini** oluşturan mobile doğru trafik 2024 yılının ikinci çeyreğinde toplam trafiğin **%69’unu** teşkil etmiştir.

2024 yılının 2. çeyreğinde şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payı

2024 yılının 2. çeyreğinde mobile doğru trafiğin toplam trafik içindeki payı

2023 yılının ikinci çeyreğinde yaklaşık **474 milyon** dakika olan Türk Telekom’un ses trafiği, 2024 yılının ikinci çeyreğinde yaklaşık **399 milyon** dakika olarak gerçekleşmiştir.

Şehir içi trafikte STH işletmecilerinin payı **%26,4** ve Türk Telekom'un payı ise **%73,6** olarak gerçekleşmiştir.

Şehirlerarası arama trafik miktarında STH işletmecilerinin pazar payı **%79,9** ve Türk Telekom'un pazar payı ise **%20,1** olarak gerçekleşmiştir.

Mobile doğru çağrı trafiğinde STH işletmecilerinin payı **%69,8** olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un payı **%30,2** olarak gerçekleşmiştir.

Yurtdışına doğru çağrı trafiğinde Türk Telekom'un payı **%68,4** olarak gerçekleşirken STH işletmecilerinin payı **%31,6** olarak gerçekleşmiştir.

Sabit şebekede sonlandırılan uluslararası çağrı trafiğinde Türk Telekom'un payı **%21** olarak gerçekleşirken STH işletmecilerinin payı **%79** olarak gerçekleşmiştir.

Mobil şebekelerde sonlandırılan uluslararası çağrı trafiğinde STH işletmecilerinin payı **%87,9** olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un payı **%12,1** olarak gerçekleşmiştir.

Sabit şebekede başlatılan toplam trafikte STH işletmecilerinin payı **%66,6** olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un payı **%33,4** olarak gerçekleşmiştir.

Türk Telekom şebekesinden en çok aranan kısa numara **182** (Hastane Randevu) olmuştur.

2024 yılı ikinci dönemde sabit şebekeden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülke **Almanya**'dır.

2024 yılının ikinci üç aylık döneminde **102 dakika** olarak gerçekleşen sabit MoU, bir önceki yılın aynı dönemine göre **%8,5** oranında, bir önceki döneme göre ise **%6,9** oranında azalmıştır.

2024 yılının ikinci çeyrek verilerine göre Türk Telekom'un abone başına aylık geliri yaklaşık **90,75 ₺** olarak gerçekleşmiştir.

Genişbant Pazarı

- 2008 yılında 6 milyon civarında olan genişbant internet abonesi, 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla 92,6 milyona ulaşmıştır.
- 2024 yılı ikinci çeyreğinde toplam internet aboneliğinde bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %1,7 oranında düşüş gerçekleşmiştir. Toplam internet abone sayısı ise yıllık ise %0,5 azalmıştır.
- 2024 yılı ikinci çeyrekte xDSL abone sayısı yaklaşık 10,5 milyon olurken, fiber abone sayısı ise 7,3 milyonu aşmıştır.
- Kablo internet abone sayısı önceki üç aylık döneme göre değişmeyerek 1,44 milyon olmuştur.
- 2024 yılı ikinci çeyrekte internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir 14,3 milyar ₺ seviyesine ulaşmıştır.

- 2024 yılı ikinci çeyrekte sabit genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı 272 GByte seviyesinde, mobil genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı ise 16,7 GByte seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Türkiye'deki sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %21,4'ü 50-100 Mbps hızda bağlantı sunan paketleri tercih ettikleri görülmektedir.
- Mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına bakıldığında aylık 100 MByte üzeri kullanımı olan abonelerin oranının %72 olduğu görülmektedir. En az kullanımı gösteren 0-50 MByte aralığında ise abonelerin yaklaşık %25'i bulunmaktadır. Mobil cepten internet abonelerinden aylık 100 MByte üzeri kullanımı olanların oranı ise %89'dur.

- xDSL teknolojisi ile hizmet alan abonelerin toplam sabit genişbant pazarı içindeki payı 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla gerilemeye devam ederek %52,5 seviyesine inmiştir. Kablo internet hizmeti alan abonelerin pazar payı %7,2 olurken fiber internet hizmeti alan abonelerin toplam sabit genişbant pazarı içindeki payı artmaya devam ederek %36,8 olarak gerçekleşmiştir.
- Bu çeyrekte nüfusa göre sabit genişbant yaygınlık oranı %23,3 iken mobil genişbant yaygınlık oranı %85,1 olmuştur.
- 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla TRABİS kayıtlarında yaklaşık 1,07 milyon adet aktif ".tr" uzantılı alan adı bulunmaktadır. Bu alan adlarının %87,4'ü "com.tr", %2,8'i "org.tr", %2,6'sı "net.tr", %1,4'ü ise doğrudan ".tr" (örneğin "btk.tr", "trabis.tr" gibi) uzantısına sahiptir.

- 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla aktif olarak faaliyetine devam eden toplam 8 (sekiz) adet yetkilendirilmiş elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı bulunmakta olup bu hizmet sağlayıcılar tarafından Haziran 2024 sonu itibarıyla 7,8 milyonu güvenli elektronik imza ve 1 milyonu mobil güvenli elektronik imza oluşturmak için kullanılan toplam 8,8 milyon nitelikli elektronik sertifika oluşturulmuştur.

- 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla toplam 9 (dokuz) adet yetkilendirilmiş kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısından 7 (yedi) tanesi aktif olarak faaliyetine devam etmekte olup Haziran 2024 sonu itibarıyla bu kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları tarafından 2,2 milyonu gerçek kişiler ve 703 bini tüzel kişiler için olmak üzere toplam 2,9 milyon kayıtlı elektronik posta hesabı adresi oluşturulmuştur.

Mobil Pazar

- Haziran 2024 sonu itibarı ile Türkiye’de yaklaşık %109,3 yaygınlık oranına karşılık gelen, makineler arası iletişim (M2M) aboneleri dâhil, toplam 93.324.890² mobil abone bulunmaktadır. Makineler arası iletişim (M2M) ve 0-9 yaş nüfus hariç olmak üzere mobil yaygınlık oranı %113,4 olarak gerçekleşmiştir.
- 2024 yılı ikinci çeyrekte 3G abone sayısı 4.689.475’e düşerken 4.5G abone sayısı 86.341.351 olarak gerçekleşmiştir. 3G ve 4.5G hizmetiyle birlikte mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı 72.686.545 olmuştur. 2024 yılı ikinci çeyrekte toplam mobil internet kullanım miktarı ise 3.548.467TByte olarak gerçekleşmiştir.
- 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla M2M abone sayısı 10 milyon olmuştur.
- 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla ön ödemeli mobil genişbant abone sayısı 15.849.828, faturalı mobil genişbant abone sayısı ise 55.517.896 olarak gerçekleşmiştir.
- 2024 yılı ikinci üç aylık döneme bakıldığında mobil abonelerin %24,2’sini ön ödemeli abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %71,8’den %75,8’e çıktığı görülmektedir.
- 2024 yılı ikinci üç aylık dönemde mobil numara taşıma sayısı bir önceki üç aylık döneme göre %1 oranında artmış ve 2.374.925 olarak gerçekleşmiştir. 30 Haziran 2024 tarihine kadar toplam 182.121.783 adet numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.
- 2024 yılı ikinci üç aylık dönem itibarıyla abone sayısına göre Turkcell’in %41,2, Vodafone’un %30,6, TT Mobil’in ise %28,2’lik paya sahip olduğu görülmektedir.
- 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla TT Mobil abonelerinin %73,6’sı, Vodafone abonelerinin %81,4’ü, Turkcell abonelerinin ise %73,1’i faturalı abonelerden oluşmaktadır.
- Toplam mobil abonelerin yaklaşık %83,4’ü bireysel, %16,6’sı ise kurumsal abonelerdir.
- 2024 yılı ikinci çeyrekte toplam mobil trafik hacmi 80,2 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı ikinci üç aylık dönemi trafik bilgileri bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam mobil trafiğin %4,4 oranında arttığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %0,9 oranında arttığı görülmektedir.
- İşletmeci bazında incelendiğinde ise bir önceki döneme göre Turkcell’in trafiğinin %4,9, TT Mobil’in trafiğinin %4,1, Vodafone’un trafiğinin ise %4,2 oranında arttığı görülmektedir.

- 2024 yılı ikinci çeyrekte de mobil şebekelerden toplamda en fazla trafik gönderilen ve en fazla trafik alınan ülke Almanya'dır.

- TT Mobil, Vodafone ve Turkcell hatlarından en çok aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu)'dur.

- 2024 yılı ikinci üç aylık dönemde toplam SMS sayısının yaklaşık 5.572 milyon, MMS sayısının ise yaklaşık 16,2 milyon civarında gerçekleştiği görülmektedir.

- 2024 yılı ikinci üç aylık döneminde bir önceki çeyreğe göre TT Mobil'in SMS sayısı %6, MMS sayısı %8 oranında azalmış, Vodafone'un SMS sayısı %0,4, MMS sayısı %36,9 oranında artmış, Turkcell'in ise SMS sayısı %101,8, MMS sayısı %9 oranında artmıştır.

- 2024 yılı ikinci çeyrek dönem itibarıyla gelire göre pazar payları incelendiğinde

Turkcell'in pazar payının %41,8, Vodafone'un pazar payının %34,7 ve TT Mobil'in pazar payının ise %23,5 seviyelerinde olduğu görülmektedir.

- 2024 yılı ikinci çeyrekte gelire göre pazar payları bir önceki dönem ile kıyaslandığında Turkcell'in pazar payının 1,6 puan ve TT Mobil'in pazar payının 0,3 puan arttığı, Vodafone'un pazar payının ise 1,9 puan azaldığı görülmektedir.

- 2024 yılı ikinci çeyrek dönem itibarıyla abonelerden elde edilen gelire göre Turkcell'in pazar payının %44, Vodafone ve TT Mobil'in pazar paylarının ise sırasıyla %29,7 ve %26,3 seviyelerinde olduğu görülmektedir.

- Konuşma gelirleri TT Mobil'in gelirlerinin %6,9'unu, Vodafone'un

gelirlerinin %8,8'ini ve Turkcell'in gelirlerinin %8,5'ini oluşturmaktadır. SMS ve MMS gelirleri, TT Mobil'in gelirlerinin %15,6'sını, Vodafone'un gelirlerinin %5,5'ini ve Turkcell'in gelirlerinin %1,7'sini oluşturmaktadır. Data gelirleri ise TT Mobil'de %75,1, Vodafone'da %85,4 ve Turkcell'de %88,3'lük paya sahiptir.

- 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla abone başına aylık gelir Turkcell için 197,2 ₺, Vodafone için 179,3 ₺, TT Mobil için ise 172,1 ₺'dir.

- Haziran 2024 itibarıyla Turkcell'in MoU değeri 417 dakika, Vodafone'un 528 dakika ve TT Mobil'in ise 499 dakika olarak gerçekleşmiştir.

- Türkiye, 2024 yılı ikinci çeyreğinde 488 dakika olan ortalama aylık mobil kullanım süresi ile yer verilen Avrupa ülkelerine kıyasla mobil telefonla en fazla görüşme yapan ülke olmuştur.

Diğer Hizmetler

2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla işletmecilerin toplam fiber uzunluğu 577 bin km'dir. Bunun 231 bin km'si omurga, kalan kısmı erişim amaçlı kullanılmaktadır. Alternatif altyapı işletmecilerinin 2024 yılı ikinci çeyreğinde elde ettikleri toplam gelir yaklaşık 2.265 milyon ₺ seviyesindedir.

GMPCS Mobil Telefon hizmetinde toplam abone sayısı 2024 yılı ikinci çeyreği itibarı ile 5.809 olmuş, GMPCS hizmetlerine ilişkin gelir ise yaklaşık 33,9 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Türksat'ın 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla toplam kablo TV abone sayısı 1.465.735 olup KabloTV markasıyla sunulan sayısal kablo TV abone sayısı 1.324.702 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, Kablosiz hizmetinden yararlanan 168.602 Türksat abonesi bulunmaktadır.

Rehberlik hizmeti kapsamında 2024 yılı ikinci çeyreğinde toplam çağrı sayısı 309.694 olup toplam çağrı süresi 590.670 dakikadır. Bu dönemde 496.001 adet isim ile sorgulama, 4.302.369 adet de numara ile sorgulama gerçekleştirilmiştir. Yapılan sorgulamaların 625.792 adedinde bireysel numara ve 191.187 adedinde kurumsal numara sorgulanmıştır. Rehberlik hizmeti sunan işletmecilerin üç aylık gelirleri ise yaklaşık 19,5 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Uydu Haberleşme Hizmetleri konusunda yetkilendirilmiş işletmeciler 2024 yılı ikinci çeyreği sonunda 15.773 aboneye hizmet sağlarken bu hizmete ilişkin aynı dönemde elde edilen toplam gelirler ise yaklaşık 904 milyon ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bu dönemde Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti sunan işletmecilerin toplam abone sayısı 2.834, kullanıcı sayısı 125.785 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı ikinci çeyreğinde bu hizmetlerden sağlanan gelir yaklaşık 59,4 milyon ₺ olmuştur.

Uydu Platform Hizmetinde kullanıcı sayısı toplamı 2024 yılı ikinci çeyreği itibarı ile yaklaşık 4,03 milyon olmuştur. Bu hizmete ilişkin toplam gelirler ise yaklaşık 250 milyon ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

KISALTMALAR

Rapor kapsamında adı geçen işletmeciler ve kısaltmalarına aşağıda yer verilmektedir.

İŞLETMECİ ADI	KISALTMA
ALFA İLETİŞİM HİZMETLERİ PAZARLAMA TİCARET AŞ	Alfa İletişim
ANDROMEDA TV DİJİTAL PLATFORM İŞLETMECİLİĞİ A.Ş.	Andromeda TV (D-Smart)
ASELNET HABERLEŞME SİSTEMLERİ İŞLETMECİLİĞİ VE TİC. LTD. ŞTİ.	Aselnet
AT&T GLOBAL İLETİŞİM SERVİSLERİ LTD. ŞTİ.	AT&T Global
BN TELEKOM HABERLEŞME TİCARET AŞ	BN Telekom
BT BİLİŞİM HİZM. AŞ	BT Bilişim
BT TELEKOM HİZM. AŞ	BT Telekom
CALLTÜRK TELEKOMÜNİKASYON HİZMETLERİ AŞ	Callturk
Callturk	Clicknet
CLİCKNET TELEKOMÜNİKASYON UYDU TEKNOLOJİLERİ AŞ	Clicknet
COMPATEL TELEKOMÜNİKASYON HİZMETLERİ LİMİTED ŞİRKETİ	Compatel
DEUTSCHE TELEKOM GLOBAL BUSINESS SOLUTIONS TELEKOMÜNİKASYON LTD ŞTİ	Deutsche Telekom
DİJİTAL PLATFORM TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ	Digital Platform (Digiturk)
ESER TELEKOMÜNİKASYON SAN. VE TİC. AŞ	Eser Telekom
EVYAPAN BİLGİ TEKNOLOJİLERİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Evyapan
GRİD TELEKOMÜNİKASYON HİZMETLERİ AŞ	Grid
ICOM UYDU HABERLEŞME AŞ	Icom
ICT TELEKOMÜNİKASYON SANAYİ TİCARET AŞ	ICT Telekom
İŞ NET ELEKTRONİK BİLGİ ÜRETİM DAĞITIM TİC. VE İLETİŞİM HİZM. AŞ	İş Net
HATNET BİLGİ İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE TİCARET LTD ŞTİ	Hatnet
KULE HİZMET VE İŞLETMECİLİK AŞ	Kule
MİLLENICOM TELEKOMÜNİKASYON HİZM. AŞ	Millenicom
MOBİLKOM ELEKTRONİK SANAYİ VE TİC. LTD. ŞTİ.	Mobilkom
MOBİLİŞİM İLETİŞİM ANONİM ŞİRKETİ	Mobilişim
NETGSM İLETİŞİM VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ AŞ	Netgsm
ORANGE BUSINESS TURKEY BİLİŞİM ANONİM ŞİRKETİ	Orange
PLUSS TELEKOM İLETİŞİM TİCARET AŞ	Pluss Telekom
REHBERLİK HİZMETLERİ SERVİSİ AŞ	Rehberlik Hizmetleri
SOCAR TURKEY FİBER OPTİK AŞ	Socar
SUPERONLINE İLETİŞİM HİZMETLERİ AŞ	Superonline
TEKNOMOBİL UYDU HABERLEŞME AŞ	Teknomobil
TEKNOTEL TELEKOMÜNİKASYON SAN. Ve Tic. AŞ	Teknotel
TELSAM TELEKOMÜNİKASYON YAZ. SAN. Ve TİC. LTD. ŞTİ.	Telsam Telekom
TT MOBİL İLETİŞİM HİZMETLERİ AŞ	TT Mobil
TT INTERNATIONAL TELEKOMÜNİKASYON SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.	TT Int (MTCTR Memorex)
TTM TEL. VE İLETİŞİM HİZM. AŞ	TTM Telekom
TTNET A.Ş.	TTNet
TURKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ AŞ	Turkcell
TURKNET İLETİŞİM HİZMETLERİ AŞ	Turknet
TÜRK TELEKOMÜNİKASYON AŞ	Türk Telekom
TÜRKSAT UYDU HABERLEŞME KABLO TV VE İŞLETME AŞ	Türksat
VODAFONE NET İLETİŞİM HİZMETLERİ AŞ	Vodafone Net
VODAFONE TELEKOMÜNİKASYON AŞ	Vodafone
VOICE TELEKOMÜNİKASYON HİZMETLERİ	Voice Telekom
VOİP TELEKOMÜNİKASYON HİZM. LTD. ŞTİ.	Voip

1. BÖLÜM

GENEL PAZAR

VERİLERİ

1. GENEL PAZAR VERİLERİ

Bu rapor, Türkiye elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin Kurumumuza göndermiş oldukları veriler esas alınarak hazırlanmış olup, rapor kapsamında 2024 yılı ikinci üç aylık (Nisan-Mayıs-Haziran) dönemine ait veriler önceki dönemler ile kıyaslamalı olarak incelenmektedir.

1.1 Yetkilendirme ve Hizmet Türlerine Göre İşletmeci Sayıları

30 Haziran 2024 itibarıyla elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeci sayısı 447 olup bu işletmecilere verilen yetkilendirme sayısı 821'dir. Çizelge 1-1'de hizmet türlerine göre yetkilendirme sayılarına yer verilmektedir.

Çizelge 1-1 Hizmet Türlerine göre Yetkilendirme Sayıları

Yetkilendirme Türü	Hizmetler	Yetkilendirme Sayısı
Görev Sözleşmesi	Uydu ve Kablo TV Hizmetleri	1
İmtiyaz Sözleşmesi	GSM Hizmeti	3
	IMT-2000/UMTS Hizmeti	3
	Çeşitli Telekomünikasyon Hizmetleri	1
Bildirim Kapsamında Hizmet Veren İşletmeciler	Uydu Haberleşme Hizmeti	27
	Uydu Platform Hizmeti	9
	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti	196
	İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti	332
	Kablolu Yayın Hizmeti	16
	GMPCS Mobil Telefon Hizmeti	6
	Hava Taşıtlarında GSM 1800 Mobil Telefon Hizmeti	2
	Sanal Mobil Şebeke Hizmeti	22
	IMT Hizmeti	3
Kullanım Hakkı Kapsamında Hizmet Veren İşletmeciler	GMPCS Mobil Telefon Hizmeti	2
	Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti	42
	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti	14
	Sabit Telefon Hizmeti	112
	Rehberlik Hizmeti	8
	Sanal Mobil Şebeke Hizmeti	22
TOPLAM		821

1.2 İşletmecilerin Gelirleri

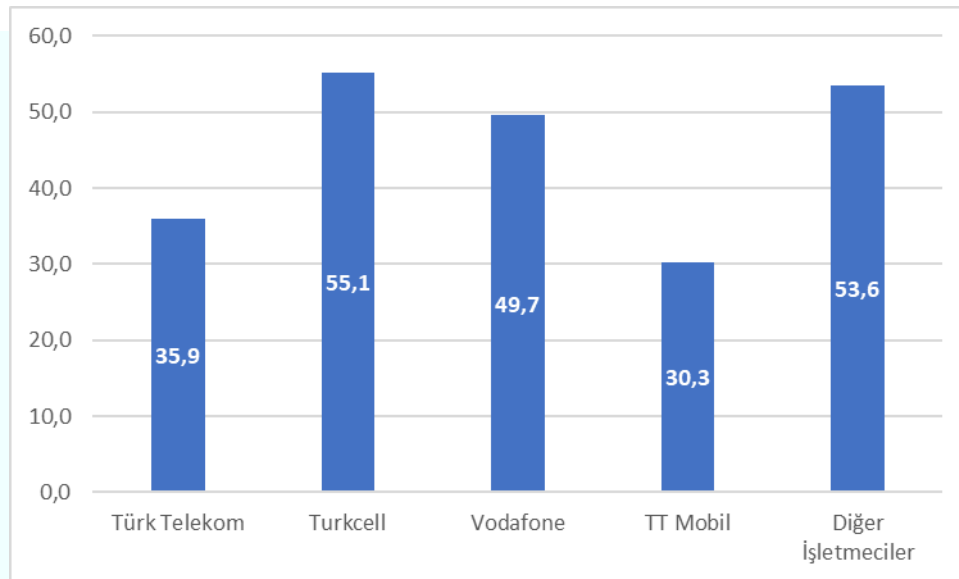
TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone'un 2018 yılından itibaren yıllık net satış gelirlerine Çizelge 1-2'de yer verilmektedir. 2023 yılında toplam net satış gelirleri bir önceki yıla göre %79,6 artışla 171 milyar ₺'ye ulaşmıştır.

Çizelge 1-2 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
TT Mobil	7.567.699.295	8.938.985.623	9.873.044.574	11.465.795.689	16.360.278.627	30.290.242.704
Turkcell	14.188.307.033	16.153.497.422	17.970.014.752	20.852.544.558	30.071.240.620	55.116.671.491
Türk Telekom	10.369.769.362	11.726.372.626	14.576.197.872	17.066.805.703	22.061.735.471	35.894.868.968
Vodafone	12.908.523.375	13.813.476.176	15.133.092.255	17.835.967.775	26.727.065.567	49.689.927.732
TOPLAM	45.034.299.065	50.632.331.846	57.552.349.454	67.221.113.725	95.220.320.285	170.991.710.895

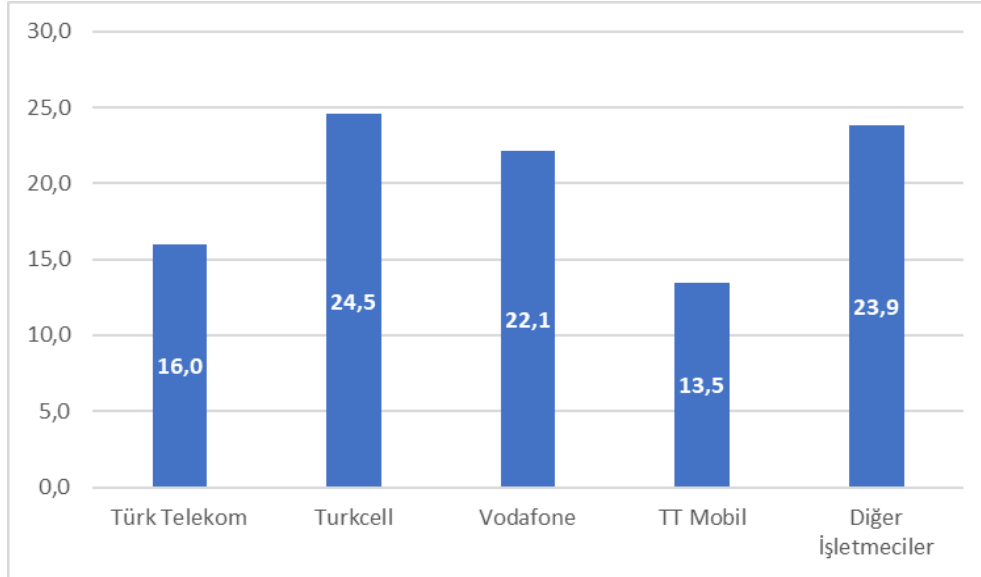
Şekil 1-1'de 2023 yılı sonu itibarıyla işletmecilerin gelir dağılımı gösterilmektedir. Pazarda TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone haricindeki işletmecilerin net satış gelirleri toplamı yaklaşık 53,6 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 1-1 Toplam Gelirin İşletmeciler Arasında Dağılımı (2023) Milyar ₺

Şekil 1-2’de 2023 yılında elde edilen toplam gelirin işletmeciler arasında yüzdesel dağılımına yer verilmektedir. 2023 yılında toplam gelirlerin yaklaşık %16’sını Türk Telekom, %24,5’ini Turkcell, %22,1’ini Vodafone, %13,5’ini TT Mobil ve %23,9’unu diğer işletmeciler elde etmiştir.

Şekil 1-2 İşletmecilerin Toplam Gelirden Aldığı Pay (2023), %

Çizelge 1-3’te TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone’un üç aylık net satış gelirlerine yer verilmekte olup söz konusu değerler, işletmecilerin Kurumumuza bildirdiği gelir bilgilerini içermektedir. 2024 yılı ikinci üç aylık dönemde TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone’un net satış gelirleri yaklaşık 72 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 1-3 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Üç Aylık Net Satış Gelirleri, ₺

	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
TT Mobil	6.697.662.647	8.515.175.593	9.579.518.883	11.066.504.908	14.062.419.699
Turkcell	12.515.839.811	15.708.952.003	17.027.429.225	19.184.532.931	25.014.462.331
Türk Telekom	7.652.181.680	10.093.516.354	11.459.304.303	10.403.098.659	12.132.965.843
Vodafone	11.289.451.704	13.995.483.720	15.697.809.494	17.440.406.240	20.800.157.869
TOPLAM	38.155.135.842	48.313.127.670	53.764.061.905	58.094.542.739	72.010.005.743

Çizelge 1-4'te TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone haricindeki işletmecilerin çeyrek dönemler itibarıyla gelir bilgilerine yer verilmektedir. Yetkilendirme türleri arasında gelir kırılımını sağlayamayan işletmecilerin gelir bilgilerine ana faaliyet alanında yer verilmiştir. Bu çerçevede, aşağıda belirtilen yetkilendirme türleri kapsamında sektörde faaliyet gösteren diğer işletmecilerin toplam gelirleri 2024 yılı ikinci çeyreğinde yaklaşık 20,2 milyar ₺ olmuştur.

Çizelge 1-4 Diğer İşletmecilerin Üç Aylık Gelir Bilgileri, ₺ *

Yetkilendirme Türü	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
İSS	7.802.046.511	9.295.666.830	10.857.942.025	12.631.213.749	14.304.907.904
STH	1.311.914.889	1.695.810.573	1.585.722.192	1.484.353.058	1.787.246.559
Altyapı	1.572.986.622	1.819.819.563	1.998.890.708	2.226.155.196	2.264.671.387
Uydu Haberleşme	545.425.619	721.913.994	810.534.272	773.094.196	903.962.050
Rehberlik	14.758.565	14.968.926	20.334.520	15.906.109	19.446.742
Kablo TV	746.437.031	836.887.625	974.221.466	1.143.939.361	864.421.272
GMPCS	25.045.738	26.907.719	26.234.773	32.864.489	33.937.981
OKTH	46.527.070	47.647.345	50.979.769	56.641.148	59.449.245
TOPLAM	12.065.142.044	14.459.622.574	16.324.859.724	18.364.167.306	20.238.043.142

* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık gelir bilgileri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Çizelge 1-5'te TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone haricinde, aşağıda belirtilen yetkilendirme türleri kapsamında hizmet sunan işletmecilerin 2018-2023 yılları arasında sahip oldukları yetkilendirmeler kapsamında işletmeci veri formları ile Kurumumuza sundukları gelir bilgilerine yer verilmektedir.

Çizelge 1-5 Diğer İşletmecilerin Yıllık Gelir Bilgileri, ₺ *

Yetkilendirme Türü	2018	2019	2020	2021	2022	2023
İSS	7.956.004.840	9.454.106.646	12.111.887.498	15.208.840.554	21.463.001.302	34.563.506.139
STH	1.847.212.935	2.058.587.828	2.174.904.731	2.590.269.260	3.920.527.816	5.633.522.862
Altyapı	2.501.088.175	2.767.979.001	3.199.448.389	4.417.611.951	5.710.342.129	7.037.826.920
Uydu Haberleşme	768.794.607	617.601.149	658.831.280	734.722.869	1.409.921.878	2.752.102.254
Rehberlik	37.066.706	33.272.378	35.265.916	32.628.686	35.990.891	41.279.535
Kablo TV	838.363.089	988.865.014	1.251.496.703	2.125.536.697	2.374.097.589	3.233.851.339
GMPCS	18.132.240	18.411.743	24.308.019	29.521.547	58.730.148	102.226.961
OKTH	29.427.719	111.470.036	79.517.111	95.008.078	116.658.002	179.174.510
TOPLAM	13.996.073.388	16.050.293.794	19.535.659.649	25.234.139.641	35.089.269.755	53.543.490.521

* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık gelir bilgileri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

1.3 İşletmeci Yatırımları

Çizelge 1-6 ve Çizelge 1-7’de sırasıyla TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone’un çeyrek dönemler halinde yatırım bilgilerine ve 2018-2023 yılları arasındaki toplam yıllık yatırım miktarlarına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyreğinde TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone’un toplam yatırım miktarının yaklaşık 12,7 milyar ₺ olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Çizelge 1-6 Türk Telekom ve Mobil Şebeke İşletmecilerinin Üç Aylık Yatırımları, ₺

	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
TT Mobil	1.011.999.737	2.000.489.385	3.252.444.965	1.369.543.029	2.560.079.456
Turkcell	5.224.610.317	2.645.728.489	5.954.528.749	4.858.470.767	4.979.403.086
Türk Telekom	2.026.480.945	2.419.646.805	5.199.319.190	1.630.832.785	2.817.149.933
Vodafone	1.810.619.664	1.110.697.565	1.981.974.991	2.799.520.122	2.366.888.046
TOPLAM	10.073.710.664	8.176.562.244	16.388.267.896	10.658.366.702	12.723.520.521

Çizelge 1-7’de yer alan yıllık yatırım bilgilerine göre, bir önceki yıla kıyasla 2023 yılı sonunda TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone’un toplam yatırımlarının bir önceki yıla oranla %85,1 oranında arttığı; şirketler bazında ise yıllık olarak Türk Telekom’un yatırım tutarının %40,3, Vodafone’un yatırım tutarının %118,7, TT Mobil’in yatırım tutarının %82,2 ve Turkcell’in yatırım tutarının %117,9 artış gösterdiği görülmektedir.

Çizelge 1-7 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Toplam Yıllık Yatırımı, ₺ *

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
TT Mobil	1.292.428.576	1.668.144.899	2.265.801.468	2.474.002.218	3.931.720.163	7.164.169.837
Turkcell	2.391.654.631	4.924.633.216	6.162.326.026	5.791.624.753	7.895.189.534	17.204.981.041
Türk Telekom	1.929.095.053	2.354.748.379	3.286.575.362	4.808.048.542	7.628.594.767	10.705.189.640
Vodafone	1.106.670.033	1.285.298.488	1.313.856.069	1.910.714.976	2.797.515.312	6.116.895.859
TOPLAM	6.719.848.292	10.232.824.981	13.028.558.925	14.984.390.489	22.253.019.776	41.191.236.377

Çizelge 1-8’de pazarda faaliyet gösteren diğer işletmecilerin çeyrek dönemler itibarıyla yatırım bilgilerine yer verilmektedir. Buna göre, 2024 yılının ikinci çeyreğinde diğer işletmeciler tarafından yaklaşık 2,7 milyar ₺ yatırım gerçekleştirilmiştir.

Çizelge 1-8 Diğer İşletmecilerin Üç Aylık Yatırım Bilgileri, ₺ *

	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
Diğer İşletmeciler	1.378.453.603	3.143.938.758	4.742.845.936	1.980.382.714	2.704.085.770

* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık yatırım bilgileri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Diğer işletmecilerin 2018 - 2023 yılları arasında gerçekleştirdikleri toplam yıllık yatırım miktarlarına ise Çizelge 1-9’da yer verilmektedir.

Çizelge 1-9 Diğer İşletmecilerin Toplam Yıllık Yatırımı, ₺ *

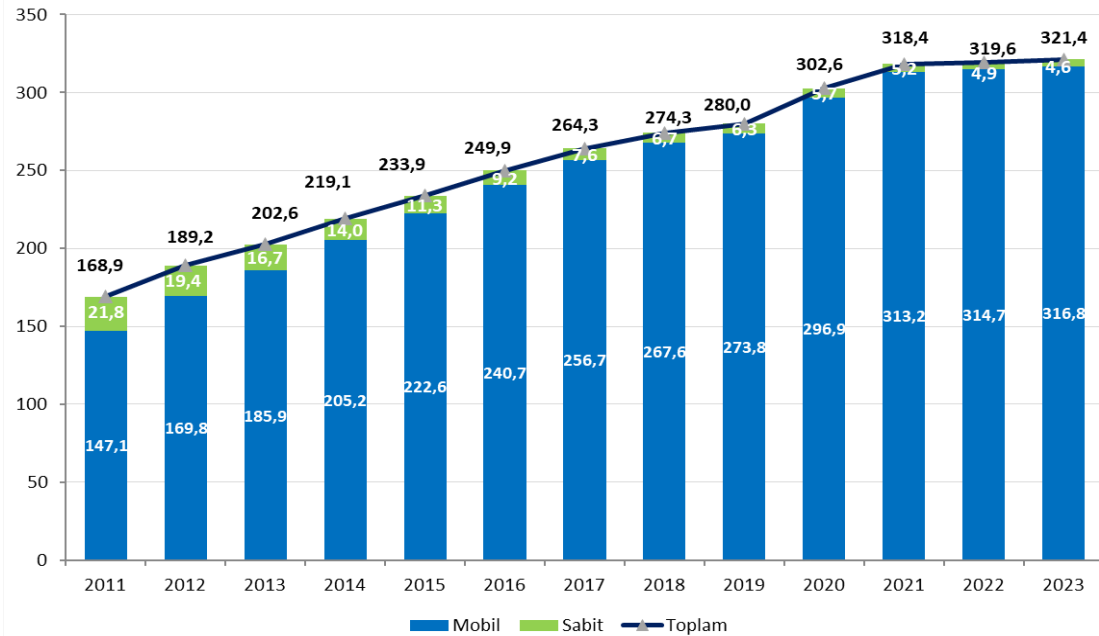
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Diğer İşletmeciler	2.684.221.747	2.622.761.501	3.654.475.964	6.805.857.759	8.836.728.456	11.218.705.551

* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık yatırım bilgileri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

1.4 Toplam Trafik

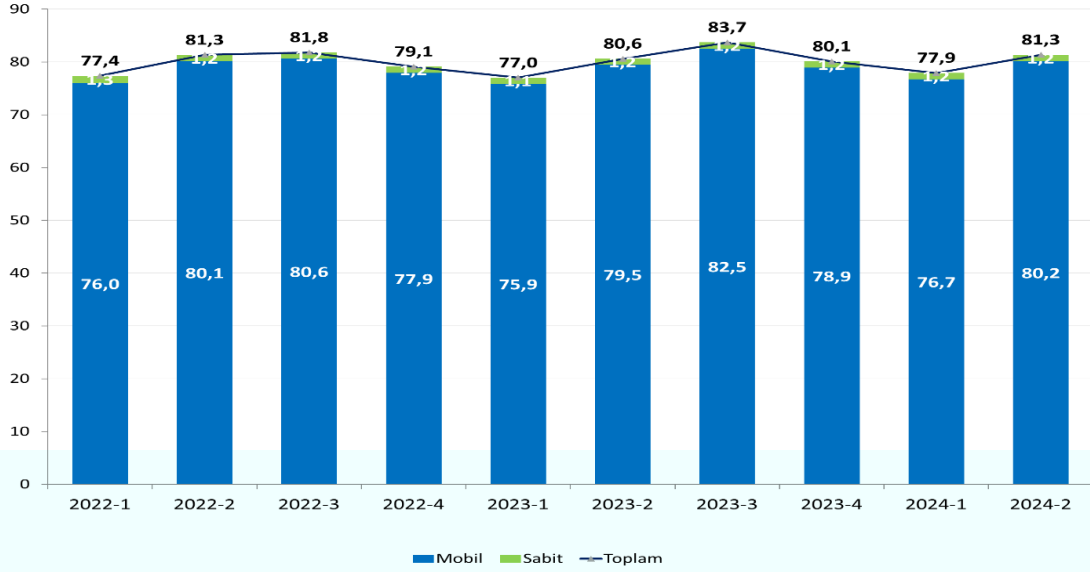
Şekil 1-3 ve Şekil 1-4’te Türkiye elektronik haberleşme sektöründe sabit ve mobil işletmecilerin oluşturduğu toplam trafik miktarına ve dağılımına yer verilmektedir. Toplam trafiğin dağılımına bakıldığında yıllar itibarıyla mobil arama trafik miktarı artarken sabit arama trafik miktarının düştüğü görülmektedir. 2023 yılında, bir önceki yıla göre toplam trafik miktarı %0,6 oranında artmış olup; 321,4 milyar dakikaya ulaşmıştır. Bu trafiğin yaklaşık %98,6’sını mobil trafik oluşturmuştur.

Şekil 1-3 Toplam Yıllık Arama Trafik Miktarları, Milyar Dakika

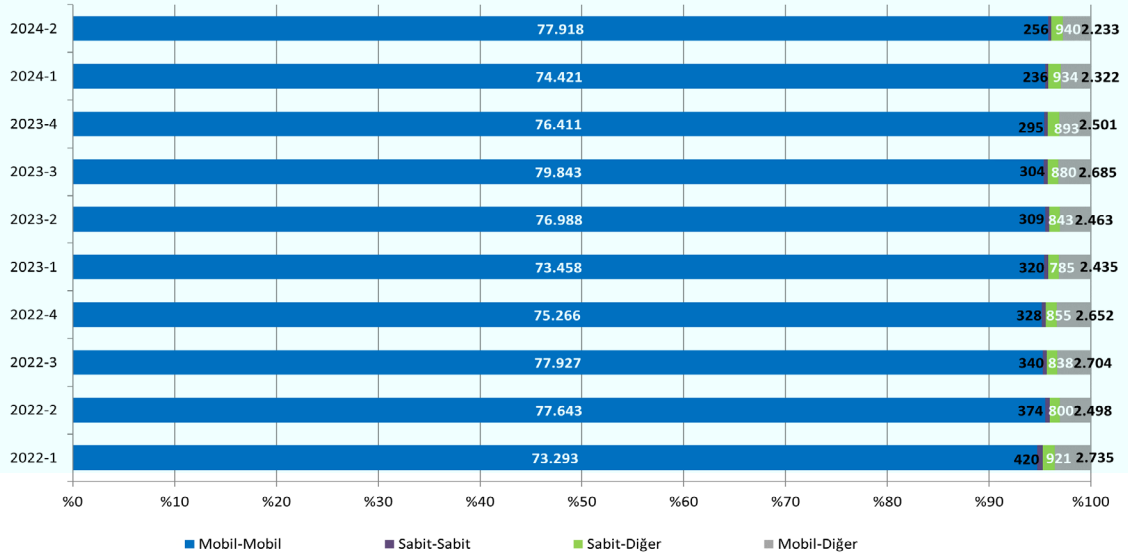
Şekil 1-4'te 2022 yılı birinci çeyrekten itibaren üçer aylık dönemler halinde sabit ve mobil toplam trafik miktarları verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyrekte toplam mobil trafik miktarı yaklaşık 80,2 milyar dakika olurken sabit trafik miktarı ise 1,2 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre mobil trafik miktarı %4,4 oranında, sabit trafik miktarı ise %2,2 oranında artmıştır. 2023 yılı ikinci çeyrekte yaklaşık 80,6 milyar dakika olan toplam trafik miktarı, 2024 yılı ikinci çeyrekte 81,3 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 1-4 Toplam Üç Aylık Arama Trafik Miktarları, Milyar Dakika

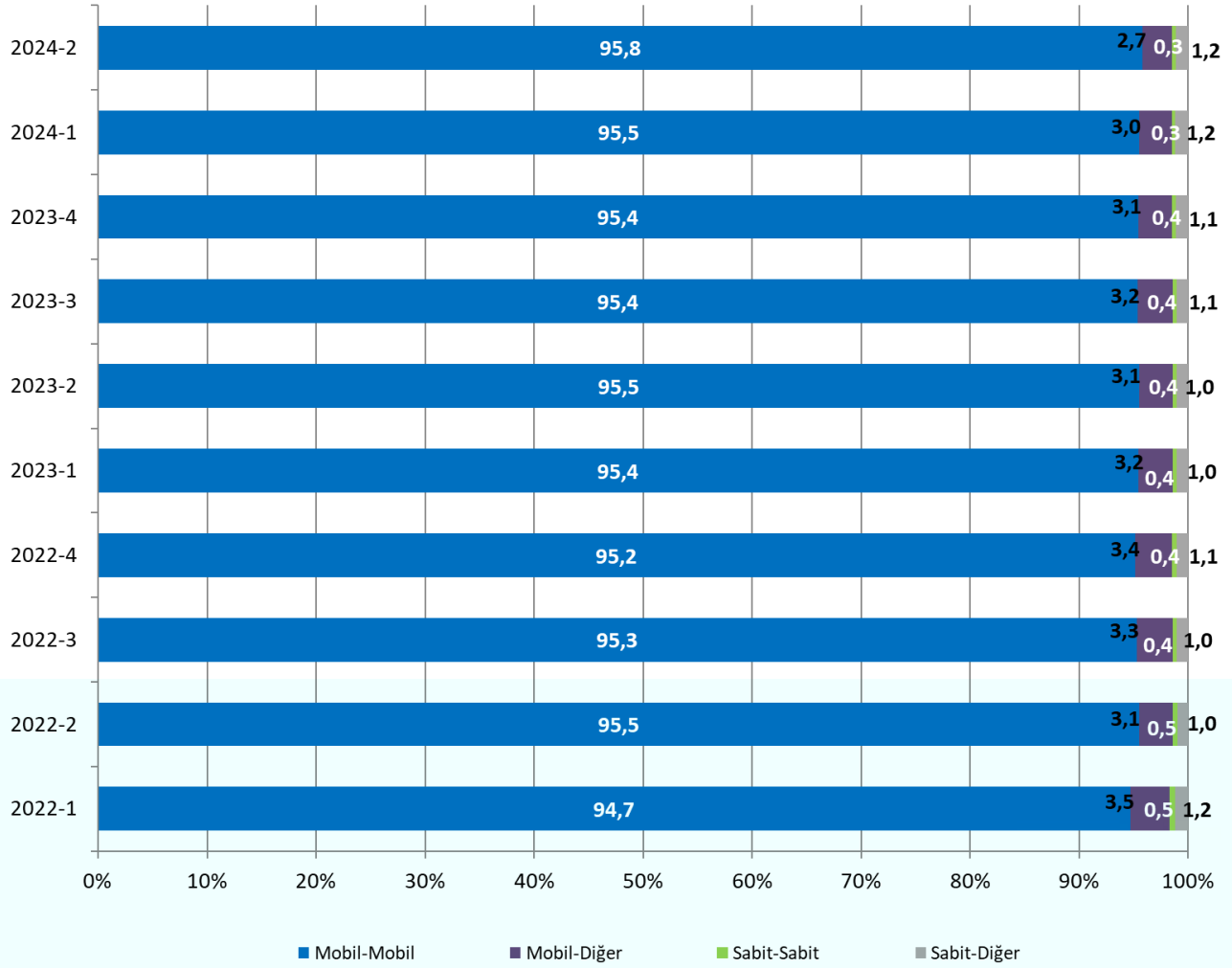
Türkiye elektronik haberleşme sektöründe sabit ve mobil işletmecilerin oluşturduğu trafiğin yönlerine göre dağılımı üçer aylık dönemler halinde aşağıdaki şekillerde kıyaslanmaktadır. 2024 yılı ikinci üç aylık dönemde mobilden mobile trafik miktarı bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,2 oranında artmış, sabitten sabite arama trafik miktarı %17,3 oranında azalmıştır. Bir önceki dönemle kıyaslandığında ise mobilden mobile trafik miktarı 4,7 oranında, sabitten sabite arama trafik miktarı ise yaklaşık %8,1 oranında artmıştır.

Şekil 1-5 Trafik Dağılımı, Milyar Dakika

Yılın ikinci çeyreğinde toplam trafiğin büyük bir kısmını (%95,8), mobil işletmecilerin kendi şebekelerinde gerçekleşen ve aynı zamanda diğer mobil şebekelere doğru yapılan aramalardan oluşan mobilden mobile giden trafik oluşturmaktadır (Şekil 1-6).

Şekil 1-6 Trafik Dağılımı, %

1.5 Tüketici Şikâyetleri

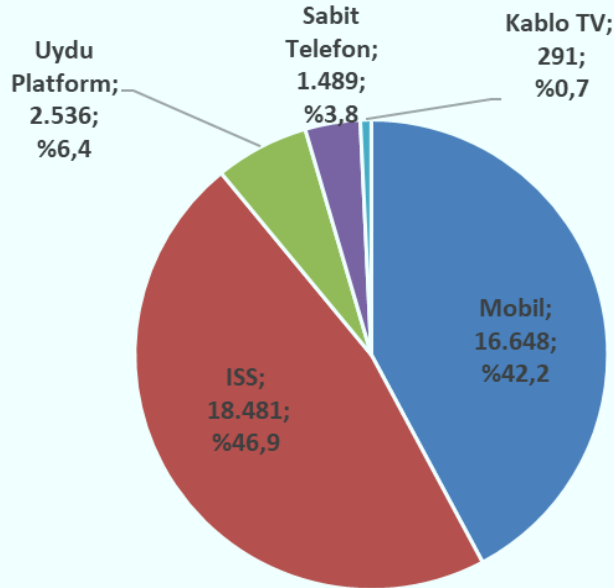
Çizelge 1-10'da üçer aylık dönemler itibarı ile, BTK Online Tüketici Şikâyet Sistemi üzerinden Kuruma iletilen şikâyet sayılarına sektörler bazında yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyreğinde Kuruma toplam 39.445 şikâyet iletilmiştir.

Çizelge 1-10 Sektör Bazında Üç Aylık Tüketici Şikâyeti Sayıları

	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
Mobil	19.729	19.017	18.437	23.210	17.994	17.348	16.648
ISS	28.217	27.221	26.985	22.674	22.297	20.444	18.481
Uydu Platform	5.582	4.066	2.985	2.954	2.808	2.118	2.536
Sabit Telefon	2.687	2.309	1.787	1.684	1.659	1.441	1.489
Kablo TV	321	306	290	360	371	385	291
TOPLAM	56.536	52.919	50.484	50.882	45.129	41.826	39.445

Şekil 1-7'de, 2024 yılı ikinci çeyreği itibarı ile toplam şikâyetlerin hizmet bazında dağılımına yer verilmektedir. Buna göre en fazla şikâyetin %46,9 oranında internet servis sağlayıcılığı hizmeti ile ilgili olarak yapıldığı görülmektedir.

Şekil 1-7 Sektör Bazında Üç Aylık Tüketici Şikâyeti Sayıları

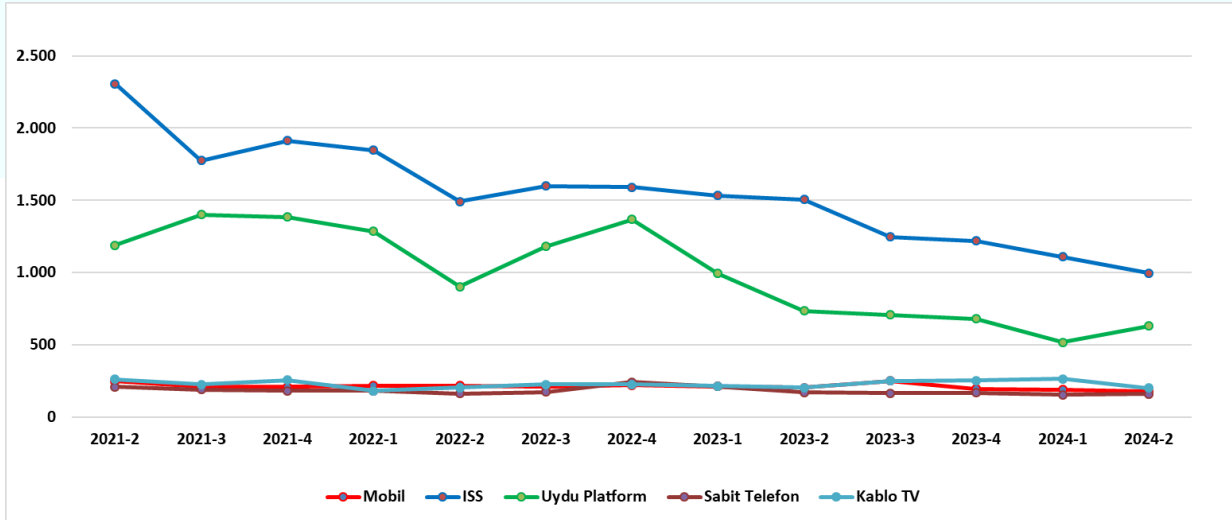
Sektörler bazında alınan şikâyetlerin içinde en fazla yer tutan şikâyet konularının yüzdesel dağılımına aşağıdaki çizelgede yer verilmektedir.

Çizelge 1-11 Tüketici Şikâyetlerinin Konusu İtibariyle Dağılımı

	İlgili Sektörde En Fazla Şikâyet Edilen Konunun Toplam Şikâyet İçindeki Payı
Mobil Hizmetler	Faturalandırma → %25,09
İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti	Bağlantı / Hizmet Kalitesi → %35,97
Uydu Platform Hizmeti	Abonelik İşlemleri → %23,70
Sabit Telefon Hizmeti	Bağlantı / Hizmet Kalitesi → %40,97
Kablo TV Hizmeti	Bağlantı / Hizmet Kalitesi → %36,43

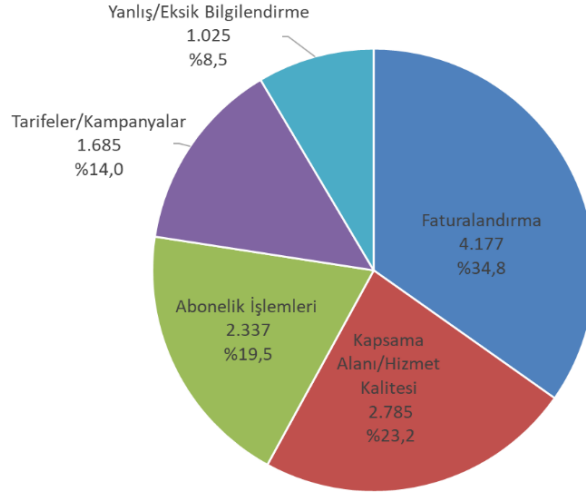
Şekil 1-8’de ise, sektörel bazda milyon abone başına tüketici şikâyeti sayısına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyreği itibarı ile bir milyon abone başına ortalama olarak İnternet Servis Sağlayıcılığı hizmetine yönelik 997, uydu platform hizmetlerine yönelik 630, Kablo TV hizmetlerine yönelik 199, mobil hizmetlere yönelik 178 ve sabit telefon hizmetlerine yönelik 158 tüketici şikâyeti gelmiştir.

Şekil 1-8 Milyon Abone Başına Tüketici Şikâyeti Sayısı (Adet)

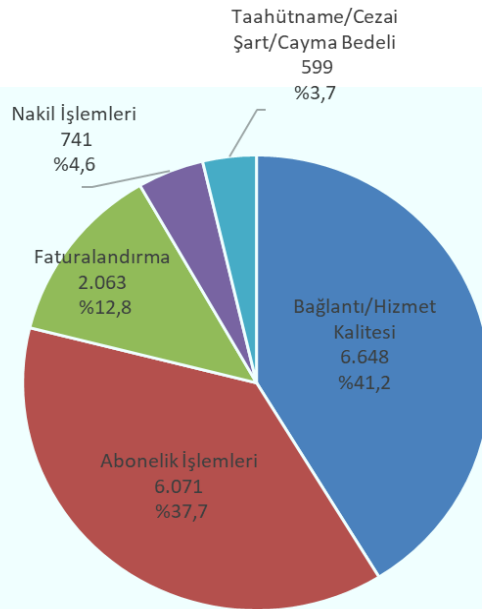
Şekil 1-9'da mobil sektörde en fazla tüketici şikâyetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. Mobil sektörde en fazla şikâyet konu olan husus faturalandırma olup, 2024 yılı ikinci çeyreği itibarı ile söz konusu şikâyetler, şikâyet edilen ilk beş husustaki toplamın %34,8'ini oluşturmaktadır.

Şekil 1-9 Mobil Sektörde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

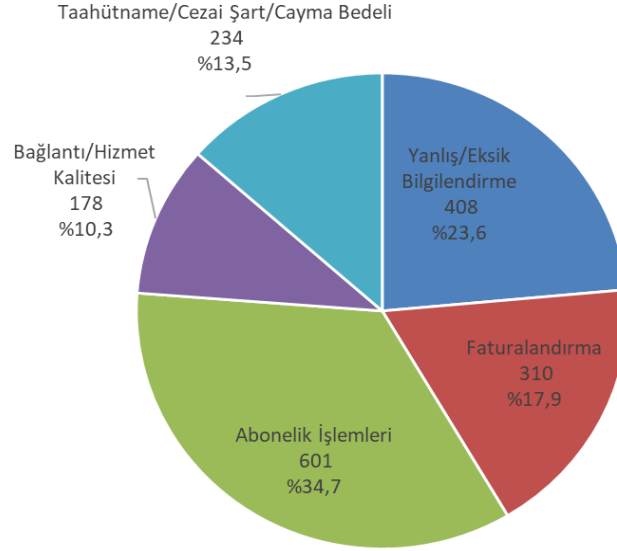
Şekil 1-10'da İnternet Servis Sağlayıcılığı hizmetine ilişkin en fazla tüketici şikâyetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. İnternet Servis Sağlayıcılığı hizmetinde en fazla şikâyet bağlantı/ hizmet kalitesine ilişkin olup 2024 yılı ikinci çeyreği itibarı ile söz konusu şikâyetler, şikâyet edilen ilk beş husustaki toplamın yaklaşık %41,2'sini oluşturmaktadır.

Şekil 1-10 İSS Sektöründe Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

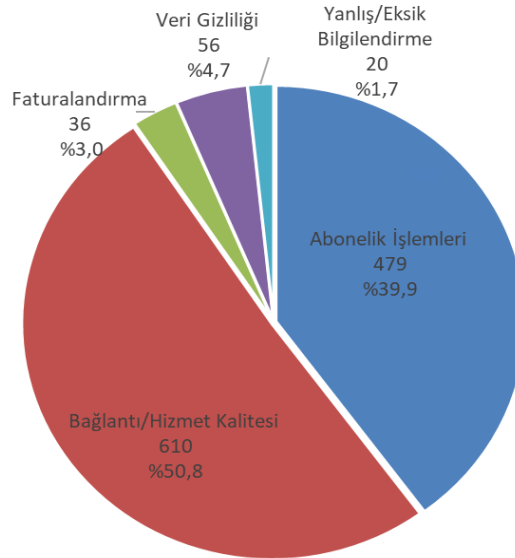
Şekil 1-11’de Uydu Platform Hizmetine ilişkin en fazla tüketici şikâyetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. Uydu Platform Hizmetinde en fazla şikâyet abonelik işlemlerine ilişkin olup 2024 yılı ikinci çeyreği itibarı ile söz konusu şikâyetler, şikâyet edilen ilk beş husustaki toplamın yaklaşık %34,7’sini oluşturmaktadır.

Şekil 1-11 Uydu Platform Hizmetinde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

Şekil 1-12’de Sabit Telefon Hizmetine ilişkin en fazla tüketici şikâyetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. Sabit Telefon Hizmetinde en fazla şikâyet bağlantı/hizmet kalitesine ilişkin olup, bu sorun şikâyet edilen ilk beş husustaki toplamın yaklaşık %50,8’ini oluşturmaktadır.

Şekil 1-12 Sabit Telefon Hizmetinde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

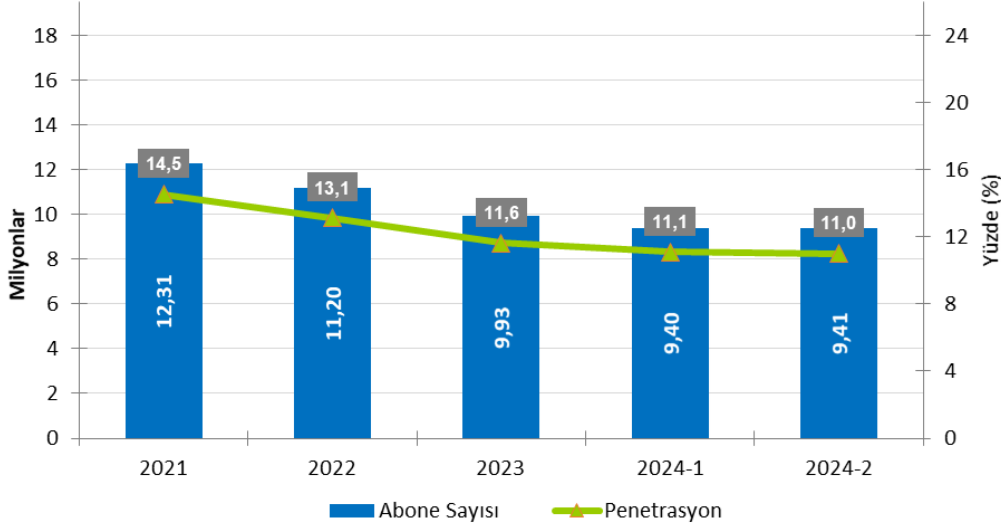
2. BÖLÜM

SABİT PAZAR VERİLERİ

2. SABİT PAZAR VERİLERİ

2024 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla 9.408.264 sabit telefon abonesi bulunan Türkiye’de yaygınlık oranı yaklaşık %11,0 olmuştur (Şekil 2-1)³. Türkiye’de ortalama hane halkı büyüklüğünün 3,14⁴ olduğu göz önünde bulundurulduğunda sabit telefon hizmetlerinin Türkiye’nin önemli bir kesimine ulaştığını söylemek mümkündür.

Şekil 2-1 Sabit Abone Sayısı ve Yaygınlık

Çizelge 2-1’de yer alan teknoloji bazında toplam abone sayısı bilgilerine bakıldığında, analog sabit telefon hat sayısı, ISDN ses kanalı dengi sayısı ve ankesörlü telefon sayısının azalma eğiliminde olduğu görülmektedir. VoIP abonelik sayısı ise 2024 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla 1.252.459 olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 2-1 Abone Sayılarının Teknoloji Bazında Dağılımı

		Analog Sabit Telefon (PSTN) Hat Sayısı	ISDN Ses Kanalı Dengi Sayısı	VoIP Abonelik Sayısı	Ankesörlü Telefon Sayısı	TOPLAM
2023-2	Türk Telekom	3.597.132	191.910	-	40.294	10.614.585
	STH	5.351.328	12.037	1.421.884		
2023-3	Türk Telekom	3.510.086	188.006	-	39.434	10.307.275
	STH	5.199.018	12.036	1.358.695		
2023-4	Türk Telekom	3.425.610	187.292	-	38.158	9.925.534
	STH	5.006.599	8.883	1.258.992		
2024-1	Türk Telekom	3.337.289	184.898	-	37.491	9.396.107
	STH	4.827.703	18.241	990.485		
2024-2	Türk Telekom	3.253.460	180.062	-	37.073	9.408.264
	STH	4.667.975	17.235	1.252.459		

3 Sabit telefon abone sayısı ilgili dönemin veya çeyreğin sonu itibarıyla aktif sabit hat sayısı (analog telefon hat sayısı, ISDN ses kanalı dengi sayısı, VoIP abonelikleri sayısı gibi unsurların) toplamını kapsamaktadır.

4 TÜİK’in 15 Mayıs 2024 tarihli haber bülteninde yer alan 2023 yılı verisidir.

Sabit telefon hizmeti (STH) sunan işletmecilerin 2024 yılının ikinci çeyreği itibarıyla taşıyıcı seçimi/önseçimi bilgilerine bakıldığında, taşıyıcı ön seçimi kullanıcı sayısının 59.288 ve arama bazında taşıyıcı seçimi kullanıcı sayısının ise 4.657 olarak gerçekleştiği görülmektedir (Çizelge 2-2).

Çizelge 2-2 STH İşletmecilerinin Taşıyıcı Seçimi/Önseçimi Kullanıcı Sayıları

Yöntem	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
Taşıyıcı Ön Seçimi	134.354	117.984	70.057	77.920	59.288
Arama Bazında Taşıyıcı Seçimi	4.528	4.015	2.405	2.687	4.657

Çizelge 2-3'te abone sayısı açısından STH işletmecilerinin pazar payları yer almaktadır. Buna göre ilk üç sırada TTNet, NetGsm ve İş Net yer almaktadır.

Çizelge 2-3 STH İşletmecilerinin Abone Sayısına Göre Pazar Payları

İşletmeci	Pazar Payı (%)
TTNet	75,5
NetGsm	3,3
İş Net	2,9
Türksat	2,8
Voip Telekom	2,5
TürkNet	2,4
Superonline	1,9
Vodafone Net	1,3
İstanbul BT Telekom	1,1
Diğer	6,3

2024 yılı ikinci çeyreği itibarı ile net satışlarına göre işletmecilerin pazar payları Çizelge 2-4'te gösterilmektedir. Bu çerçevede, 2024 yılının ikinci çeyreğinde STH net satışlarına göre en yüksek paya sahip ilk üç işletmeci sırasıyla Superonline, Vodafone Net ve TTNet olmuştur.

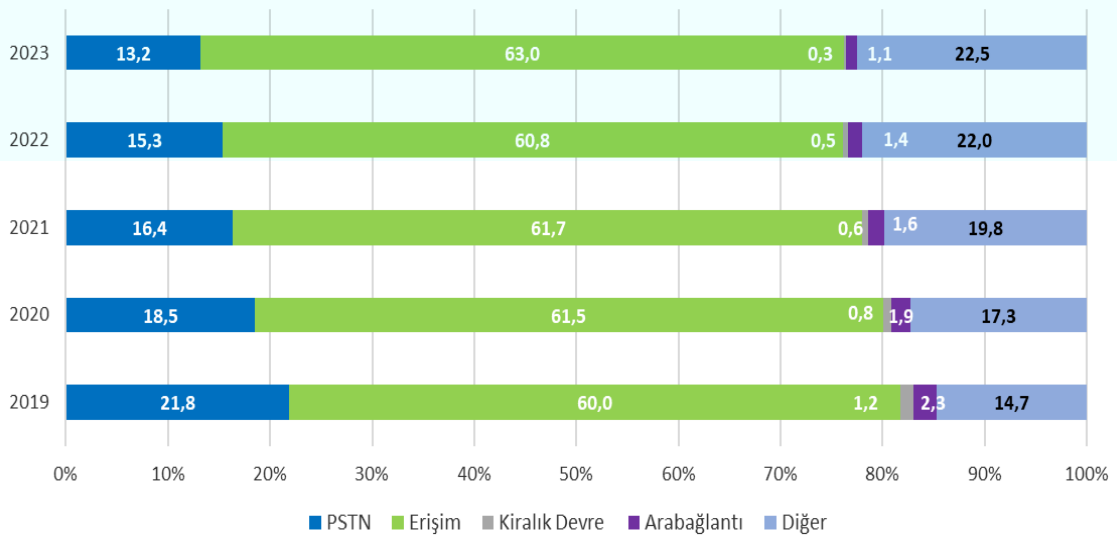
Çizelge 2-4 STH İşletmecilerinin Net Satış Gelirine Göre Pazar Payları

İşletmeci	Pazar Payı (%)
Superonline	39,1
Vodafone Net	28,9
TTNet	14,2
Compatel Telekom	3,8
NetGsm	2,4
Eser Telekom	2,2
Posta Güvercini	1,0
Verimor	0,7
TTM Telekom	0,7
Diğer	7,0

2.1 Sabit Pazarda Gelirler

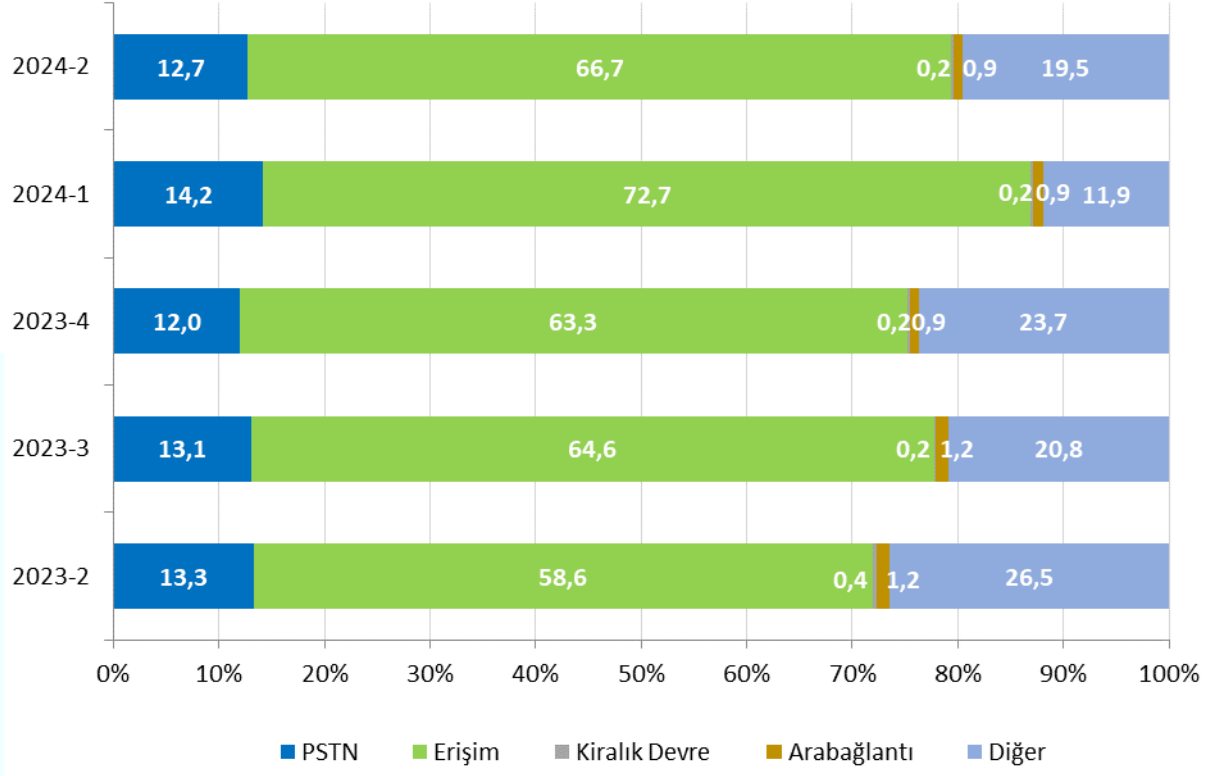
Şekil 2-2’de sabit pazarda Türk Telekom’un yıllık gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir. Yıllar içinde erişim hizmetlerinden elde edilen gelirlerin ve diğer gelirlerin toplam gelirdeki payının artış gösterdiği, sabit telefon (PSTN) hizmetleri, ara bağlantı ve kiralık devre hizmetlerinden elde edilen gelirlerin payının ise değişen oranlarda azaldığı görülmektedir. 2019 yılında toplam gelirlerin %21,8’ini oluşturan PSTN hizmetlerinden elde edilen gelirlerin 2023 yılında toplam gelirlerdeki payı %13,2’ye düşmüştür. Buna karşın, 2019 yılında toplam gelir içinde %60’lık bir paya sahip olan erişim hizmetlerinin 2023 yılında toplam gelir içindeki payı %63’e çıkmıştır. 2023 yılına bakıldığında; toplam sabit gelirlerin %0,3’ünü kiralık devre gelirleri oluştururken, %1,1’ini arabağlantı geliri ve %22,5’ini ise diğer gelirlerin oluşturduğu görülmektedir.

Şekil 2-2 Türk Telekom’un Yıllık Gelirinin Dağılımı, %

Şekil 2-3'te 2023 yılı ikinci çeyrekten itibaren üçer aylık dönemler halinde Türk Telekom'un gelirlerinin dağılımı yer almaktadır. Şekilden görüldüğü üzere, 2024 yılının ikinci çeyreğinde PSTN gelirleri toplam gelirin %12,7'sini teşkil ederken erişim gelirleri toplam gelirin %66,7'sini oluşturmuştur. 2023 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığında, PSTN gelirlerinin azaldığı ve erişim gelirlerinin toplam gelir içindeki payının arttığı gözlenmektedir.

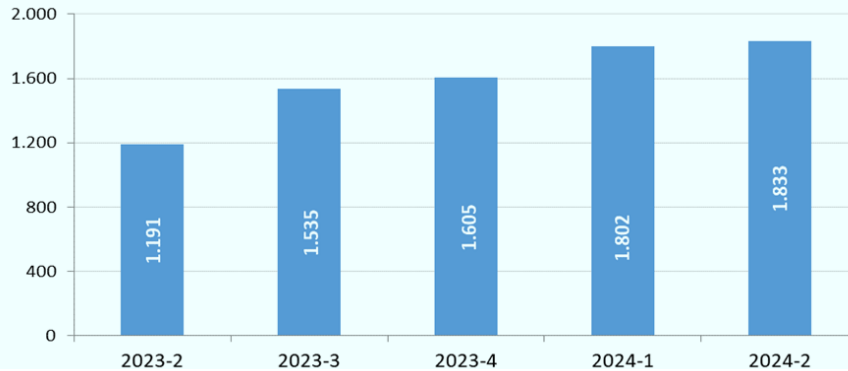
Şekil 2-3 Türk Telekom'un Üç Aylık Gelirinin Dağılımı, %

2.2 Sabitten Arama Gelirleri

2024 yılının ikinci üç aylık dönemi itibarıyla Türk Telekom'un sabit telefon gelirleri yaklaşık 1,833 milyar ₺ olarak gerçekleşmiş olup bir önceki senenin aynı dönemine göre %54,9 oranında, bir önceki üç aylık döneme göre ise %1,7 oranında artmıştır (Şekil 2-4).

Şekil 2-4 Türk Telekom Arama Gelirleri, Milyon ₺ *

* Brüt satışlar üzerinden hesaplanmıştır.

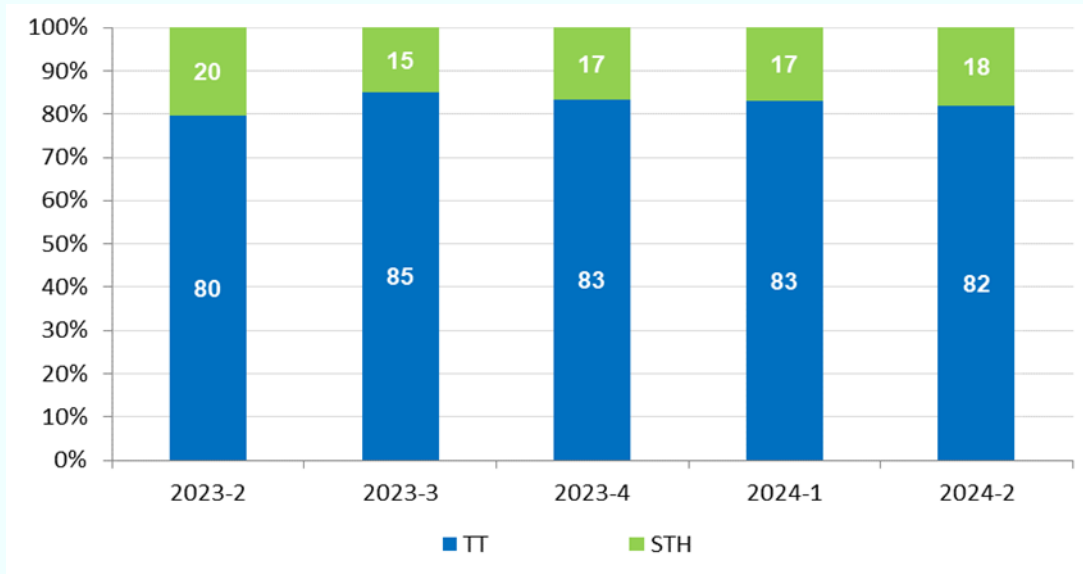
Çizelge 2-5'te 2023 yılı ikinci çeyreğinden itibaren STH işletmecilerinin elde ettikleri net satış gelirleri toplamına yer verilmektedir. Yaklaşık 5,8 milyon abone, sabit telefon hizmetlerinde alternatif işletmecilerden hizmet almış olup bu işletmecilerin 2024 yılı ikinci üç aylık dönem için tüm STH hizmetlerinden elde ettikleri gelirler yaklaşık 1 milyar 787 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 2-5 STH İşletmecilerinin Net Satış Gelirleri ₺

Dönem	Net Satış Geliri, ₺
2023-2	1.311.914.889
2023-3	1.695.810.573
2023-4	1.585.722.192
2024-1	1.484.353.058
2024-2	1.787.246.559

Şekil 2-5'de STH işletmecileri ile Türk Telekom'un telefon hizmetlerine ait gelirlerine göre pazar paylarına yer verilmektedir. Bu çerçevede, STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un pazar payları 2024 yılının ikinci üç aylık döneminde sırasıyla %18 ve %82 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-5 STH-TT Telefon Hizmetleri Gelirlerine Göre Pazar Payları, %

* Türk Telekom'un şehir içi, şehirlerarası, yurtdışı ve mobil aramaları ile sabit ücret, bağlantı-nakil ücretlerini içeren gelirlerini kapsamaktadır.

2.3 Sabit Pazarda Trafik Hacmi

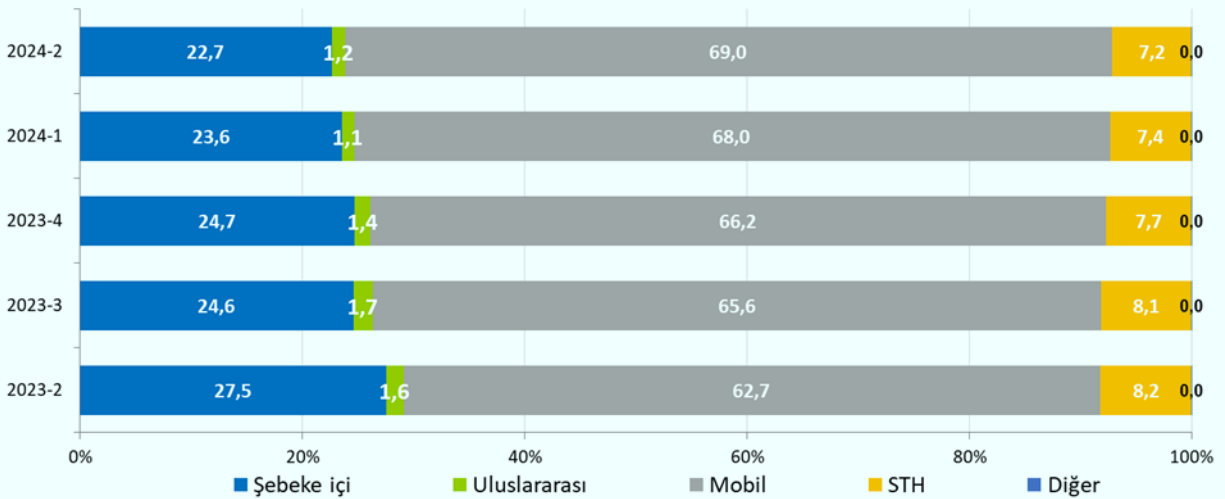
2023 yılının ikinci çeyreğinde yaklaşık 474 milyon dakika olan Türk Telekom'un ses trafiği, 2024 yılının ikinci çeyreğinde yaklaşık 399 milyon dakika olarak gerçekleşmiştir (Çizelge 2-6). Söz konusu trafik bir önceki yılın aynı dönemine göre %15,8 oranında, bir önceki çeyreğe göre ise %6 oranında azalmıştır.

Çizelge 2-6: Türk Telekom Trafik Dağılımı, Milyon Dakika

Trafik Dağılımı	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
Şebeke içi	130	115	110	100	90
Mobil	297	305	294	289	275
STH	39	38	34	31	29
Uluslararası	8	8	6	5	9
Toplam	474	466	444	425	399

Üçer aylık dönemler itibarıyla trafik dağılımının seyrinin gösterildiği aşağıdaki şekilde, bir önceki yılın aynı döneminde %27,5 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2024 yılının ikinci üç aylık döneminde de %22,7 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte bir önceki yılın aynı döneminde toplam trafiğin %62,7'sini oluşturan mobile doğru trafik 2024 yılının ikinci çeyreğinde toplam trafiğin %69'unu teşkil etmiştir.

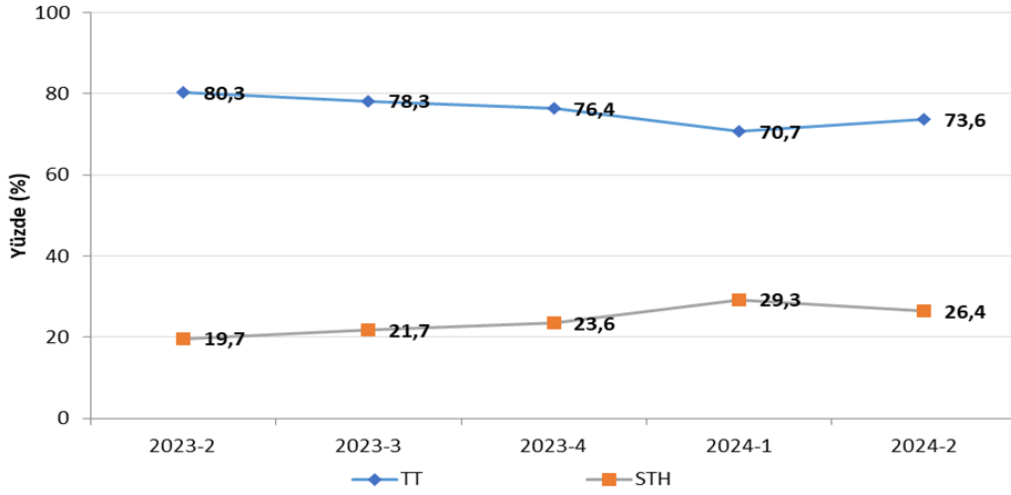
Şekil 2-6 Türk Telekom Trafik Dağılımı, %

STH işletmecilerinin internet şebekesi üzerinden ses taşıma (VoIP) yöntemini etkin bir şekilde kullandıkları görülmekte olup STH işletmecilerince başlatılan çağrılarının toplam süresi içinde VoIP ile başlatılan çağrılarının payı %81,3'ü bulmaktadır.

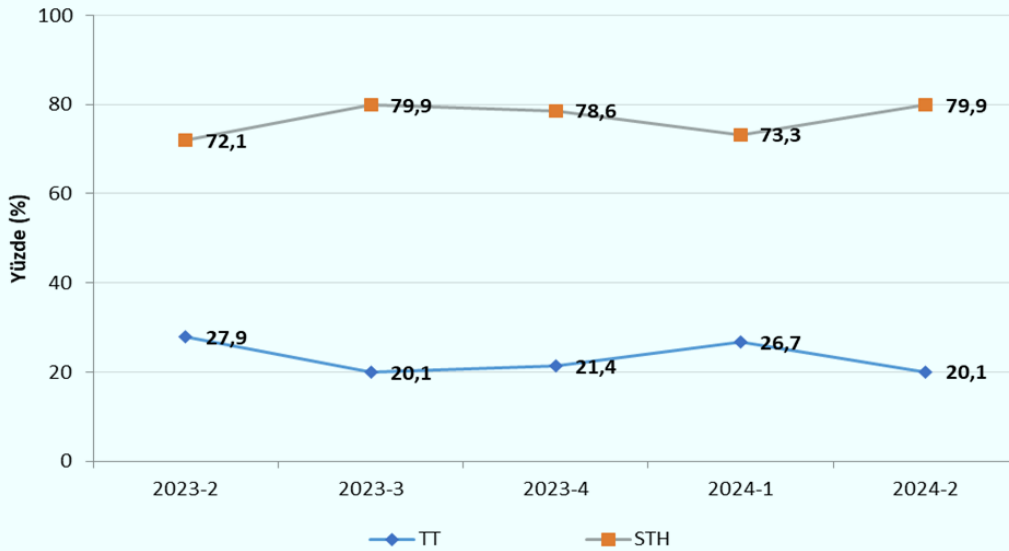
Şekil 2-7'de STH işletmecileri ve Türk Telekom'un şehir içi trafiğine ait payları karşılaştırılmaktadır. Bir önceki üç aylık dönemde söz konusu trafikten %29,3 oranında pay alan STH işletmecilerinin 2024 yılının ikinci üç aylık dönemindeki payı %26,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-7 STH-TT Çağrı Başlatma (Şehir içi) Trafiği Kıyaslaması, %

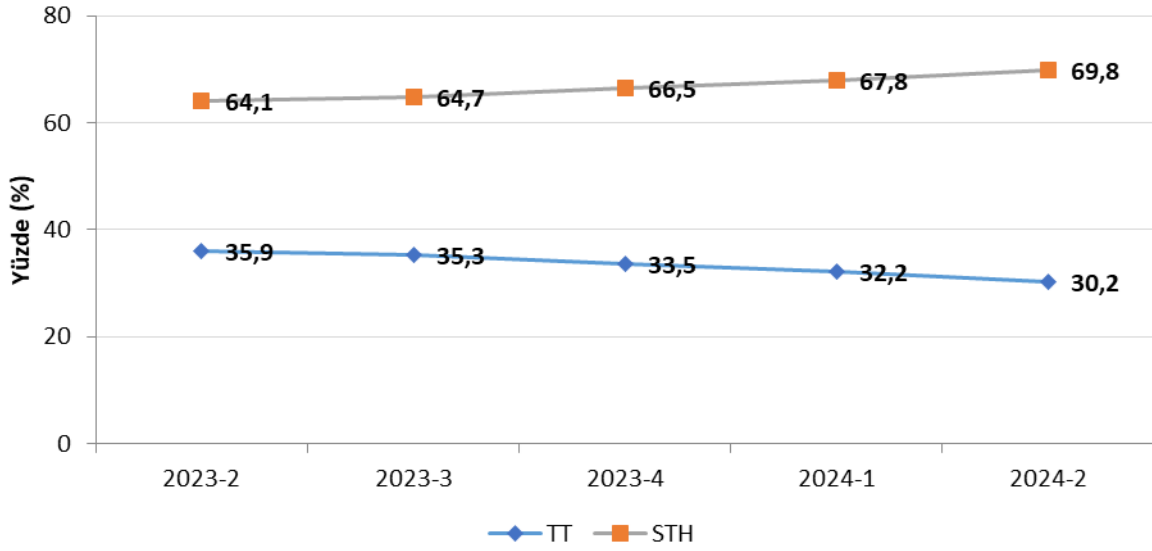
Şekil 2-8'de STH işletmecileri ve Türk Telekom'un şehirlerarası trafikteki payları 2023 yılı ikinci çeyreğinden itibaren karşılaştırılmaktadır. Buna göre 2024 yılının ikinci üç aylık döneminde şehirlerarası trafikte STH işletmecilerinin pazar payı %79,9 olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un pazar payı ise %20,1 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-8 STH-TT Çağrı Başlatma (Şehirlerarası) Trafiği Kıyaslaması, %

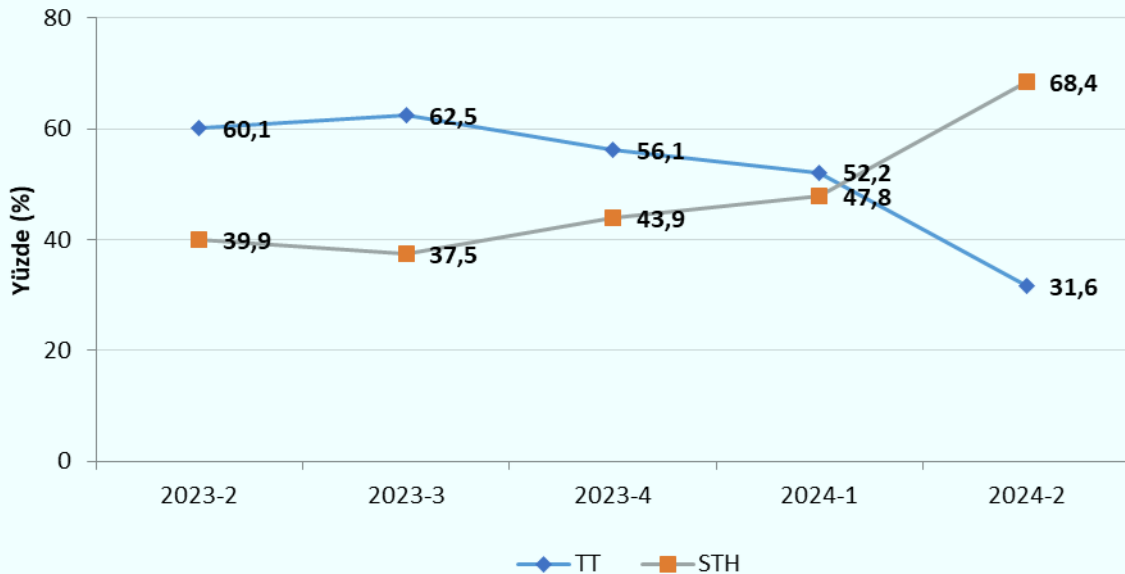
Şekil 2-9'da STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un mobile doğru çağrı trafiğine ilişkin pazar payları karşılaştırılmaktadır. STH işletmecilerinin 2023 yılının ikinci üç aylık döneminde söz konusu pazardan aldığı pay %64,1 iken 2024 yılının ikinci çeyreğinde de aldıkları pay %69,8 olarak gerçekleşmiştir. Türk Telekom'un pazar payı ise aynı dönemde %30,2 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-9 STH-TT Çağrı Başlatma (Mobile doğru) Trafiği Kıyaslaması, %

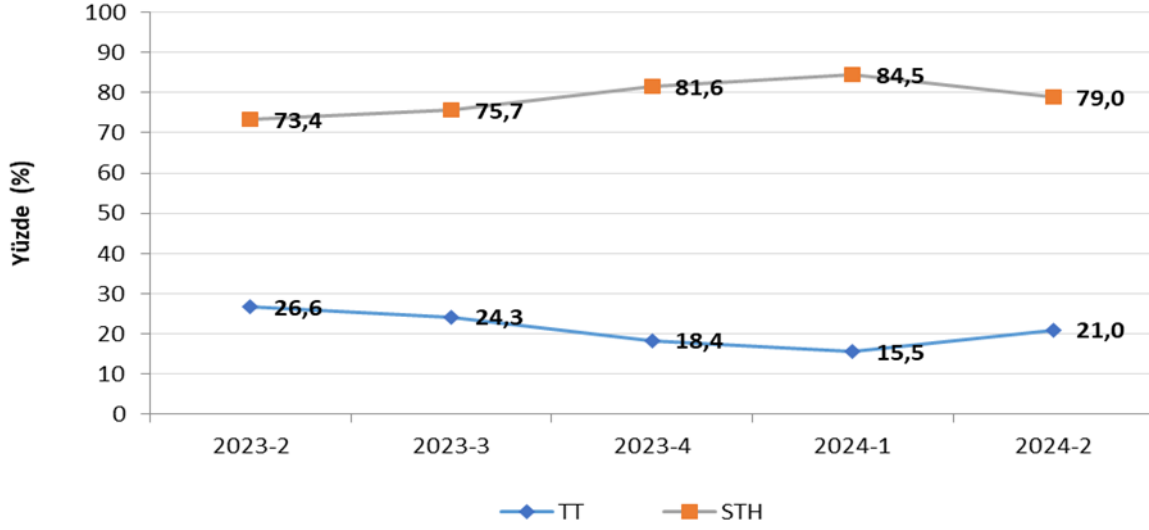
STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un yurtdışına doğru çağrı trafiklerine ait pazar payları karşılaştırıldığında, 2023 yılının ikinci üç aylık döneminde söz konusu pazarda Türk Telekom'un %60,1 olan payı 2024 yılının ikinci çeyreği sonunda %31,6'ya gerilemiş, aynı dönemde STH işletmecilerinin payı ise %39,9'dan %68,4'e yükselmiştir.

Şekil 2-10 STH-TT Çağrı Başlatma (Yurtdışına doğru) Trafiği Kıyaslaması, %

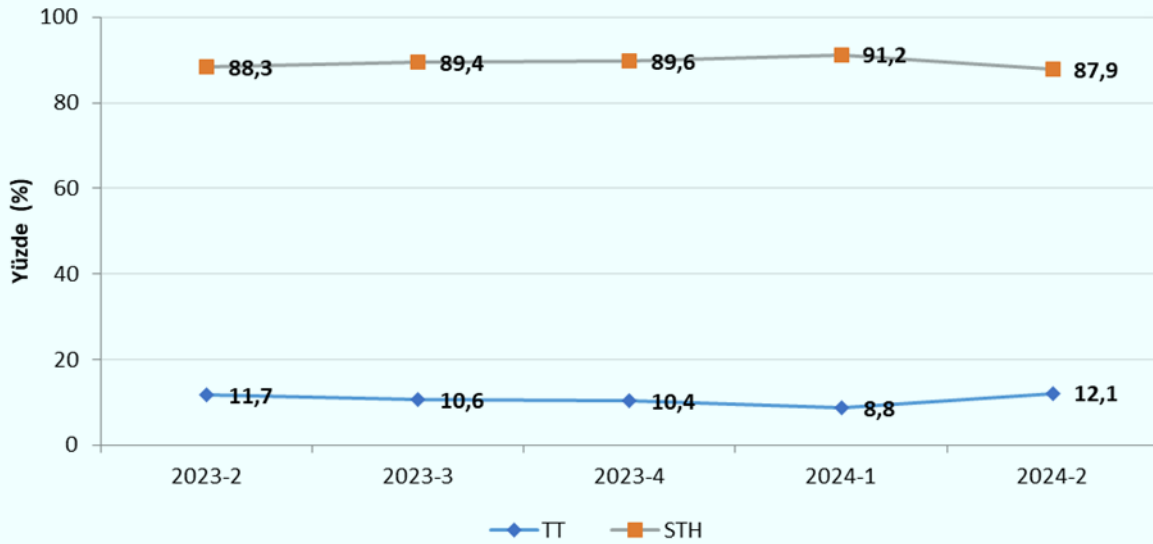
Şekil 2-11’de STH işletmecilerinin ve Türk Telekom’un sabit şebekede sonlandırdıkları uluslararası çağrı trafiğine ait pazar paylarına yer verilmektedir. 2024 yılının ikinci üç aylık dönemi 2023 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığında; Türk Telekom’un söz konusu trafikten aldığı pay %26,6’dan %21’e gerilerken, STH işletmecilerinin payı ise aynı dönemde %73,4’den %79’a yükselmiştir.

Şekil 2-11 STH-TT Sabitte Sonlandırılan Uluslararası Çağrı Trafiki Kıyaslaması, %

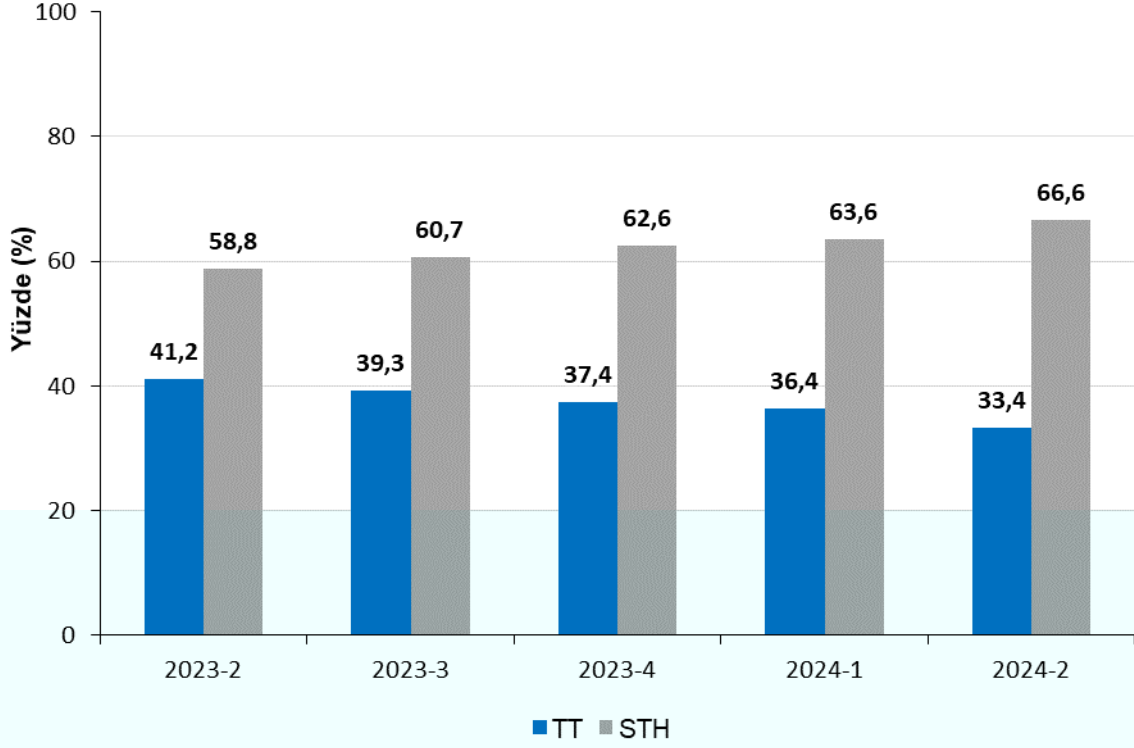
Şekil 2-12’de STH işletmecilerinin ve Türk Telekom’un mobil şebekelerde sonlandırdıkları uluslararası çağrı trafiğine ait pazar payları karşılaştırılmaktadır. 2023 yılının ikinci üç aylık döneminde ilgili pazardan %88,3 pay alan STH işletmecilerinin 2024 yılının ikinci çeyreğinde pazar payı %87,9 olarak gerçekleşmiştir. Türk Telekom’un ilgili trafiğe ilişkin pazar payı ise aynı dönemde %11,7’den %12,1’e yükselmiştir.

Şekil 2-12 STH-TT Mobilde Sonlandırılan Uluslararası Çağrı Trafiki Kıyaslaması, %

Şekil 2-13'te STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un sabit şebekede başlatılan toplam trafik miktarındaki paylarına yer verilmektedir. 2023 yılının ikinci çeyreğinde STH işletmecilerinin söz konusu trafikteki payı %58,8 iken 2024 yılı ikinci çeyreğinde %66,6 olarak gerçekleşmiştir. Türk Telekom'un payı ise aynı dönemde %41,2'den %33,4'e düşmüştür.

Şekil 2-13 STH-TT Sabitten Başlatılan Toplam Trafikteki Payları, %

2.4 Kısa Numaralar

Çizelge 2-7'de 2024 yılı Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında Türk Telekom hatlarından (arama sayısına göre) en sık aranan beş kısa numaranın ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. 2024 ikinci üç aylık dönemde en sık aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu) olmuştur. Aynı dönemde 112 (Sihhi İmdat), 186 (Elektrik Arıza), 153 (Alo Zabıta/Büyükşehir/Belediye) ve 185 (Su Arıza) en sık aranan diğer kısa numaralar arasında yer almaktadır.

Çizelge 2-7 Sabit Telefonlardan En Sık Aranan Kısa Numaralar

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
182	246
112	59
186	134
153	164
185	140

2.5 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler

Çizelge 2-8’de 2024 yılının ikinci üç aylık döneminde sabit şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve sabit şebekelere en fazla trafiğin geldiği ülkelere yer verilmektedir. Gerek alınan gerekse gönderilen trafik bakımından Almanya ilk sırayı alırken, sırasıyla en fazla trafik gönderilen diğer ülkeler Belçika, İrlanda, Kamerun ve ABD; en fazla trafik alınan ülkeler ise KKTC, İngiltere, Fransa ve ABD olmuştur.

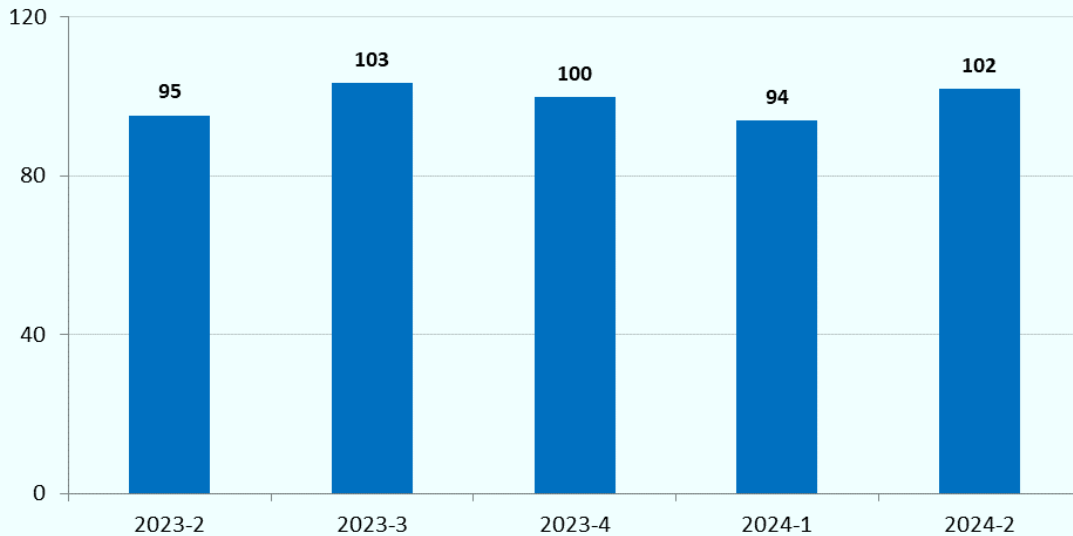
Çizelge 2-8 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler

En Çok Trafik Gönderilen Ülke	En Çok Trafik Alınan Ülke
Almanya	Almanya
Belçika	KKTC
İrlanda	İngiltere
Kamerun	Fransa
ABD	ABD

2.6 Aylık Kullanım Miktarı (MoU)

Şekil 2-14’te 2023 yılı ikinci çeyrekte itibaren üçer aylık dönemler itibarıyla sabit telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage-Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2024 yılının ikinci üç aylık döneminde 102 dakika olarak gerçekleşen sabit MoU⁶, bir önceki yılın aynı dönemine göre %8,5 oranında, bir önceki döneme göre ise %6,9 oranında artmıştır.

Şekil 2-14 Sabit MoU, Dakika

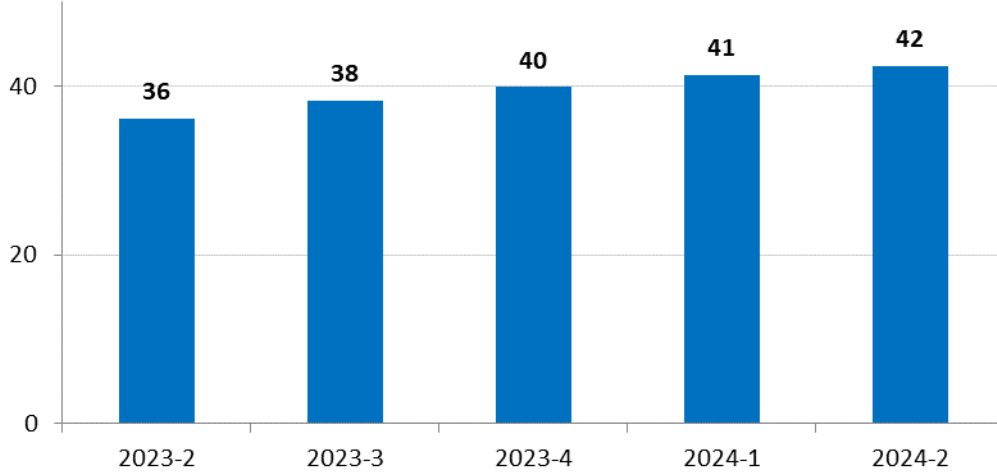

6 Türk Telekom ve STH işletmecilerine ait trafikler dikkate alınmıştır. MoU sabit abonenin telefonu kullanma miktarı olup hem giden hem de gelen trafik miktarları dikkate alınmaktadır. Başka bir ifadeyle, sabit abonenin sabit telefonu ortalama ne kadar kullandığını (aradığı + arandığı süreyi) göstermektedir.

2.7 Abone Başına Ortalama Çağrı Başlatma

Sabit telefon abonelerinin ortalama arama sürelerine dönemler itibarıyla Şekil 2-15'te yer verilmektedir. Sabit abonelerin gerçekleştirdikleri ortalama trafik miktarı 2023 yılının ikinci çeyreğinde 36 dakika iken, 2024 yılının ikinci çeyreğinde ise 42 dakika olarak gerçekleşmiştir

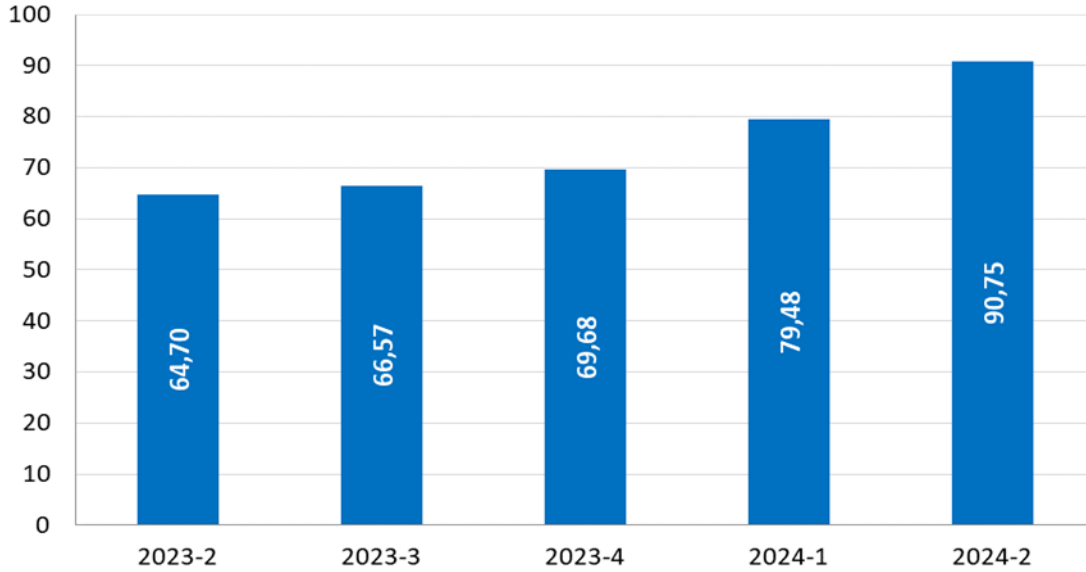
Şekil 2-15 Çağrı Başlatan Abonelerin Ortalama Arama Süresi, Dakika

2.8 Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)

Şekil 2-16'da Türk Telekom'un ses hizmetlerine ilişkin 2023 yılı ikinci çeyreğinden itibaren üçer aylık dönemler itibarıyla aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Ortalama Gelir) rakamlarına yer verilmektedir. 2024 yılının ikinci çeyrek verilerine göre Türk Telekom'un abone başına aylık geliri yaklaşık 90,75 ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-16 Sabit ARPU, ₺

2.8 Sabit Numara Taşınabilirliği

2024 yılının ikinci çeyreğinde Net Gsm net olarak 19.288 abone kazanırken, Superonline 1.217 abone kaybetmiştir. Sabit hatlarda numara taşınabilirliği uygulamasının başladığı 10 Eylül 2009 tarihinden 30 Haziran 2024 tarihine kadar toplam 2.695.747 adet numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.

3. BÖLÜM

GENİŞBANT

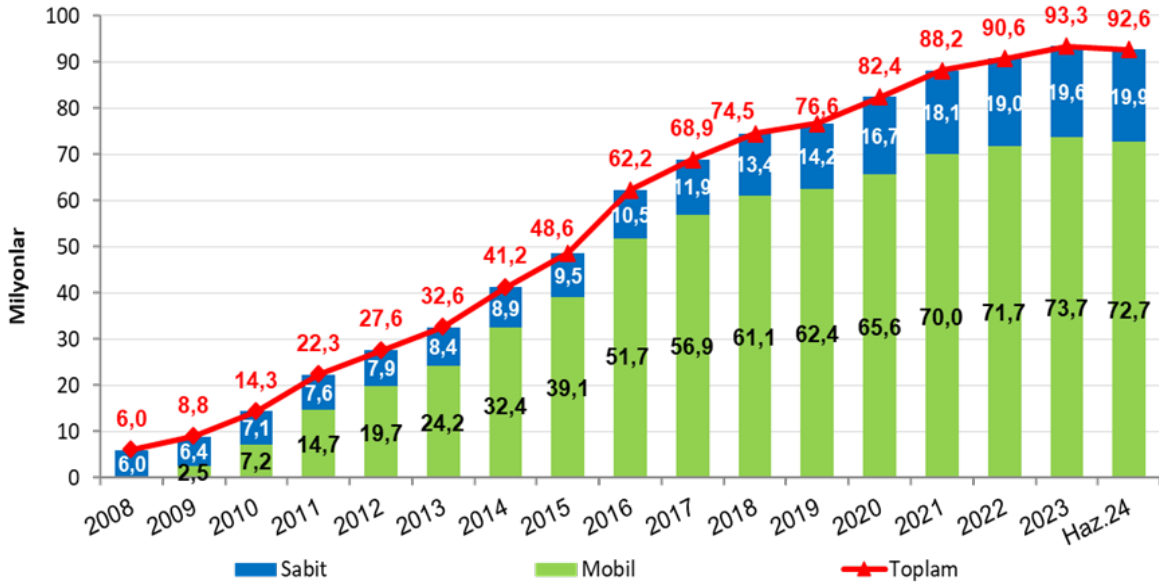
PAZAR VERİLERİ

3. GENİŞBANT PAZAR VERİLERİ

3.1 Abone Sayıları

Genişbant internet abone sayısının 2024 yılı ikinci çeyreğinde 92,6 milyona ulaştığı ve toplam genişbant abone sayısının bir önceki çeyreğe göre mobil internetten kaynaklı olarak %1,7 oranında azaldığı görülmektedir. Sabit genişbantta ise fiber abone sayısında %5 oranında artış gerçekleşmiştir. Şekil 3-1’de 2008 yılından itibaren Türkiye’deki toplam genişbant internet abone sayılarına, sabit ve mobil ayrımında yer verilmektedir.

Şekil 3-1 Genişbant İnternet Abone Sayısı

Çizelge 3-1’de Türkiye’de bağlantı çeşidine göre internet abone sayısı ile çeyrek ve yıllık bazda artış oranlarına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla toplam internet aboneliğinde bir önceki üç aylık döneme göre %1,7 oranında düşüş gerçekleşmiş olup, sabit internette ise özellikle fiber abonelerinin artmasıyla birlikte artış eğilimi devam etmiştir. İnternet abone sayısında yıllık değişim oranı ise %-0,5 olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 3-1 Toplam İnternet Abone Sayıları

	2023-2	2024-1	2024-2	Çeyrek Dönem Büyüme Oranı (2024-1..2024-2)	Yıllık Büyüme Oranı (2023-2...2024-2)
xDSL	10.873.970	10.725.834	10.457.209	-2,5%	-3,8%
Mobil Bilgisayardan İnternet	699.805	666.345	683.691	2,6%	-2,3%
Mobil Cepten İnternet	73.153.793	73.727.551	72.002.854	-2,3%	-1,6%
Kablo İnternet	1.445.530	1.455.057	1.442.177	-0,9%	-0,2%
Eve Kadar Fiber (FTTH)	4.947.072	5.755.937	6.113.649	6,2%	23,6%
Binaya Kadar Fiber (FTTB)	1.352.956	1.230.086	1.221.478	-0,7%	-9,7%
Fiber (Toplam)	6.300.028	6.986.023	7.335.127	5,0%	16,4%
Kablosuz-Telsiz İnternet (Sabit)	372.018	485.819	488.397	0,5%	31,3%
Diğer	221.289	161.840	182.836	13,0%	-17,4%
TOPLAM	93.066.433	94.208.469	92.592.291	-1,7%	-0,5%

Toplam mobil genişbant aboneleri içerisinde 895 bin Sabit Kablosuz (mobil), Diğer kalemi içerisinde ise 51 bin Metro Ethernet aboneleri bulunmaktadır.

3.2 Pazar Payları ve Gelirler

Çizelge 3-2’de internet servis sağlayıcıların abone sayısı ve gelir bakımından pazar paylarına yer verilmektedir. Buna göre pazarda en büyük paya sahip ilk üç işletmeci TTNNet, Superonline, Vodafone Net olmuştur.

Çizelge 3-2 Sabit Genişbant İşletmecilerin Pazar Payları

İşletmeci	Abone (%)	İşletmeci	Gelir (%)
TTNet	54,9	TTNet	55,8
Superonline	15,4	Superonline	14,8
Vodafone Net	7,0	Vodafone Net	9,0
Turksat	6,7	Turksat	2,9
Turknet	5,5	Turknet	7,1
D-Smart	2,1	Millenicom	2,2
Millenicom	1,9	D-Smart	1,7
Diğer	6,4	Diğer	6,5
TOPLAM	100,0	TOPLAM	100,0

Çizelge 3-3’de sabit genişbant hizmetine ilişkin son 6 yıllık gelir bilgilerine yer verilmektedir. Söz konusu işletmecilerin 2023 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %61’lik artışla 34,6 milyar ₺ seviyesine ulaşmıştır.

Çizelge 3-3 Sabit Genişbant Yıllık Hizmet Gelirleri, ₺

Gelir	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	7.172.406.959	8.212.009.829	9.691.336.036	12.334.386.474	15.406.066.019	21.463.001.301	34.563.506.139

Çizelge 3-4’te sabit genişbant hizmetine ilişkin üç aylık gelir bilgilerine yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyrekte sabit internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir 14,3 milyar ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. Buna göre 2024 yılı ikinci çeyreğinde sabit genişbant hizmet veren işletmecilerin gelirlerinde 2023 yılının aynı çeyreğine göre yaklaşık %83’lük artış gerçekleşmiştir.

Çizelge 3-4 Sabit Genişbant Dönemsel Hizmet Gelirleri, ₺

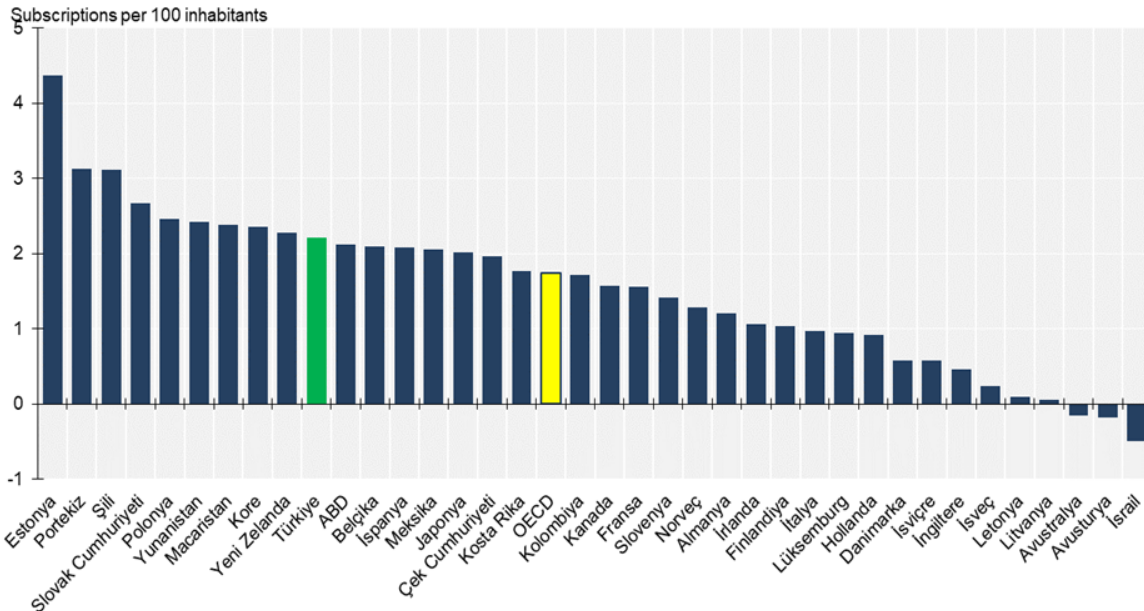
Gelir	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4
	6.483.334.234	6.607.850.773	7.802.046.511	9.295.666.830	10.857.942.025

3.3 OECD Ülkeleri Yaygınlık Oranları⁷

Şekil 3-2’de Türkiye ve OECD ülkelerinde sabit genişbant yaygınlığındaki artışlar verilmektedir. Türkiye, OECD ülkeleri içinde son bir yıllık süreçte sabit internet yaygınlığı en çok artan ülkeler arasında yer almaktadır. Bu dönemde OECD ülkelerinde bir yıllık ortalama yaygınlık artışı %1,7 iken ülkemizde bu oran %2,2 olarak gerçekleşmiştir.

Ayrıca OECD ülkeleri ve Türkiye’de nüfusa göre sabit ve mobil genişbant yaygınlık oranlarına baktığımızda ise Türkiye’de nüfusa göre sabit genişbant yaygınlık oranı %23,3 iken OECD ortalaması %35,8 ve mobil genişbant yaygınlık oranı Türkiye’de %85,1 iken OECD ortalaması %134,1’dir.

Şekil 3-2 OECD Ülkelerine Göre Son Yılda Sabit Genişbant Yaygınlık Artış Oranları,%

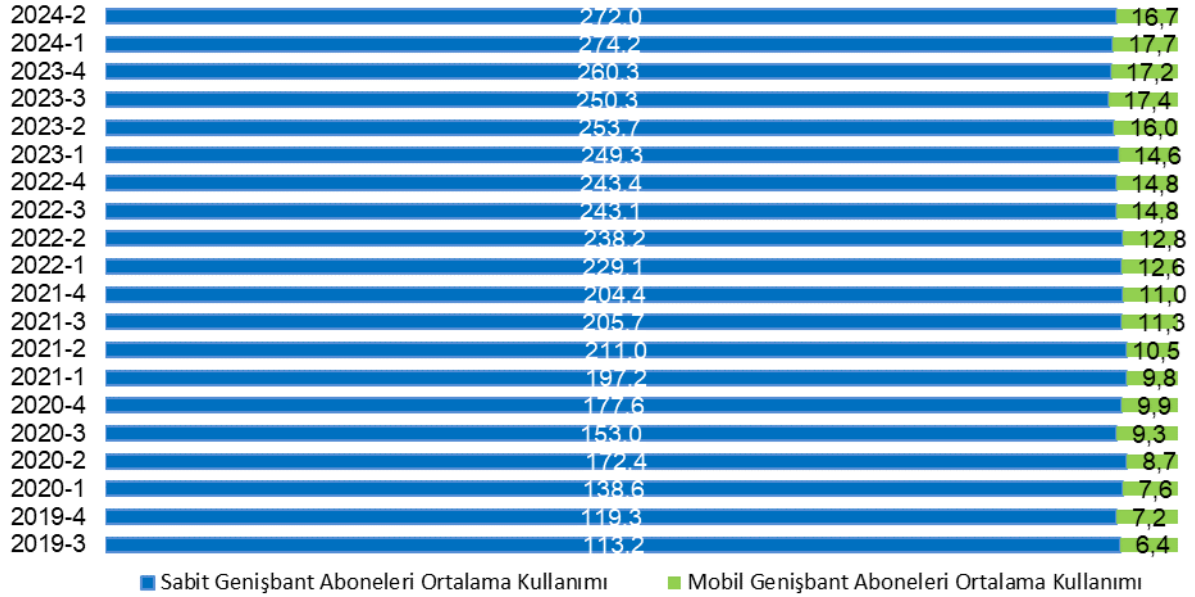

3.4 Kullanım Miktarları

2009 yılı Temmuz ayında kullanılmaya başlanan mobil genişbant hizmetinde, mobil bilgisayardan ve cepten internet abone sayısı bir önceki çeyreğe göre %2,3 oranında azalarak 72,7 milyon olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde toplam mobil internet kullanım miktarı bir önceki çeyreğe göre %7,9 oranında düşüş göstermiş ve 3,55 milyon TByte olmuştur. 2024 yılı ikinci çeyreğinde kablo internet dahil toplam sabit genişbant internet kullanım (indirme ve yükleme) miktarı ise %0,3 azalarak 15,9 milyon TByte olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3-3’de kablo internet dahil sabit genişbant ile bilgisayardan ve cepten mobil genişbant ayrımında aylık abone başına ortalama kullanım miktarlarına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyreğinde sabit genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı 272 GByte seviyesinde, mobil genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı ise 16,7 GByte seviyesinde gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre 2024 yılı ikinci çeyreğinde, sabit genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımında %0,8, mobil genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımında ise %5,7 düşüş olmuştur.

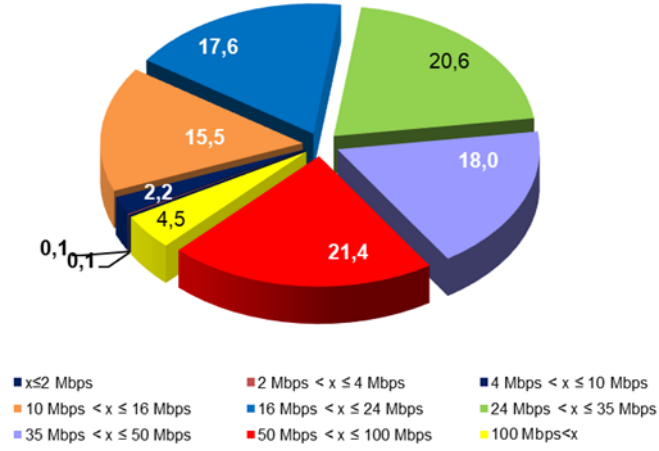
Şekil 3-3 Abone Başı Aylık Ortalama Kullanım Miktarı, GByte

3.5 Abonelerin Hızlara ve Kullanımlara Göre Dağılımı

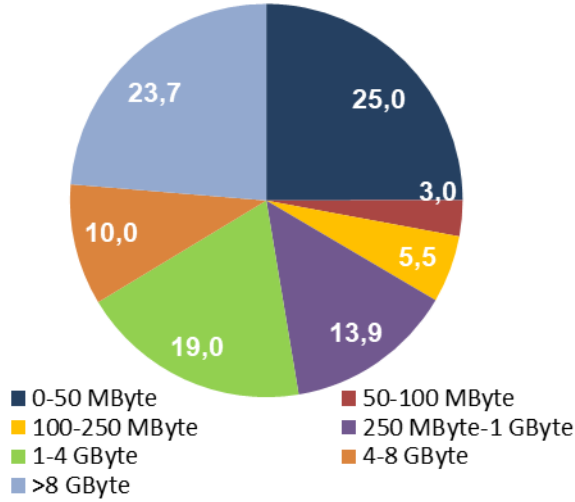
Şekil 3-4’te sabit genişbant internet abonelerinin hızlara göre dağılımına yer verilmektedir. Buna göre 2024 yılı ikinci çeyrekte Türkiye’deki sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %15,5’i 10-16 Mbps, %17,6’sı ise 16-24 Mbps arası hızda bağlantı sunan paketleri tercih ettikleri görülmektedir. Ayrıca 24-50 Mbps arası hızda bağlantı tercih eden abonelerin oranı %38,6 olup, 50 Mbps üzeri hızlardaki bağlantıları tercih eden abonelerin oranı ise %25,6 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3-4 Hızlara Göre Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı, %

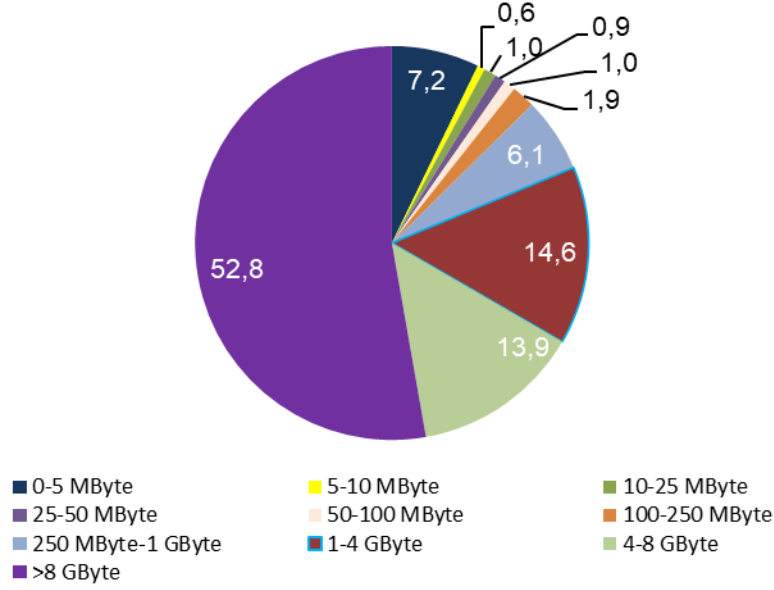
Şekil 3-5'te mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Şekil incelendiğinde 100 MByte üzeri kullanımı olan abonelerin oranının %72 olduğu görülmektedir. En az kullanımı gösteren 0-50 MByte aralığında ise abonelerin %25'i bulunmaktadır.

Şekil 3-5 Mobil Bilgisayardan İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı, %

Şekil 3-6'da mobil cepten internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Mobil cepten internet abonelerinden 100 MByte üzeri kullanımı olan abonelerin oranı %89'dur. Buradaki abone dağılımında %53'lük oran ile 8 GByte üzerinde yoğunlaşma olduğu görülmektedir.

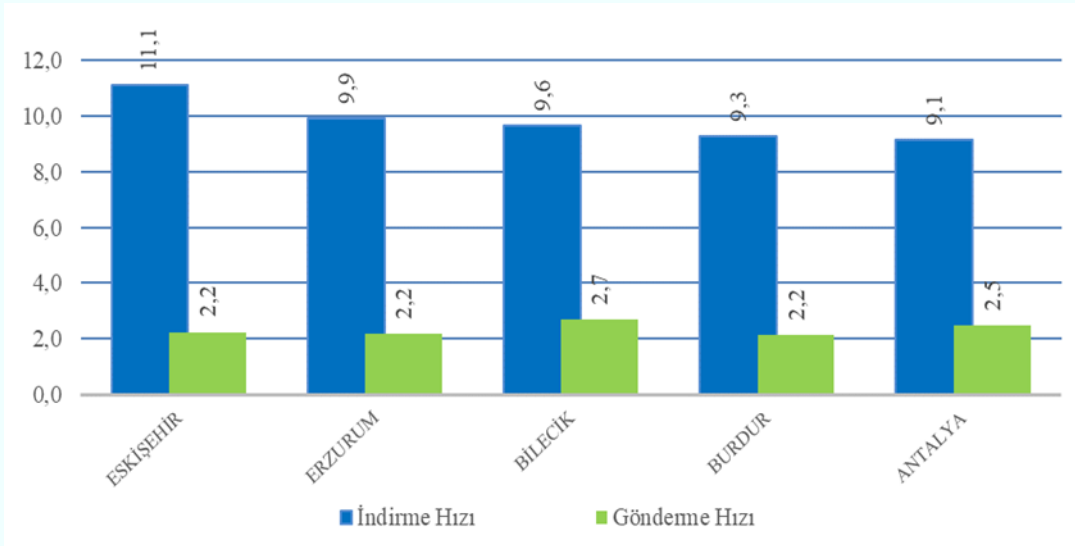
Şekil 3-6 Mobil Cepten İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı, %

3.6 Mobil İnternet Hız Ölçümleri

Şekil 3-7’de, 2024 yılı ikinci çeyrekte “3G Hizmet Kalitesi Tebliği” bildirimleri kapsamında 5 ilimizde yapılan ölçümlere göre mobil internet erişim hızlarına yer verilmektedir. Bu beş ildeki yapılan ölçümler sonucunda mobil veri indirme hızında ilk üç ilimiz olan Eskişehir, Erzurum ve Bilecik’te mobil veri indirme hızı 11,1 Mbps ve 9,6 Mbps; mobil veri gönderme hızında ise 2,2 ilâ 2,7 Mbps arası değerler ölçülmüştür. Burdur ve Antalya’da yapılan ölçümlerde ise mobil veri indirme hızı olarak 9,3 ilâ 9,1 Mbps; mobil veri gönderme hızı olarak ise 2,5 ilâ 2,2 Mbps değerleri ölçülmüştür.⁸

Şekil 3-7 Mobil Veri İndirme ve Gönderme Hızları (Mbps)

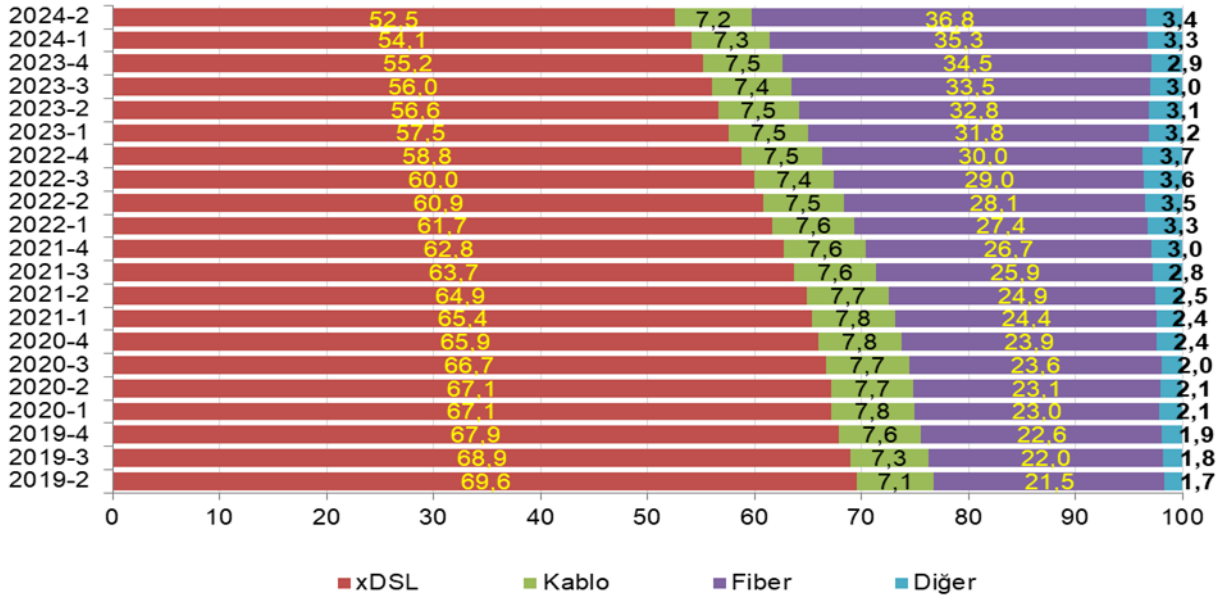

⁸ Mobil internet erişim hızı, üç mobil işletmecisinin “3G Hizmet Kalitesi Tebliği” kapsamında saha ölçümleri sonucu hesaplanan ağırlıklı ortalama erişim hızını ifade etmektedir. Ölçümler, yerleşim yerinin yoğun saatini de içerecek şekilde yapılmış olup, bu değerler ölçüm yapılan esnadaki şebeke kullanım (trafik) yoğunluğu, ölçüm güzergâhı, ölçüm zamanı ve yöntemi, hizmet alan kullanıcıların el terminallerinin desteklediği teknoloji gibi parametrelere bağlı olarak değişebilmektedir

3.7 Abonelerin Teknoloji Bazlı Dağılımı

Şekil 3-8’de Türkiye’deki sabit genişbant abonelerinin teknoloji bazında dağılımına yer verilmektedir. xDSL teknolojisi ile hizmet alan abonelerin toplam sabit genişbant pazarı içindeki payı 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla gerilemeye devam ederek %52,5 seviyesine inmiştir. Kablo internet hizmeti alan abonelerin pazar payı %7,2 olurken fiber internet hizmeti alan abonelerin toplam sabit genişbant pazarı içindeki payı artmaya devam ederek %36,8 olarak gerçekleşmiştir.

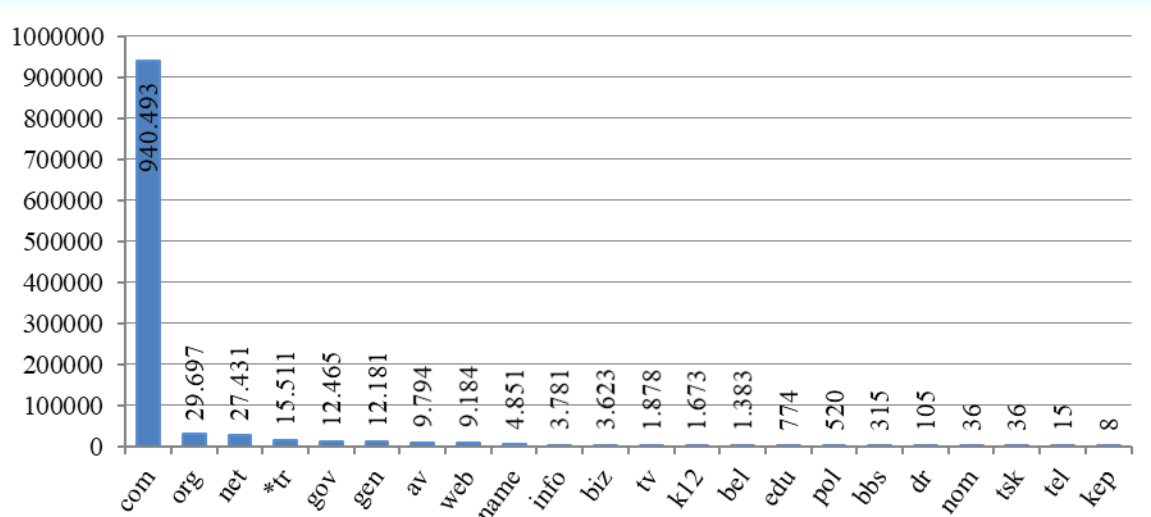
Şekil 3-8 Sabit Genişbant Abonelerinin Teknoloji Bazında Dağılımı, %

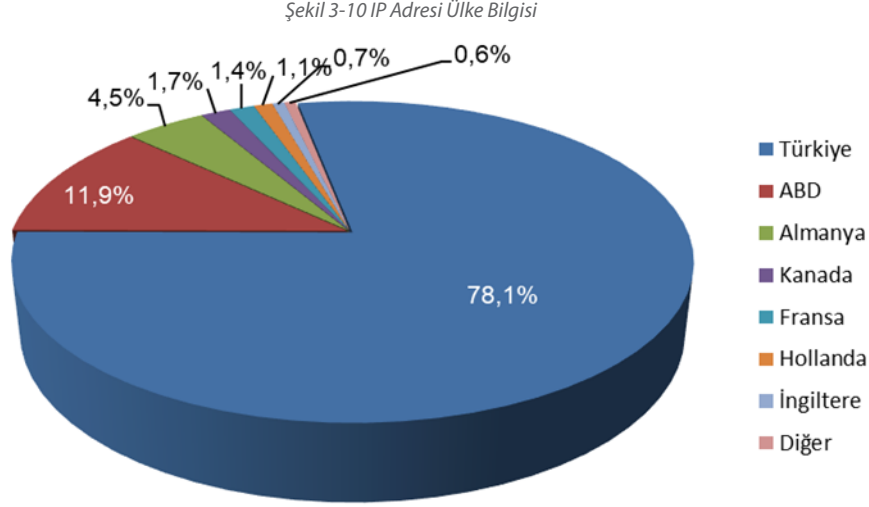
3.8 Alan Adları

Şekil 3-9’da “.tr” alan adlarının dağılımına yer verilmektedir. TRABİS öncesi dönemde yaklaşık 460 bin aktif alan adı mevcuttur. TRABİS’in devreye alındığı tarihten itibaren ise yaklaşık 909 bin civarında alan adı tahsis işlemi gerçekleştirilmiş olup, toplam aktif alan adı sayısı da 1,07 milyonu bulmuştur.

Şekil 3-9 “.tr” Uzantılı Alan Adlarının Dağılımı (adet)

Şekil 3-10'da görüleceği üzere bu alan adlarını kullanan internet sitelerinin %78,1'i Türkiye'de, %11,9'u ABD'de, %4,5'i Almanya'da, %1,7'si Kanada'da %1,4'ü Fransa'da, %1,1'i Hollanda'da %0,7'si İngiltere'de ve %0,6'sı diğer ülkelerde barındırılmaktadır.

3.9 Güvenli Elektronik İmza

5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre, nitelikli elektronik sertifikaya dayanan güvenli elektronik imza elle atılan imzaya eşdeğer kabul edilmiş ve elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile oluşturulmuş verilerin senet hükmünde olacağı belirlenmiştir. Ülkemizde elektronik ve mobil olmak üzere iki şekilde kullanılan güvenli elektronik imzanın oluşturulabilmesi için gereken nitelikli elektronik sertifikalara ve elektronik imzalara ilişkin hizmetler, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca Kurumumuz tarafından yetkilendirilen elektronik sertifika hizmet sağlayıcıları tarafından sunulmaktadır.

2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla aktif olarak faaliyetine devam eden toplam 8 (sekiz) adet elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı bulunmaktadır. Çizelge 3-5'te görüleceği üzere bu elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının Haziran 2024 sonu itibarıyla oluşturduğu toplam nitelikli elektronik sertifika sayısı 8,8 milyon olup 7,8 milyonu güvenli elektronik imza oluşturmak için kullanılan nitelikli elektronik sertifika ve 1 milyonu mobil güvenli elektronik imza oluşturmak için kullanılan nitelikli elektronik sertifikadır. Oluşturulan bu nitelikli elektronik sertifikaların 617 bini iptal edilmiş, 5,6 milyonunun geçerlilik süresi bitmiş, 115 bini askıda bekleyen ve 2,5 milyonu aktif durumdadır.

2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki döneme göre güvenli elektronik imza için oluşturulan toplam nitelikli elektronik sertifika sayısında %3,3 mobil güvenli elektronik imza için oluşturulan toplam nitelikli elektronik sertifika sayısında ise %2,6 oranında olmak üzere toplamda %3,2 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

Çizelge 3-5 Nitelikli Elektronik Sertifika Sayıları

Nitelikli Elektronik Sertifika Sayısı Durum Bilgisi	2024-1			2024-2			Çeyrek Dönemlik Artış %
	Güvenli Elektronik İmza	Mobil Güvenli Elektronik İmza	Toplam	Güvenli Elektronik İmza	Mobil Güvenli Elektronik İmza	Toplam	
Toplam Oluşturulan	7.565.240	994.012	8.559.252	7.812.382	1.019.725	8.832.107	3,2%
İptal Edilmiş	332.832	274.975	607.807	336.747	280.332	617.079	1,5%
Geçerlilik Süresi Bitmiş	4.809.738	590.405	5.400.143	4.967.376	607.769	5.575.145	3,2%
Askıda Bekleyen	112.329	893	113.222	113.809	1.058	114.867	1,5%
Aktif	2.310.341	127.739	2.438.080	2.394.450	130.566	2.525.016	3,6%

3.10 Kayıtlı Elektronik Posta

Kayıtlı elektronik posta, elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukukî delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şekli olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizde kayıtlı elektronik postaya ilişkin hizmetler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1525'inci maddesi uyarınca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yayımlanan ikincil düzenlemeler kapsamında yetkilendirilmiş kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları tarafından sunulmaktadır.

2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla 7 (yedi) tanesi aktif olarak faaliyetlerine devam eden toplam 9 (dokuz) adet yetkilendirilmiş kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısı bulunmaktadır. Çizelge 3-6'da görüleceği üzere bu kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları tarafından Haziran 2024 sonu itibarıyla oluşturulan kayıtlı elektronik posta hesabı adresi sayısı, 2,2 milyonu gerçek kişi ve 703 bini tüzel kişilere ait olmak üzere toplam 2,9 milyondur. Tüzel kişilere ait olan kayıtlı elektronik posta hesabı adresi sayısının 25 bini kamu kurum ve kuruluşlarına ait olup 678 bini diğer tüzel kişiliklere aittir.

2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki döneme göre kayıtlı elektronik posta hesap adresi sayısında gerçek kişiler için %6,3 tüzel kişiler için %2,5 oranında olmak üzere toplamda %5,3 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

Çizelge 3-6 Toplam Oluşturulan Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı Sayısı

Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı Sayısı	2023-4				2024-1				Çeyrek Dönemlik Artış %
	Gerçek Kişi	Tüzel Kişi		Toplam	Gerçek Kişi	Tüzel Kişi		Toplam	
		Kamu Kurum ve Kuruluşları	Diğer			Kamu Kurum ve Kuruluşları	Diğer		
Toplam Oluşturulan	2.091.299	24.575	660.588	2.776.462	2.222.359	24.647	677.684	2.924.690	5,3%

4. BÖLÜM

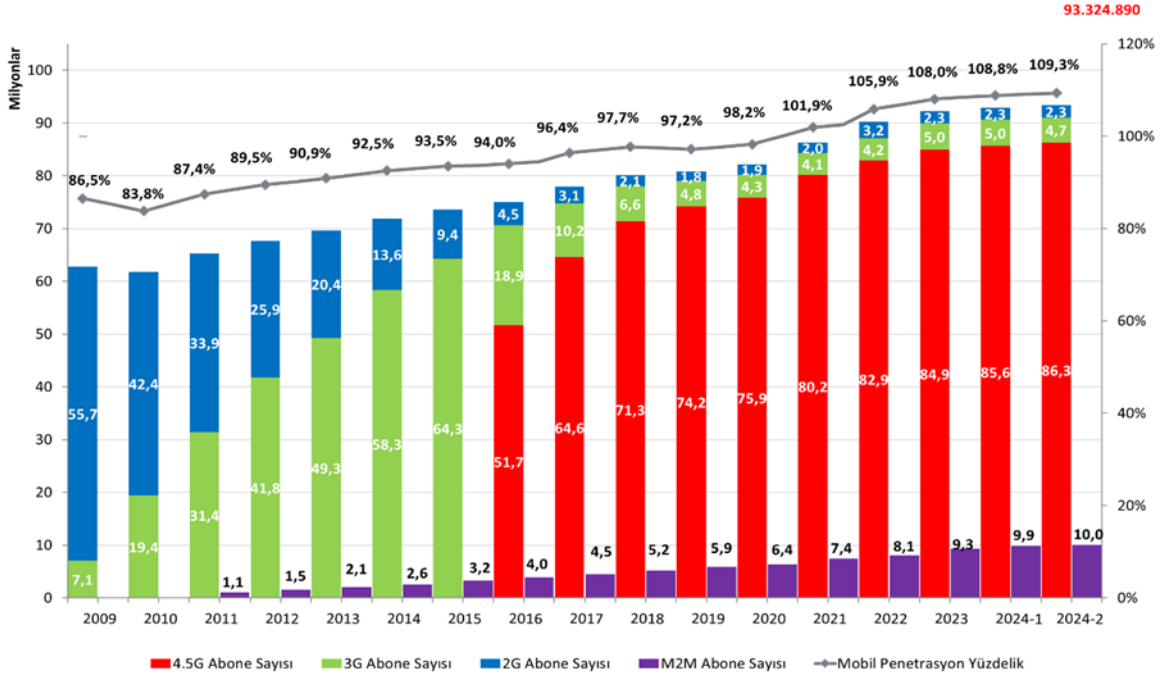
MOBİL PAZAR VERİLERİ

4. MOBİL PAZAR VERİLERİ

4.1 Abone Sayısı ve Yaygınlık

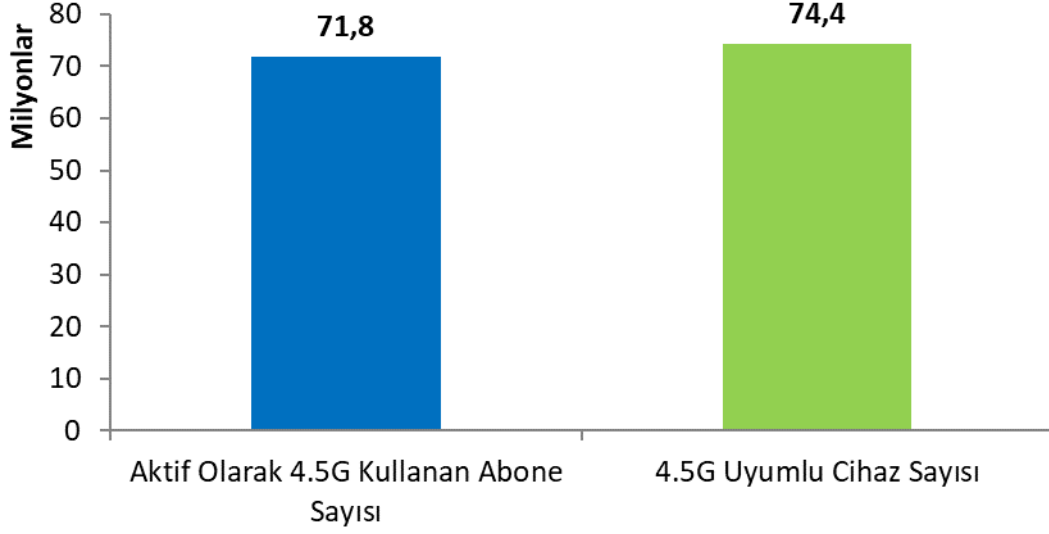
Haziran 2024 sonu itibarı ile Türkiye’de yaklaşık %109,3 yaygınlık oranına karşılık gelen, makineler arası iletişim (M2M) aboneleri dâhil, toplam 93.324.890⁹ mobil abone bulunmaktadır. Temmuz 2009’da sunulmaya başlanan 3G hizmeti Mart 2016 sonu itibarıyla 65.949.652 aboneye ulaşmış, ancak 1 Nisan 2016 tarihinde 4.5G’nin hayata geçmesiyle 3G aboneliğinden 4.5G aboneliğine hızlı bir geçiş süreci yaşanmıştır. Haziran 2024 sonunda 3G abone sayısı 4.689.475 olarak gerçekleşirken 4.5G abone sayısı 86.341.351’e çıkmıştır. Şekil 4-1’de 2G, 3G ve 4.5G mobil abone sayısı ile yaygınlık oranları yıllar itibarıyla karşılaştırılmaktadır. Diğer taraftan, Haziran 2024 sonu itibarı ile makineler arası iletişim (M2M) abone sayısı 10 milyon olmuştur.

Şekil 4-1 Toplam Mobil Abone Sayısı ve Nüfusa Göre Yaygınlık

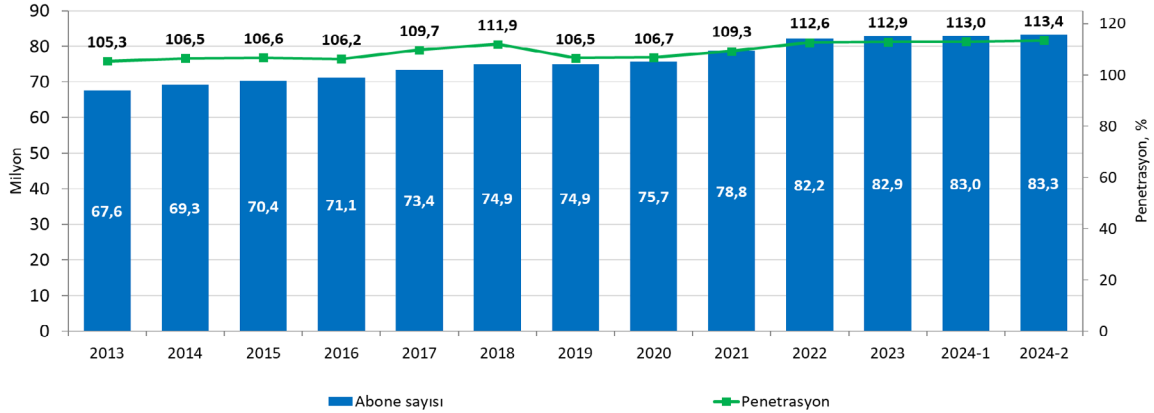

1 Nisan 2016 tarihinde başlayan 4.5G hizmeti için 2024 yılı Haziran ayı sonunda “aktif 4.5G abone sayısı” (cihazı ve SIM kartı 4.5G hizmetine uygun olan abone sayısı) 71.757.947 iken 4.5G uyumlu cihaz sayısı 74.396.570 olarak gerçekleşmiştir. (Şekil 4-2).

Şekil 4-2 Aktif 4.5G Mobil Abone ve Uyumlu Cihaz Sayısı

Mobil cihazların genellikle 9 yaş üstü kişiler tarafından kullanıldığı varsayımından hareketle Şekil 4-3'te 0-9 yaş nüfus ve M2M kullanıcıları hariç olmak üzere mobil yaygınlık oranları hesaplanmıştır. Buna göre mobil yaygınlık oranının %113,4 olarak gerçekleştiği görülmektedir¹⁰.

Şekil 4-3 Mobil Abone Sayısı ve 0-9 Yaş Hariç Nüfusa Göre Yaygınlık ¹¹

Çizelge 4-1'de 3G ve 4.5G hizmetlerine ilişkin veriler yer almaktadır. 2024 yılı ikinci çeyrekte 3G abone sayısı 4.689.475 olurken, 4.5G abone sayısı 86.341.351'e ulaşmıştır. 3G ve 4.5G hizmetiyle birlikte mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant¹² abone sayısı 72.686.545, sadece 4.5G hizmetiyle birlikte mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı da 67.523.158 olmuştur. 2024 yılı ikinci çeyrekte toplam mobil internet kullanım miktarı ise 3.548.467TByte, 4.5G kullanıcılarının toplam mobil internet kullanım miktarı ise 3.458.555TByte olarak gerçekleşmiştir.

10 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla 0-9 yaş nüfus hariç Türkiye nüfusu 73.457.837 kişidir (TÜİK)

11 Grafik gerçek kişilerin kullanım durumunu yansıtmak amacıyla M2M abone sayıları çıkarılarak hazırlanmıştır.

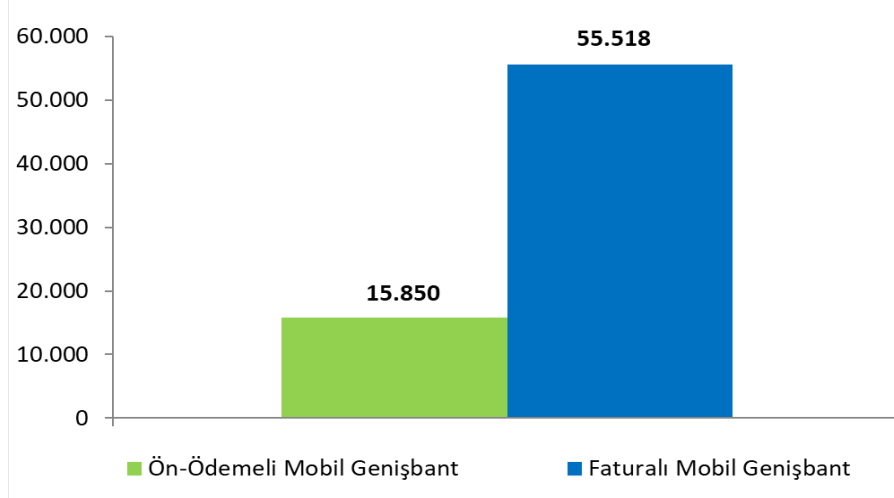
12 Mobil genişbant: 3G veya daha üstündeki mobil standartları kullanan internet erişimi. Mobil genişbant hizmetine tahsisli veri cihazları (modem, kart veya USB cihazları) veya 3G ve daha üzeri mobil standartlara imkân veren cep telefonları ile erişilebilmektedir. Mobil bilgisayardan internet abone sayısı içinde; tahsisli veri cihazları ile bilgisayardan internete erişen, mobil cepten internet abone sayısında ise cep telefonları üzerinden internete erişen toplam abone sayısı dikkate alınmaktadır. Mobil genişbant abone sayısı hesaplamasında bir aydan kısa süreli paket kullanan aboneler, hiç paket kullanmaksızın internete erişen aboneler ve bir aydan uzun süreli paket kullanan aboneler dikkate alınmaktadır.

Çizelge 4-1 3G ve 4.5G Hizmeti Kullanıcı Verileri

	2022-3	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
3G Abone Sayısı	4.337.377	4.196.915	4.349.181	5.218.267	5.084.258	4.993.823	4.967.065	4.689.475
4.5G Abone Sayısı	83.437.285	82.888.054	84.014.874	83.862.205	85.397.899	84.924.804	85.629.126	86.341.351
Mobil Bilgisayardan İnternet (Toplam)	645.147	706.493	674.985	699.805	704.564	669.193	666.345	683.691
Mobil Bilgisayardan İnternet (4.5G)	447.674	475.662	542.274	513.563	550.074	517.418	519.177	537.740
Mobil Cepten İnternet (Toplam)	71.929.584	70.944.563	71.843.970	73.153.793	74.129.168	73.046.184	73.727.551	72.002.854
Mobil Cepten İnternet (4.5G)	64.067.905	63.291.735	67.149.244	66.855.497	68.215.521	67.471.805	68.467.226	66.985.418
Mobil İnternet Kullanım Miktarı, TByte (Toplam)	3.143.336	3.114.238	3.102.956	3.468.381	3.813.276	3.719.601	3.853.021	3.548.467
Mobil İnternet Kullanım Miktarı, TByte (4.5G)	3.021.611	2.980.352	3.006.277	3.103.354	3.683.753	3.594.813	3.731.462	3.458.555

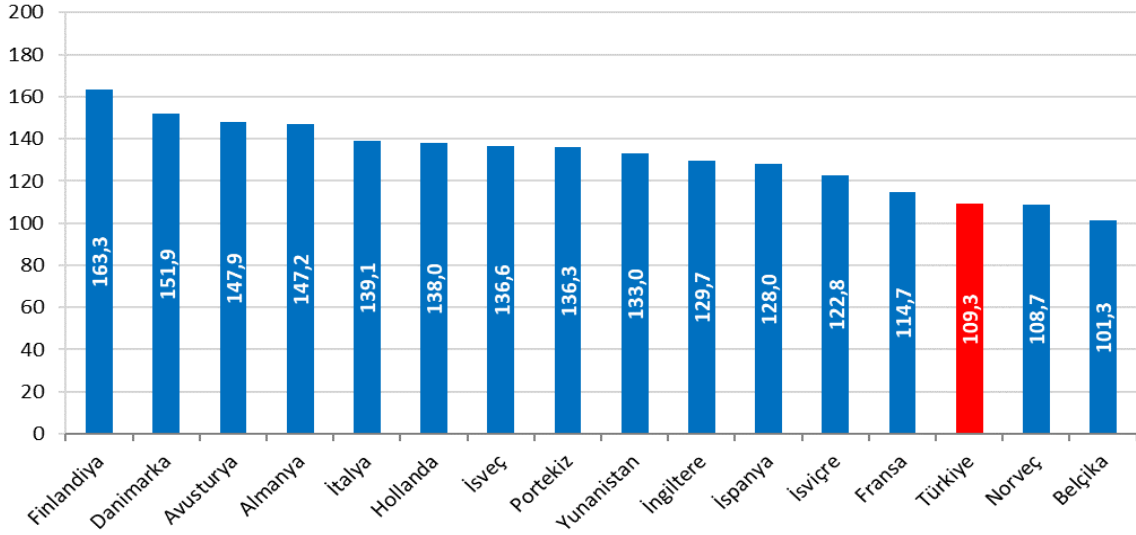
Şekil 4-4'te faturalı-ön ödemeli ayırımında mobil genişbant internet abone sayılarına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla ön ödemeli mobil genişbant abone sayısı 15.849.828, faturalı mobil genişbant abone sayısı ise 55.517.896 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-4 Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Genişbant Abone Sayıları, Bin

Şekil 4-5'te Türkiye ve bazı Avrupa ülkelerine ait mobil yaygınlık oranları karşılaştırılmaktadır. 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla Avrupa ülkeleri içinde en yüksek mobil yaygınlık oranına sahip ülkeler Finlandiya, Danimarka, Avusturya, Almanya ve İtalya olarak görülmektedir. İncelenen ülkelerin ortalama mobil yaygınlık oranı yaklaşık olarak %133,2'dir. Türkiye'de ise Haziran 2024 itibarıyla mobil yaygınlık oranı %109,3 seviyesindedir.

Şekil 4-5 Türkiye ve Bazı Avrupa Ülkelerinin Mobil Yaygınlık Oranları, %

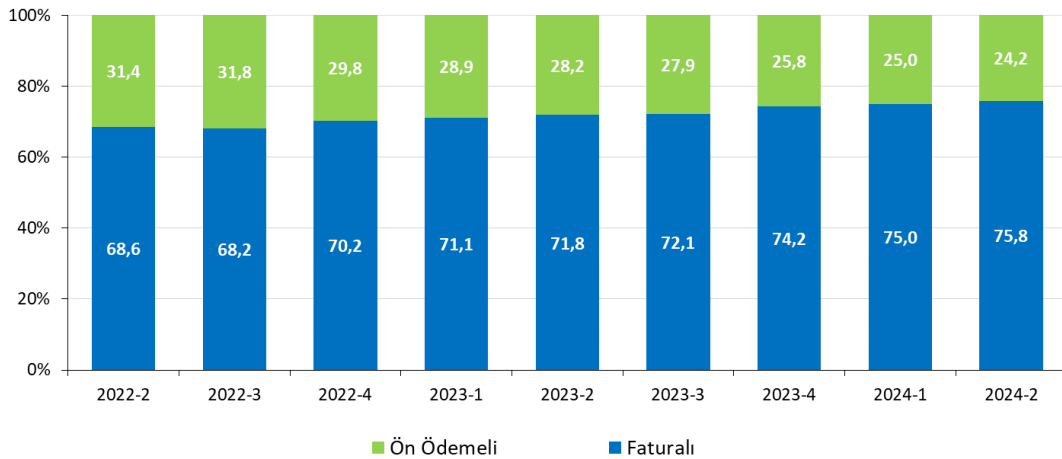

Kaynak: GSMA Intelligence 2024-2. Çeyrek, BTK.

4.2 Mobil Abone Profili

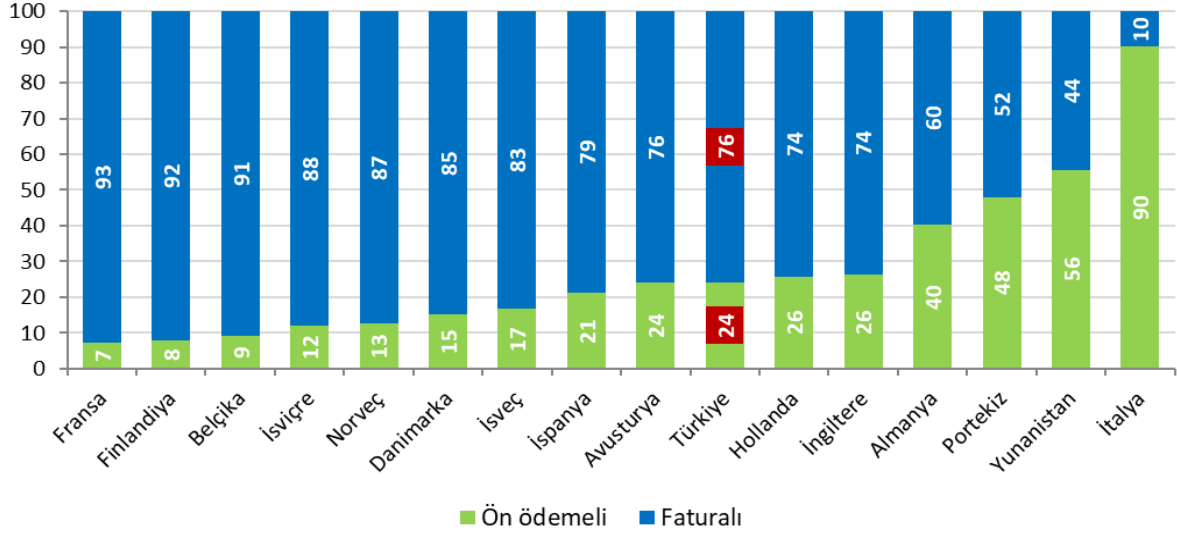
Şekil 4-6'da Türkiye'deki mobil abonelerin abonelik türlerine göre dağılımına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci üç aylık döneme bakıldığında mobil abonelerin %24,2'sini ön ödemeli abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %71,8'den %75,8'e çıktığı görülmektedir.

Şekil 4-6 Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Abone Oranları, %

Şekil 4-7’de bazı Avrupa ülkeleri ve Türkiye’de ön ödemeli ve faturalı mobil abone oranları karşılaştırılmaktadır. Raporda yer verilen Avrupa ülkelerinde ön ödemeli abone oranı ortalama olarak %27 seviyelerinde iken Türkiye’de %24 olmuştur.

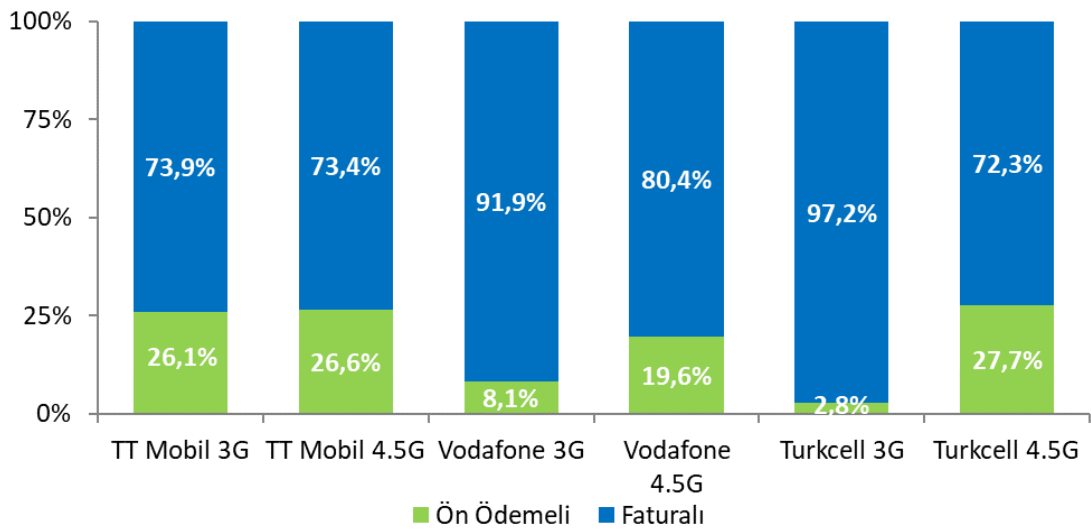
Şekil 4-7 Bazı Avrupa Ülkeleri ve Türkiye’de Ön Ödemeli/Faturalı Abone Oranları, %

Kaynak: GSMA Intelligence 2024-2. Çeyrek, BTK.

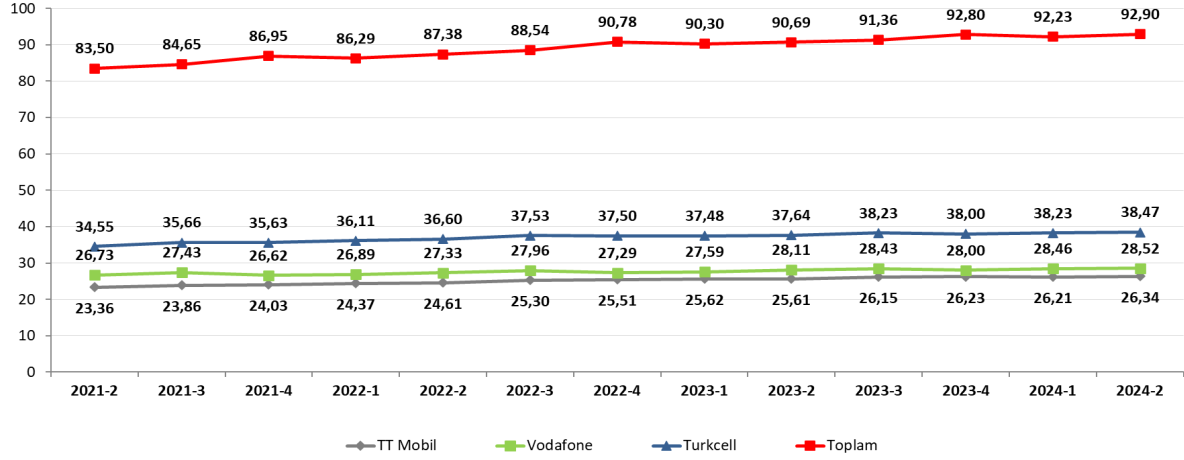
Şekil 4-8’de işletmeci bazında ön ödemeli ve faturalı 3G ve 4.5G abonelerinin dağılımına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci üç aylık dönemi itibarıyla faturalı 3G abone oranlarının TT Mobil’de %73,9, Vodafone’da %91,9 ve Turkcell’de %97,2 olduğu görülmektedir. Faturalı 4.5G abonelerinin oranı ise TT Mobil’de %73,4, Vodafone’da %80,4 ve Turkcell’de %72,3’tür.

Şekil 4-8 3G ve 4.5G Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Abone Oranları, %

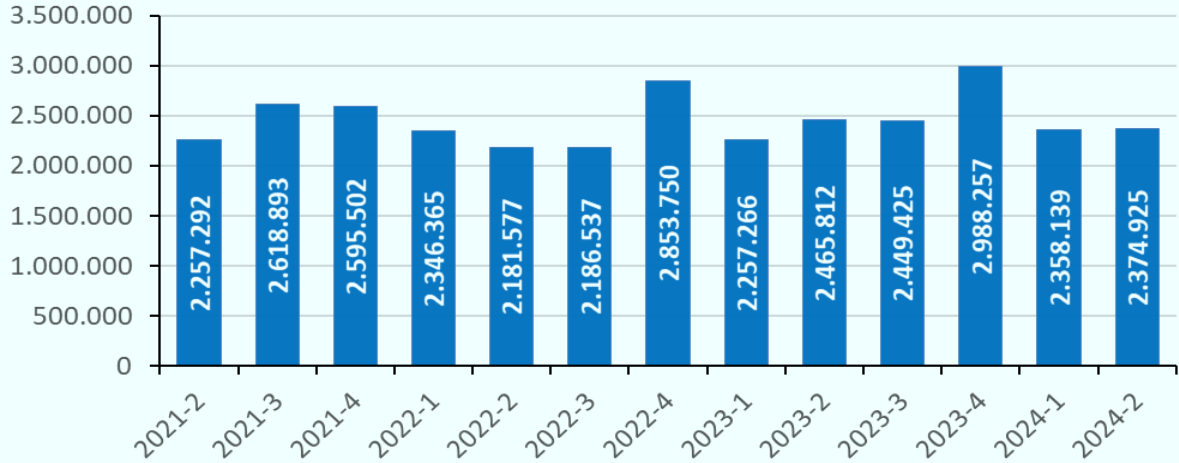
Şekil 4-9'da mobil şebeke işletmecilerinin üçer aylık dönemler itibarıyla toplam abone sayıları verilmiştir. 2024 yılının ikinci üç aylık döneminde, önceki üç aylık döneme göre abone sayıları bakımından Turkcell'de %0,6, TT Mobil'de %0,5 ve Vodafone'da %0,2 oranında artış olmuştur.

Şekil 4-9 Mobil İşletmeci Bazında Toplam Abone Sayıları, Milyon

Şekil 4-10'da üç aylık dönemler içinde başarılı bir şekilde gerçekleştirilen mobil numara taşıma sayılarına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci üç aylık dönemde mobil numara taşıma sayısı bir önceki üç aylık döneme göre %1 oranında artmış ve 2.374.925 olarak gerçekleşmiştir. 30 Haziran 2024 tarihine kadar toplam 182.121.783 adet numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.¹³

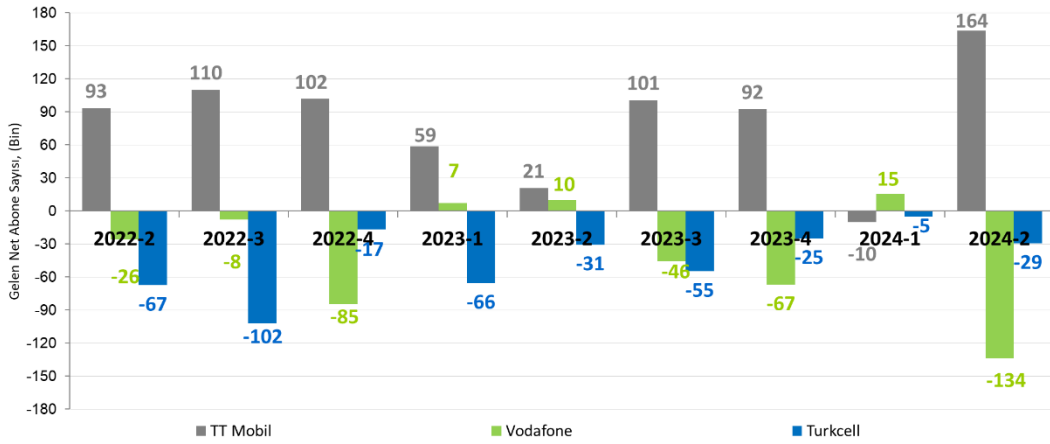
Şekil 4-10 Toplam Mobil Numara Taşıma Sayıları

¹³ 2021-2.çeyrek raporundan itibaren taşınan toplam mobil numara taşıma sayısı ilgili rapor döneminin sonuna kadar olan numara taşıma sayısını içerecek şekilde güncellenmiştir.

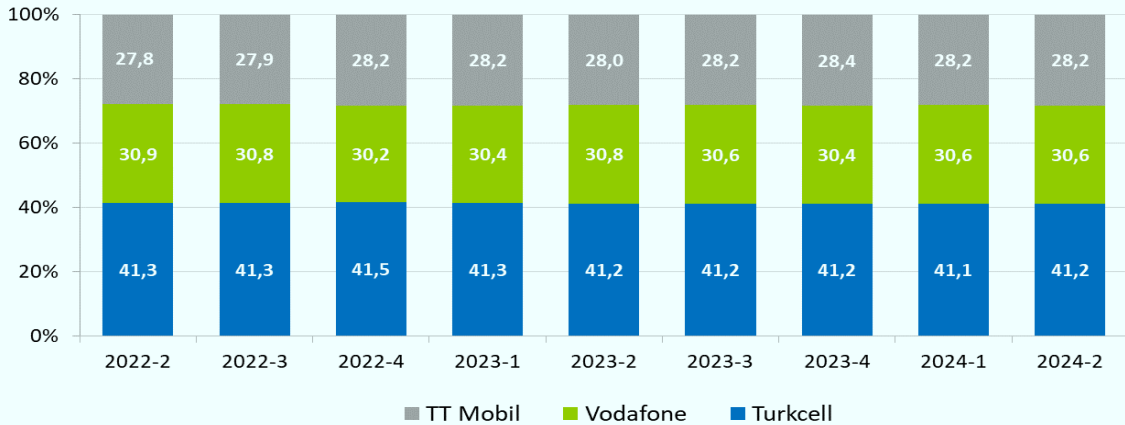
Şekil 4-11’de numara taşınabilirliği ile mobil işletmecilere gelen net abone sayılarına üçer aylık dönemler halinde yer verilmektedir. Mobil numara taşınabilirliği (MNT) hizmeti ile 2024 yılı ikinci üç aylık dönemde TT Mobil yaklaşık 164 bin kazanırken, Vodafone yaklaşık 134 bin abone ve Turkcell yaklaşık 29 bin abone kaybetmiştir.

Şekil 4-11 MNT Kapsamında Mobil İşletmecilerin Net Gelen Abone Sayıları, Bin

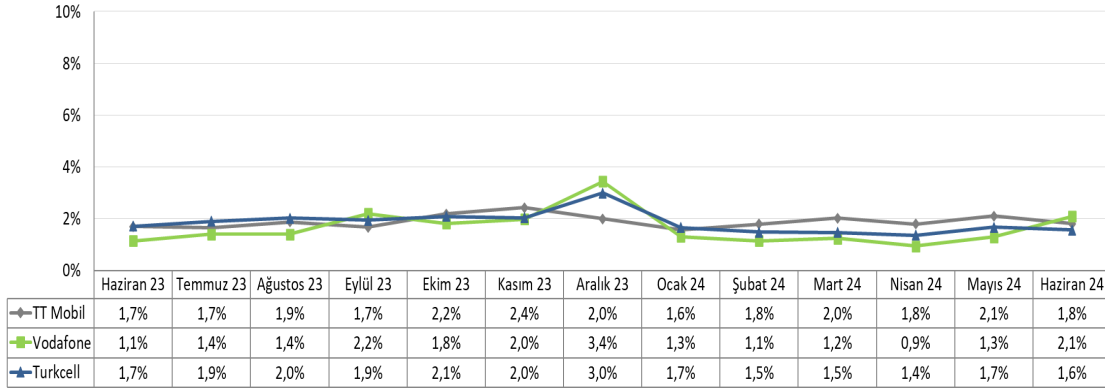
Şekil 4-12’de mobil işletmecilerin abone sayılarına göre pazar paylarına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci üç aylık dönem itibarıyla abone sayısına göre Turkcell’in %41,2, Vodafone’un %30,6, TT Mobil’in ise %28,2’lik paya sahip olduğu görülmektedir.

Şekil 4-12 Mobil İşletmecilerin Abone Sayısına Göre Pazar Payları, %

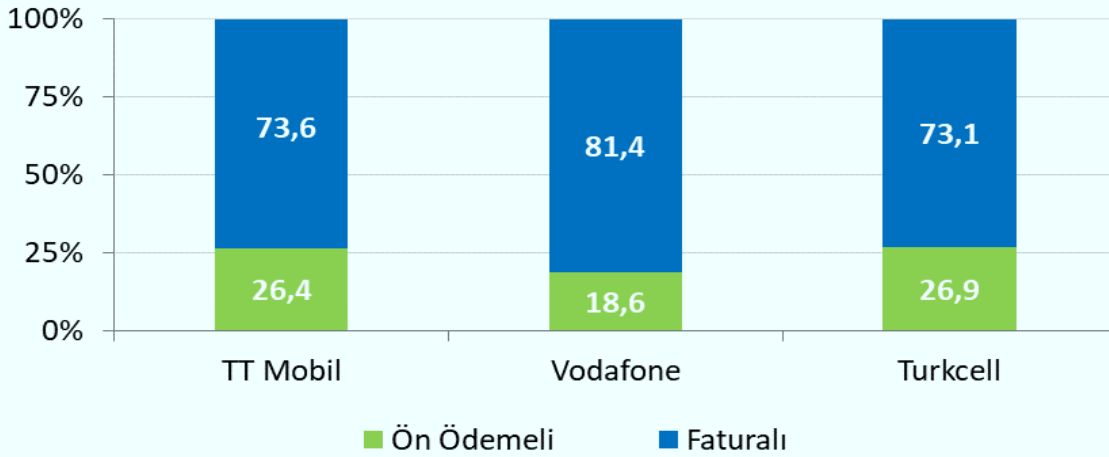
Şekil 4-13'te 2024 yılının ikinci çeyreğini de kapsayacak şekilde son 12 ay için aylık bazda mobil işletmecilerin abone kayıp oranlarına¹⁴ yer verilmektedir. 2024 yılı Haziran ayı itibarıyla TT Mobil, Vodafone ve Turkcell'in abone kayıp oranları sırasıyla %1,8, %2,1 ve %1,6 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-13 Mobil İşletmecilerin Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %

Şekil 4-14'te mobil işletmecilerin 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla abone profiline (2G, 3G ve 4.5G toplam) yer verilmektedir. Şekil incelendiğinde oransal olarak en fazla faturalı aboneye Vodafone'un sahip olduğu ve Vodafone abonelerinin %81,4'ünün faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir. Vodafone'u %73,6 ile TT Mobil ve %73,1 ile Turkcell takip etmektedir.

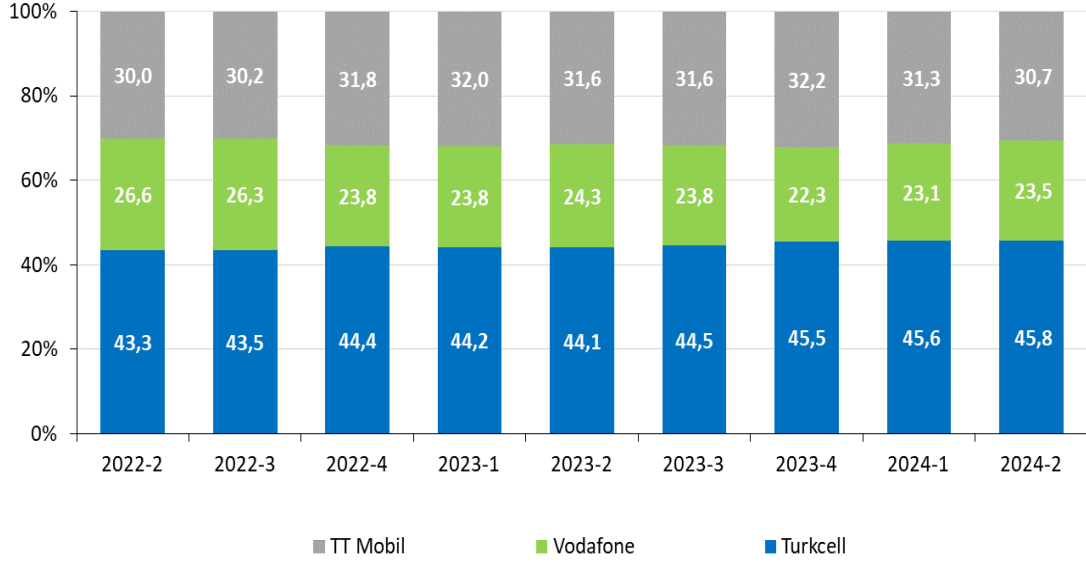
Şekil 4-14 Mobil İşletmeci Bazında Ön Ödemeli / Faturalı Abonelerin Dağılımı, %

¹⁴ Abone kayıp oranı, işletmeciler tarafından kaybedilen müşterilerin miktarını ölçmek için kullanılan bir orandır. Abone kayıp oranı belli bir dönemde işletmeciden aldığı hizmeti sona erdiren abonelerin sayısının o dönemdeki mevcut ortalama abone sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır.

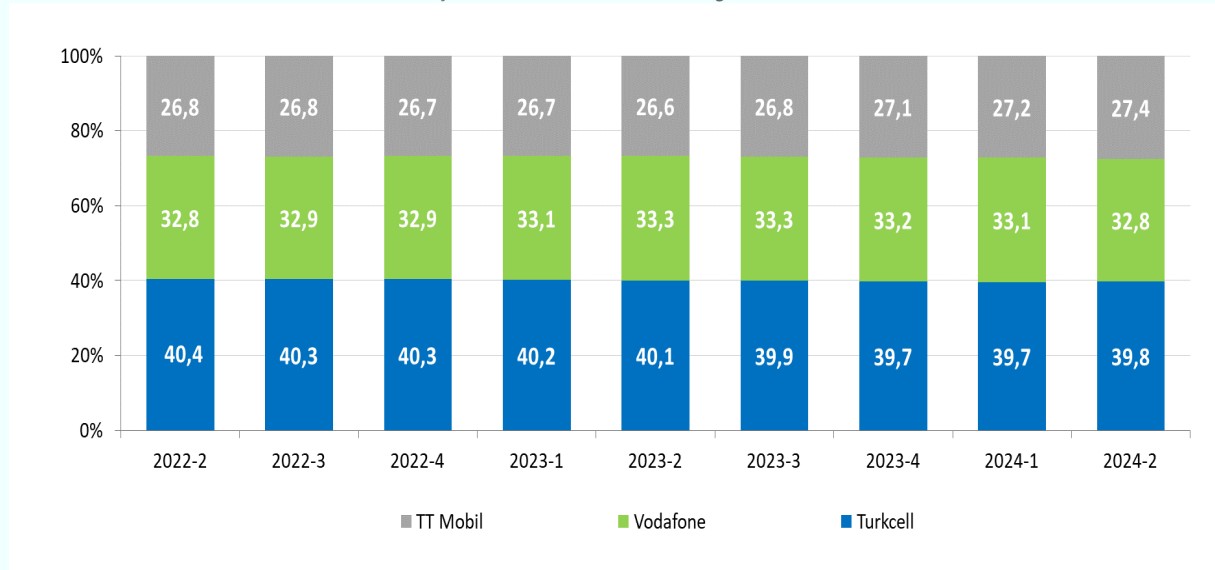
Aşağıdaki iki şekilde (Şekil 4-15 ve Şekil 4-16) ise ön ödemeli ve faturalı abonelerin mobil işletmeci bazında dağılımına yer verilmektedir. Şekil 4-15'te 2022 yılı ikinci çeyrekte itibaren ön ödemeli abonelerin işletmeci bazında dağılımı incelenmektedir. 2024 yılı ikinci üç aylık dönemi itibarıyla ön ödemeli abonelerde Turkcell'in %45,8, Vodafone'un %23,5, TT Mobil'in ise %30,7'lik pay aldığı görülmektedir.

Şekil 4-15 Ön Ödemeli Abonelerin Dağılımı, %

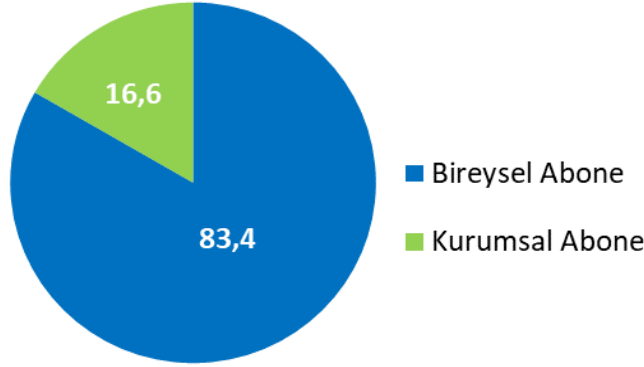
Faturalı abonelerin işletmecilere göre dağılımında ise 2024 yılı ikinci üç aylık dönemi itibarıyla Turkcell'in %39,8, Vodafone'un %32,8, TT Mobil'in ise %27,4'lük pay aldığı görülmektedir (Şekil 4-16).

Şekil 4-16 Faturalı Abonelerin Dağılımı, %

Şekil 4-17’de mobil işletmecilerin abone portföyü “bireysel (özel kişilik)/kurumsal (tüzel kişilik)” ayrımında incelenmektedir. 2024 yılı ikinci üç aylık dönemi itibarıyla mobil abonelerin yaklaşık %83,4’ü bireysel, %16,6’sı ise kurumsaldır.

Şekil 4-17 Mobil Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı, %

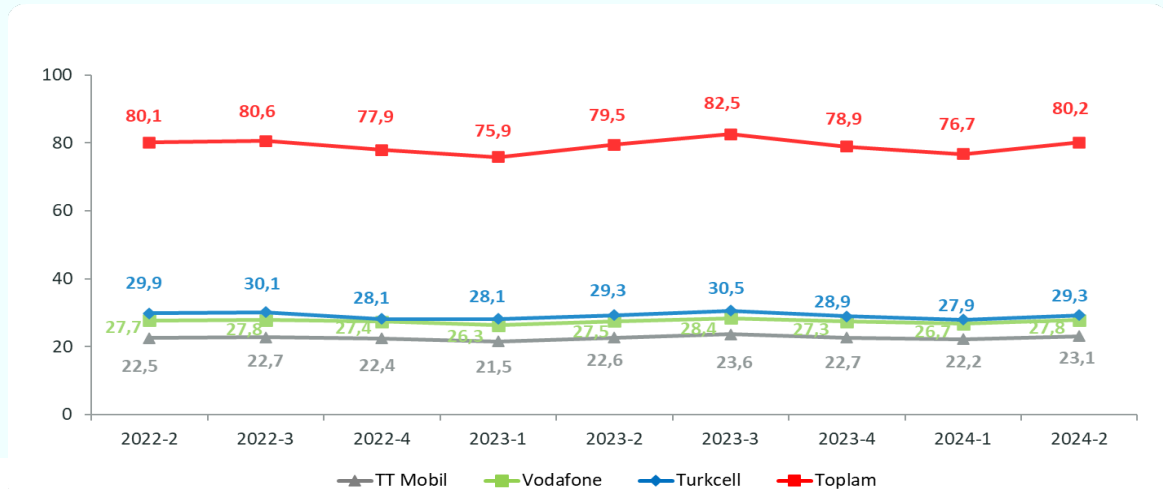

4.3 Mobil Trafik Hacmi

2024 yılı ikinci çeyrekte toplam mobil trafik hacmi 80,2 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı ikinci üç aylık dönemi trafik bilgileri bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam mobil trafiğin %4,4 oranında arttığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %0,9 oranında arttığı görülmektedir.

İşletmeci bazında incelendiğinde ise bir önceki döneme göre Turkcell’in trafiğinin %4,9, TT Mobil’in trafiğinin %4,1, Vodafone’un trafiğinin ise %4,2 oranında arttığı görülmektedir. Geçen yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında Vodafone’un trafik hacmi %1, TT Mobil’in trafik hacmi ise %2 oranında artmış ve Turkcell’in trafik hacmi %0,1 oranında azalmıştır. Mobil trafik hacmindeki¹⁵ bu değişim dönemler itibarıyla Şekil 4-18’de verilmektedir.

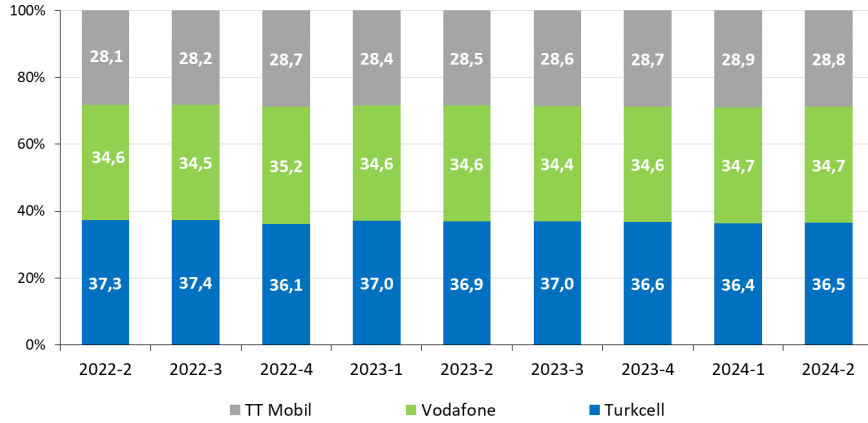
Şekil 4-18 Mobil İşletmecilerin Dönemlere göre Toplam Trafikleri, Milyar Dakika

15 Mobil işletmecilerin toplam trafik miktarları toplam giden trafik ve şebeke içi trafiğin toplanması ile elde edilmektedir.

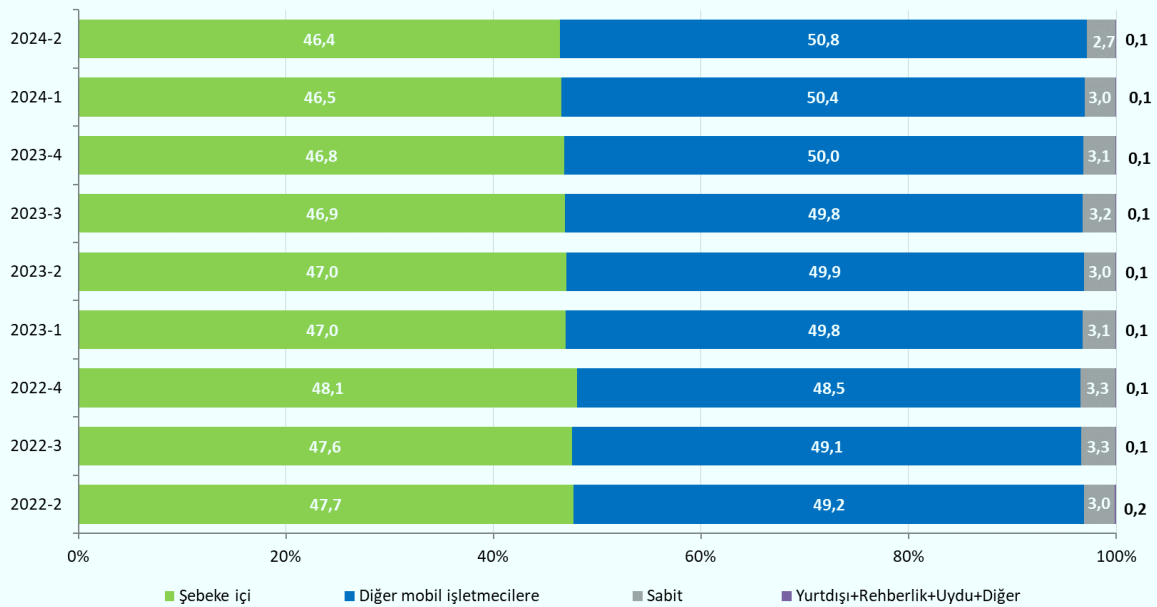
Mobil işletmecilerin dönemler itibarıyla toplam mobil trafikten aldıkları pazar payları Şekil 4-19'da gösterilmektedir. Bir önceki dönemle kıyaslandığında trafiğe göre TT Mobil'in pazar payı %28,9'dan %28,8'e düşmüş, Vodafone'un pazar payı %34,7 olarak aynı kalmış, Turkcell'in pazar payı ise %36,4'ten %36,5'e çıkmıştır. Geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında ise, TT Mobil'in pazar payının %28,5'ten %28,8'e, Vodafone'un pazar payının %34,6'dan %34,7'ye çıktığı ve Turkcell'in pazar payının ise %36,9'dan %36,5'e düştüğü görülmektedir.

Şekil 4-19 Mobil İşletmecilerin Trafiğe Göre Pazar Payları, %

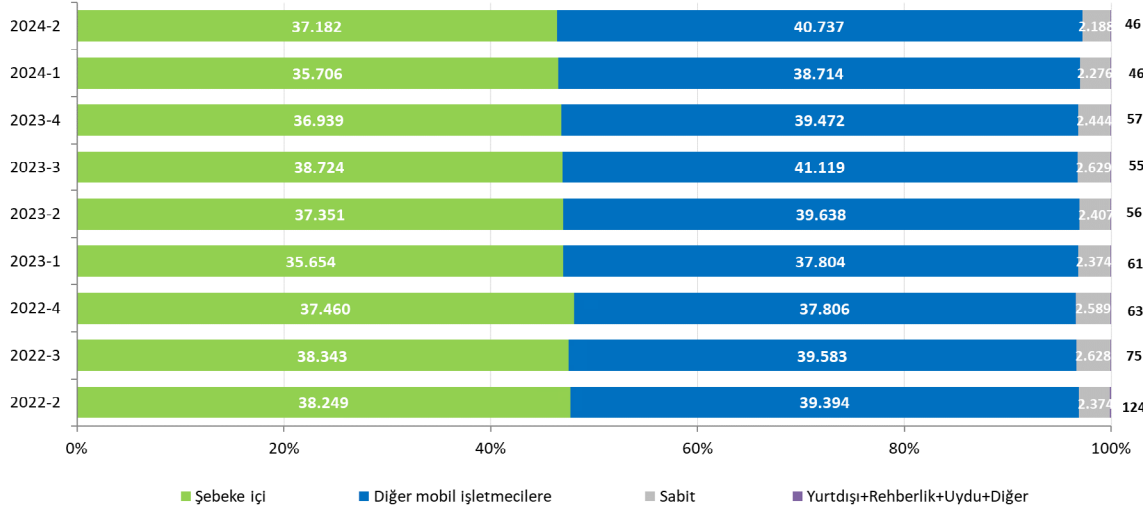
Şekil 4-20'de mobil işletmeciler tarafından üretilen toplam trafiğin dağılımına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyrekte söz konusu trafiğin büyük bir kısmını (%50,8) mobil işletmecilerden diğer mobil işletmecilere doğru giden trafik oluşturmaktadır. Mobil işletmecilerin kendi aboneleri arasındaki trafiği ifade eden şebeke içi trafik ise toplam trafiğin %46,4'ünü oluşturmaktadır.

Şekil 4-20 Mobil Trafik Dağılımı, %

Şekil 4-21’de yer alan yönlerle göre mobil trafik dağılımına göre toplam mobil şebeke içi trafik miktarı 2024 yılı ikinci çeyrekte bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %4,1 oranında artarak yaklaşık 37,2 milyar dakika, diğer mobil işletmecilere doğru trafik miktarı ise %5,2 oranında artarak yaklaşık 40,7 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-21 Mobil Trafik Dağılımı, Milyon Dakika

4.4 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler

Çizelge 4-2’de 2024 yılı ikinci çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ilk beş ülkeye yer verilmektedir. Gerek alınan gerekse gönderilen trafik bakımından Almanya ilk sırayı alırken İngiltere, Suudi Arabistan, Hollanda ve Rusya en fazla trafik gönderilen diğer ülkeler olmuştur. Bununla birlikte en fazla trafik alınan ülkeler Almanya’dan sonra KKTC, Hollanda, İngiltere ve Avusturya’dır.

Çizelge 4-2 En Fazla Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler

En Çok Trafik Gönderilen Ülke	En Çok Trafik Alınan Ülke
Almanya	Almanya
İngiltere	KKTC
Suudi Arabistan	Hollanda
Hollanda	İngiltere
Rusya	Avusturya

4.5 Kısa Numaralar

Çizelge 4.3'te 2024 yılı ikinci çeyreğinde TT Mobil hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyrekte en sık aranan kısa numaralar arasında 182 (Hastane Randevu), 112 (Sihhi İmdat), 186 (Elektrik Arıza), 153 (Alo Zabıta/Büyükşehir/Belediye) ve 170 (Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı) numaralarının yer aldığı görülmektedir. En sık aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu) için ortalama çağrı süresi 250 saniye seviyelerindedir.

Çizelge 4-3 TT MOBİL, En Sık Aranan Kısa Numaralar

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
182	250
112	57
186	137
153	191
170	267

Çizelge 4.4'te 2024 yılı ikinci çeyreğinde Vodafone hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Çizelge incelendiğinde 2024 yılı ikinci çeyrekte en sık aranan kısa numaralar arasında 182 (Hastane Randevu), 186 (Elektrik Arıza), 112 (Sihhi İmdat), 153 (Alo Zabıta/Büyükşehir/Belediye) ve 170 (Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı) numaralarının yer aldığı görülmektedir. En sık aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu) için ortalama çağrı süresi 247 saniye seviyelerindedir.

Çizelge 4-4 VODAFONE, En Sık Aranan Kısa Numaralar

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
182	247
186	130
112	67
153	190
170	259

Çizelge 4.5'te 2024 yılı ikinci çeyreğinde Turkcell hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Çizelge incelendiğinde 2024 yılı ikinci çeyrekte en sık aranan kısa numaralar arasında 182 (Hastane Randevu), 112 (Sihhi İmdat), 186 (Elektrik Arıza), 153 (Alo Zabıta/Büyükşehir/Belediye) ve 170 (Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı) numaralarının yer aldığı görülmektedir. En sık aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu) için ortalama çağrı süresi 245 saniye seviyelerindedir.

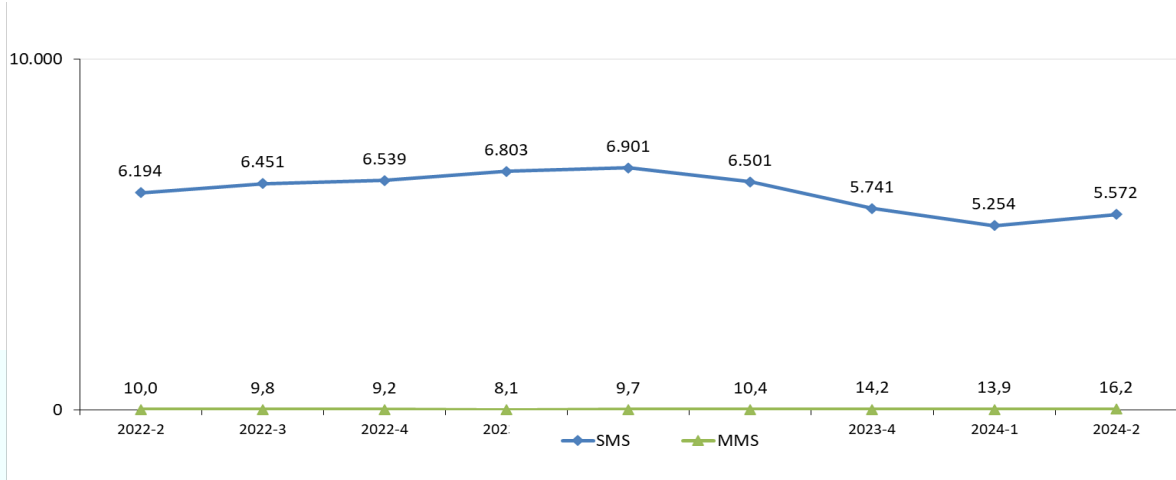
Çizelge 4-5 TURKCELL, En Sık Aranılan Kısa Numaralar

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
182	245
112	57
186	133
153	190
170	263

4.6 SMS ve MMS

SMS ve MMS sayıları çeyrekler itibarıyla incelendiğinde; 2024 yılı ikinci üç aylık dönemde toplam SMS sayısının yaklaşık 5.572 milyon, MMS sayısının ise yaklaşık 16,2 milyon civarında gerçekleştiği görülmektedir (Şekil 4-22).

Şekil 4-22 Dönemlere Göre SMS ve MMS Miktarı, Milyon Adet

İşletmeci bazında gönderilen SMS ve MMS sayıları incelendiğinde 2024 yılı ikinci üç aylık dönemde bir önceki çeyreğe göre TT Mobil'in SMS sayısı %6, MMS sayısı %8 oranında azalmış, Vodafone'un SMS sayısı %0,4, MMS sayısı %36,9 oranında artmış, Turkcell'in ise SMS sayısı %101,8, MMS sayısı %9 oranında artmıştır. Mobil aboneler tarafından gönderilen toplam SMS ve MMS sayısının işletmeciler bazında dağılımı Çizelge 4-6'da gösterilmektedir.

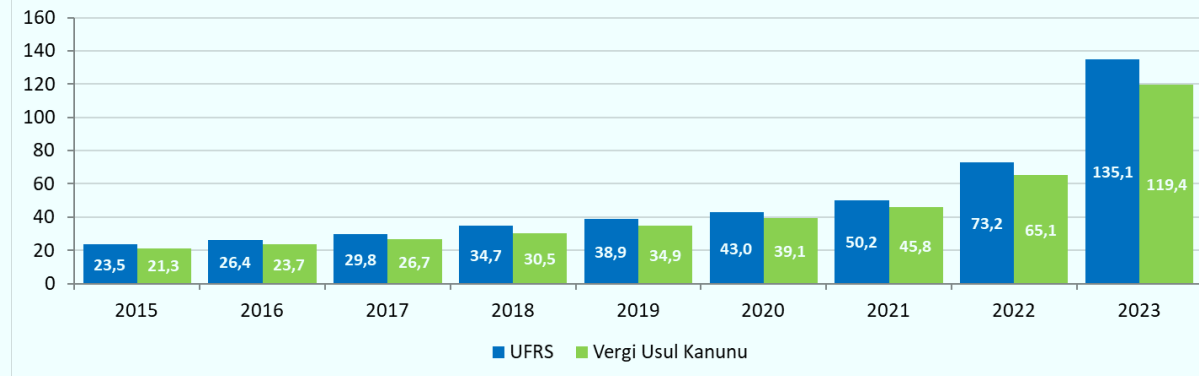
Çizelge 4-6 İşletmeci bazında SMS ve MMS Miktarı, Milyon Adet

	Hizmet Türü	TT Mobil	Vodafone	Turkcell
2022-1	SMS	3.787	1.717	1.845
	MMS	4,8	0,8	3,1
2022-2	SMS	2.778	1.670	1.746
	MMS	4,7	2,2	3,1
2022-3	SMS	3.050	1.646	1.755
	MMS	3,7	2,9	3,3
2022-4	SMS	3.520	1.563	1.455
	MMS	3,3	2,6	3,3
2023-1	SMS	3.718	1.570	1.513
	MMS	2,6	2,5	3,0
2023-2	SMS	4.120	1.403	1.377
	MMS	3,8	2,9	3,1
2023-3	SMS	3.647	1.403	1.446
	MMS	4,1	3,0	3,3
2023-4	SMS	3.354	1.137	1.251
	MMS	4,0	7,3	3,0
2024-1	SMS	3.722	1.005	528
	MMS	4,5	6,5	2,9
2024-2	SMS	3.497	1.009	1.066
	MMS	4,2	8,8	3,2

4.7 Mobil Gelir

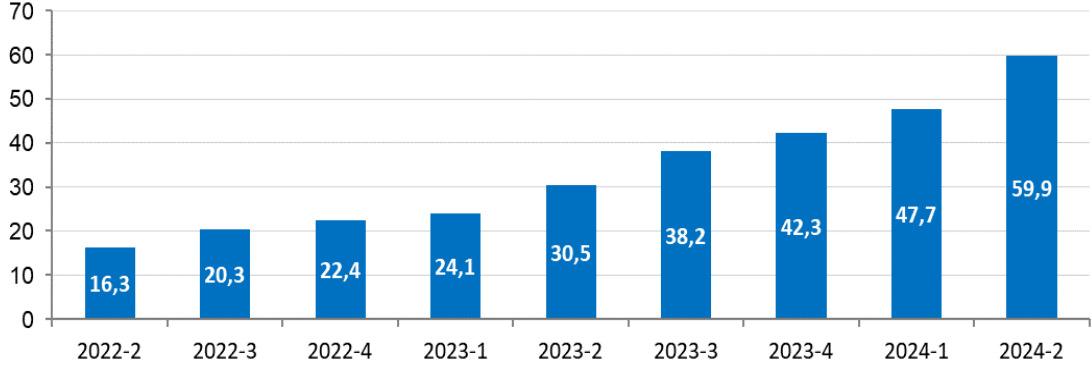
Şekil 4-23'te 2015 yılından bu yana mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen yıllık gelir bilgilerine Uluslararası Finansal Raporlama Standardı (UFRS) ve Vergi Usul Kanunu (VUK) bazında yer verilmektedir. UFRS bazında 2022 yılında 73,2 milyar ₺ olan toplam gelirin 2023 yılında bir önceki yıla göre %84,7 oranında artış göstererek 135,1 milyar ₺'ye, VUK bazında 2022 yılında 65,1 milyar ₺ olarak gerçekleşen toplam gelirin ise 2023 yılında bir önceki yıla göre %83,4 oranında artış göstererek 119,4 milyar ₺'ye yükseldiği görülmektedir.

Şekil 4-23 Yıllar İtibariyle Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Gelir, Milyar ₺

Şekil 4-24'te işletmecilerin mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde ettiği gelirler 2022 yılı ikinci çeyreğinden itibaren üçer aylık dönemler halinde gösterilmektedir. 2024 yılı ikinci üç aylık dönemde mobil hizmet gelirleri yaklaşık 59,9 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.

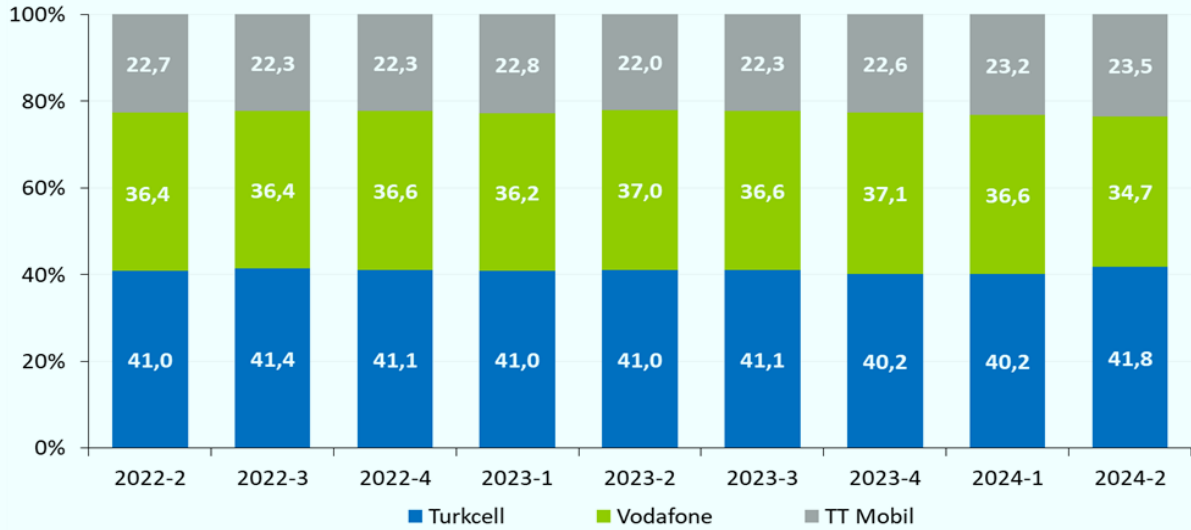
Şekil 4-24 Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Üç Aylık Gelirler, Milyar ₺*

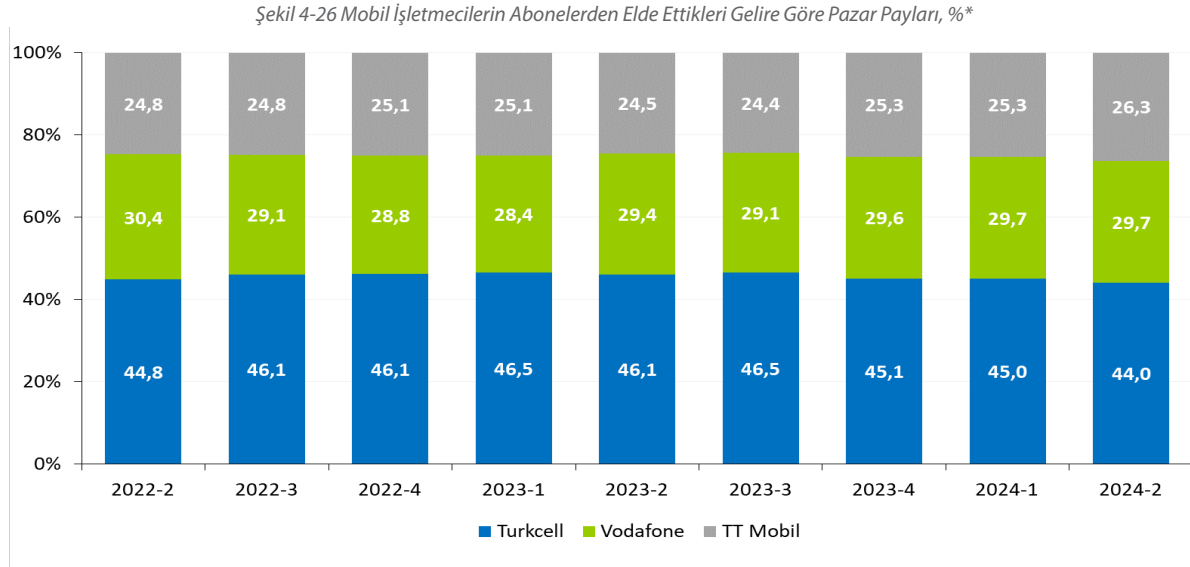
*İşletmecilerin UFRS (Uluslararası Finansal Raporlama Standardı) sistemi aracılığıyla hesaplayarak Kurumumuza göndermiş oldukları üç aylık gelir rakamları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Şekil 4-25'te mobil işletmecilerin üçer aylık net satış gelir verilerine göre hesaplanan pazar paylarına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyrek dönem itibarıyla gelire göre pazar payları incelendiğinde Turkcell'in pazar payının %41,8, Vodafone'un pazar payının %34,7 ve TT Mobil'in pazar payının ise %23,5 seviyelerinde olduğu görülmektedir. 2024 yılı ikinci çeyrekte gelire göre pazar payları bir önceki dönem ile kıyaslandığında Turkcell'in pazar payının 1,6 puan ve TT Mobil'in pazar payının 0,3 puan arttığı, Vodafone'un pazar payının ise 1,9 puan azaldığı görülmektedir. 2023 yılının aynı dönemi ile kıyaslama yapıldığında ise TT Mobil'in pazar payının 1,5 puan ve Turkcell'in pazar payının 0,8 puan arttığı, Vodafone'un pazar payının ise 2,3 puan azaldığı görülmektedir.

Şekil 4-25 Mobil İşletmecilerin Toplam Gelire Göre Pazar Payları, %

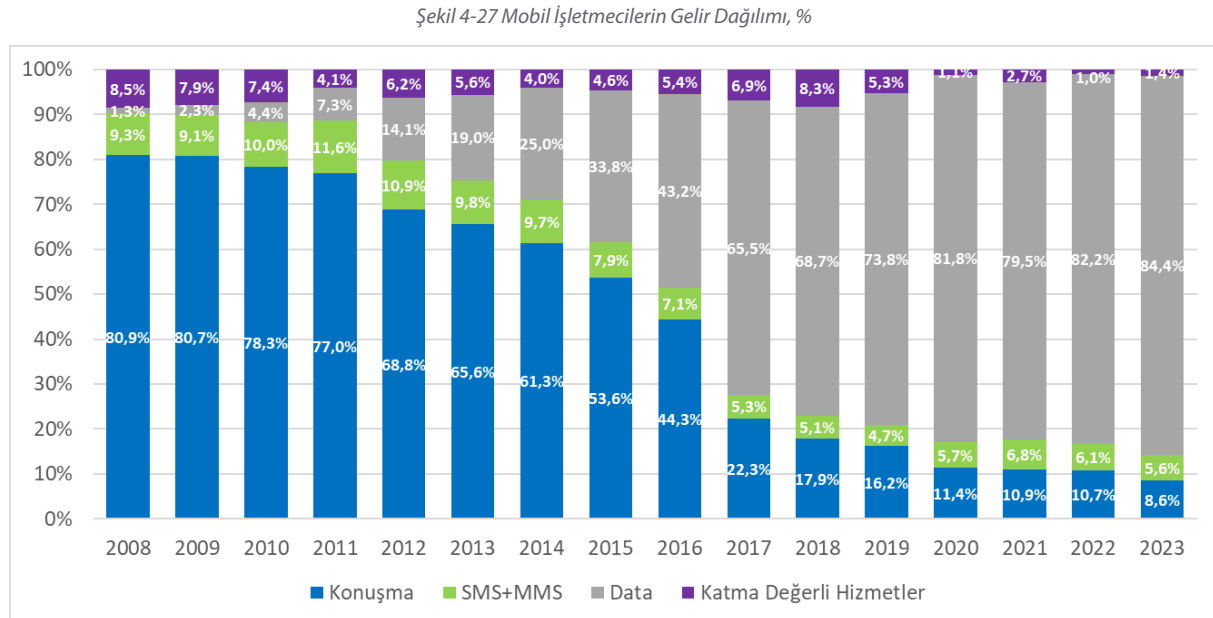

Şekil 4-26’da mobil işletmecilerin abonelerinden elde ettikleri gelire göre pazar paylarına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyrek dönem itibarıyla abonelerden elde edilen gelire göre Turkcell’in pazar payının %44, Vodafone ve TT Mobil’in pazar paylarının ise sırasıyla %29,7 ve %26,3 seviyelerinde olduğu görülmektedir.

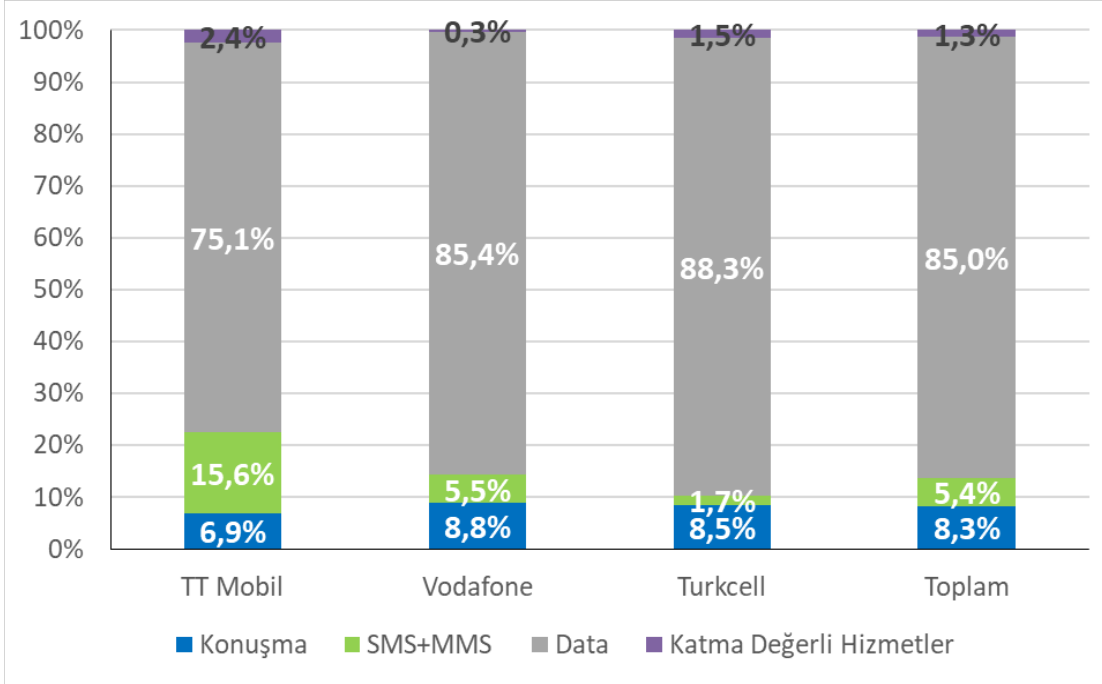
*Mobil işletmecilerin abonelerden elde ettikleri gelir bilgileri, İşletmecilerin Kurumumuza sunmuş oldukları üçer aylık ortalama ARPU rakamlarının abone sayıları ile çarpılması (x3) sonucu hesaplanmıştır.

Şekil 4-27’de mobil işletmecilerin 2008 yılından itibaren toplam gelirlerine ait hizmet bazında dağılımına yer verilmektedir. Şekilden görüleceği üzere, 2008 yılında mobil işletmecilerin gelirlerinin %80,9’unu konuşma gelirleri oluştururken bu oran 2023 yılında %8,6’ya gerilemiştir. Data gelirlerinin payı 2008 yılında %1,3 iken 2023 yılında %84,4’e yükselmiştir. SMS ve MMS gelirleri ise 2023 yılında toplam gelirin %5,6’sını oluşturmaktadır.

Şekil 4-28’de her bir mobil işletmecinin 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla toplam gelirlerine ait dağılıma karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla konuşma gelirleri TT Mobil’in gelirlerinin %6,9’unu, Vodafone’un gelirlerinin %8,8’ini ve Turkcell’in gelirlerinin %8,5’ini oluşturmaktadır. SMS ve MMS gelirleri, TT Mobil’in gelirlerinin %15,6’sını, Vodafone’un gelirlerinin %5,5’ini ve Turkcell’in gelirlerinin %1,7’sini oluşturmaktadır. Data gelirleri ise TT Mobil’de %75,1, Vodafone’da %85,4 ve Turkcell’de %88,3’lük paya sahiptir.¹⁶

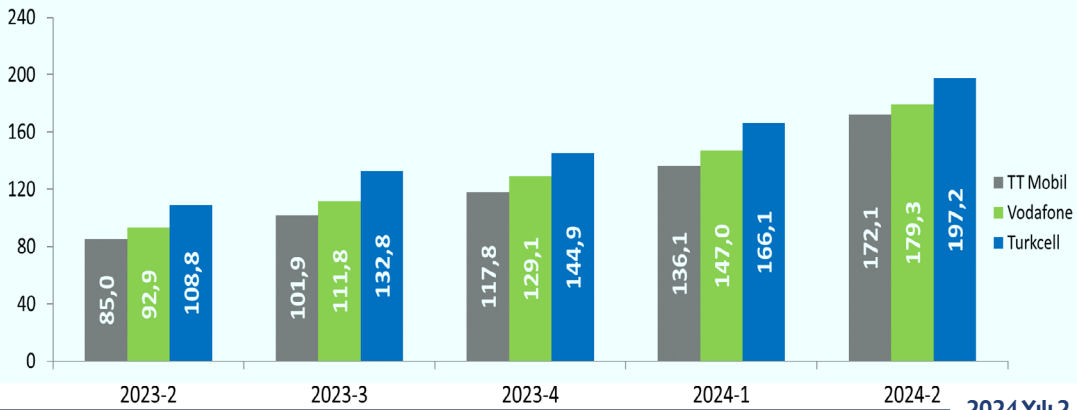
Şekil 4-28 Mobil İşletmecilerin İşletmeci Bazında Gelir Dağılımı, %

4.8 Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)

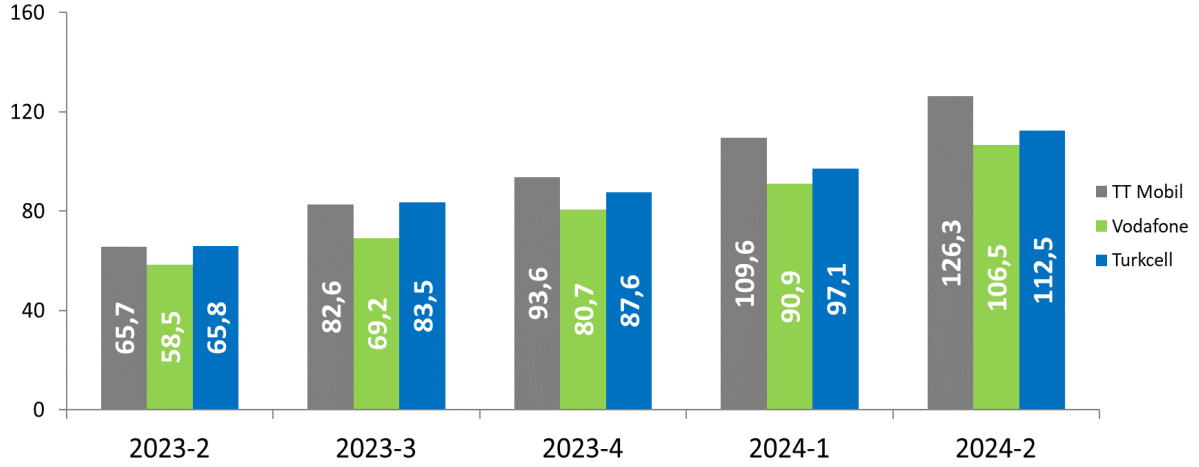
Abone başına elde edilen aylık gelir anlamına gelen “ARPU” bilgisi, bir işletmecinin ortalama olarak bir ayda; bir aboneden ne kadar gelir elde ettiğinin, diğer bir ifade ile de abonelerin ortalama olarak mobil hizmetlere bir ayda ne kadar harcama yaptığının en belirgin göstergelerinden biridir. Şekil 4-29’da Türkiye’de hizmet veren mobil işletmecilerinin 2023 yılı ikinci çeyreğinden itibaren üç aylık ortalama ARPU rakamlarına yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyrek itibarıyla Turkcell için abone başına aylık gelir 197,2 ₺, Vodafone için 179,3 ₺, TT Mobil için ise 172,1 ₺’dir.

Şekil 4-29 Mobil ARPU, ₺

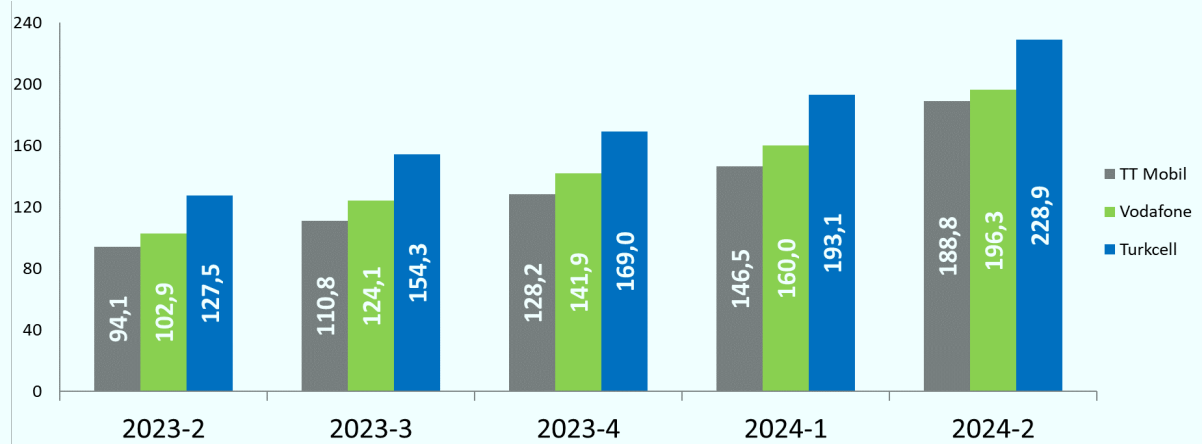
Şekil 4-30'da 2024 yılı ikinci üç aylık dönem için mobil işletmecilerin Kurumumuza bildirmiş olduğu ön ödemeli ARPU rakamlarına yer verilmektedir. Ön ödemeli ARPU rakamları incelendiğinde 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla Turkcell'in ön ödemeli ARPU'sunun 112,5 ₺, Vodafone'un 106,5 ₺ ve TT Mobil'in 126,3 ₺ olduğu görülmektedir.

Şekil 4-30 Ön Ödemeli Mobil ARPU, ₺

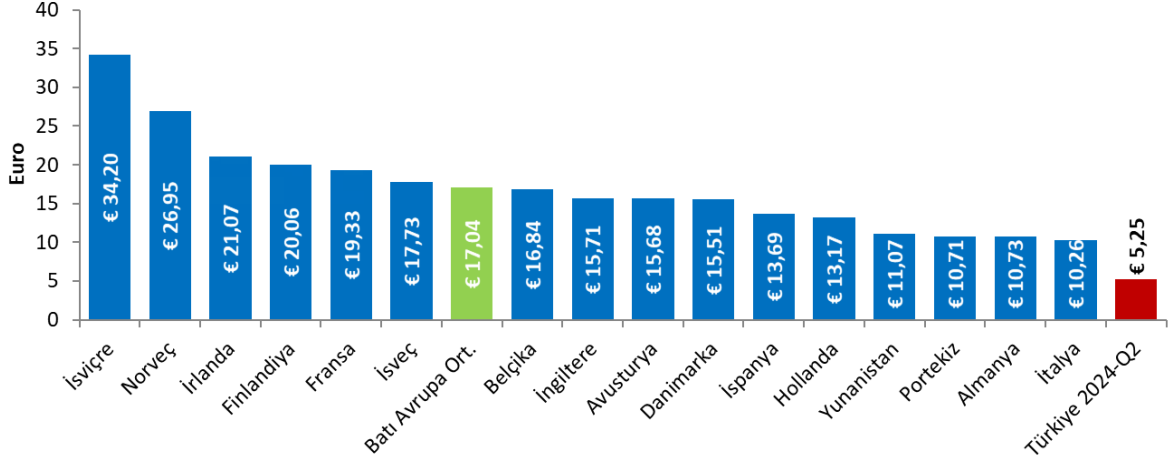
Şekil 4-31'de ise 2024 yılı ikinci çeyreği için mobil işletmecilerin Kurumumuza bildirmiş olduğu faturalı ARPU değerleri incelenmektedir. 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla Turkcell'in faturalı ARPU'su 228,9 ₺ olurken, Vodafone'un 196,3 ₺, TT Mobil'in ise 188,8 ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-31 Faturalı Mobil ARPU, ₺

Şekil 4-32’de bazı Avrupa ülkeleri ile Türkiye’nin mobil ARPU rakamları kıyaslanmaktadır. Şekilde incelenen Avrupa ülkelerinde ortalama ARPU 17,04 Avro iken Türkiye’de 2024 yılı ikinci çeyrek için 5,25 Avro’dur.

Şekil 4-32 Türkiye ve AB’de Mobil ARPU, €*

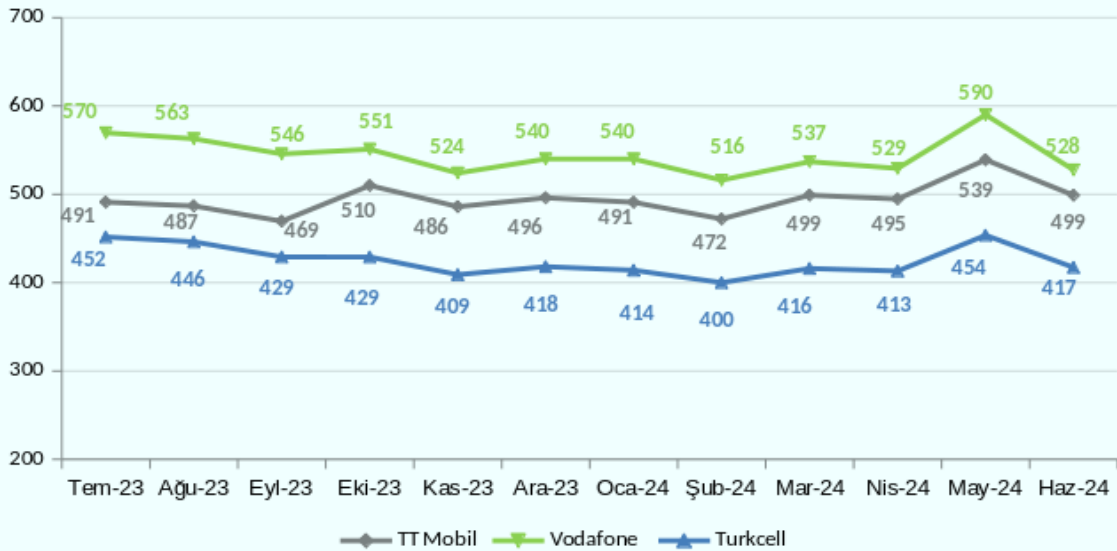
Kaynak: GSMA Intelligence 2024-2. Çeyrek, BTK.

* Türkiye için mobil ARPU değeri, üç işletmecinin ARPU değerlerinin ağırlıklı ortalaması esas alınarak hesaplanmıştır. Avro Kuru her çeyrek için ilgili aylardaki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası günlük döviz satış kurlarının ortalaması kullanılarak hesaplanmıştır. 2024-Ç2 için 1 Avro = 34,85745088 ₺ dir.

4.9 Aylık Kullanım Miktarı (MoU)

MoU, mobil telefon kullanım seviyesinin ölçümünde yaygın olarak kullanılan bir gösterge olup bir abonenin aylık ortalama konuşma süresi olarak tanımlanmaktadır. Şekil 4-33’te mobil işletmecilerin 2023 yılı Temmuz ayından itibaren gerçekleşen MoU değerleri aylık bazda verilmektedir. Haziran 2024 itibarıyla Turkcell’in MoU değeri 417 dakika, Vodafone’un 528 dakika ve TT Mobil’in ise 499 dakika olarak gerçekleşmiştir.

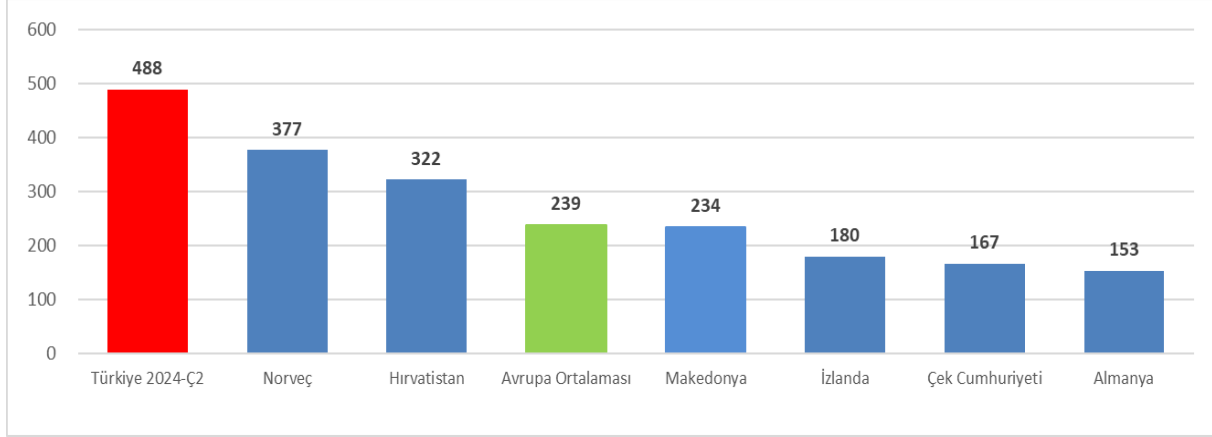
Şekil 4-33 Mobil İşletmeci Bazında MoU Değerleri, dk/ay*

* MoU değerleri aktif kullanıcıların görüşme süresi ortalamasını dakika olarak veren bir değer olduğu için değerler toplam hat sayısından ses hizmetine açık olmayan mobil hatlar (M2M hatları ve mobil bilgisayardan internet hatları gibi yalnızca veri iletmek amaçlı kullanılan hatlar) düşülerek hesaplanmaktadır.

Şekil 4-34'te bazı Avrupa ülkelerinin ortalama mobil telefon kullanım süreleri ile Türkiye'deki ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. 2024 yılı ikinci çeyreğinde 488 dakika olan ortalama aylık mobil kullanım süresi ile Türkiye, yer verilen Avrupa ülkelerine kıyasla mobil telefonla en fazla görüşme yapan ülke olmuştur.

Şekil 4-34 AB ve Türkiye'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, dk/ay*

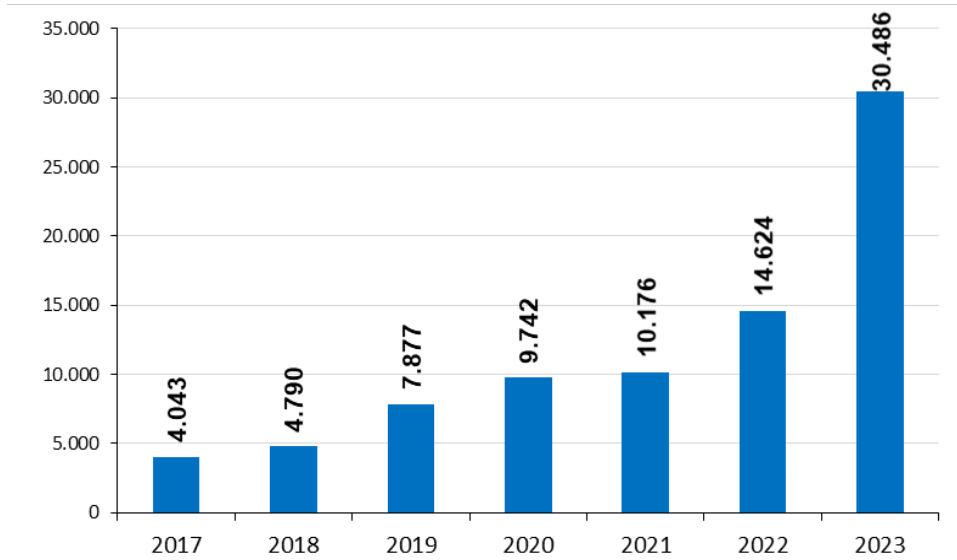

Kaynak: GSMA Intelligence 2024-2. Çeyrek, BTK. ¹⁷

4.10 Mobil Yatırım

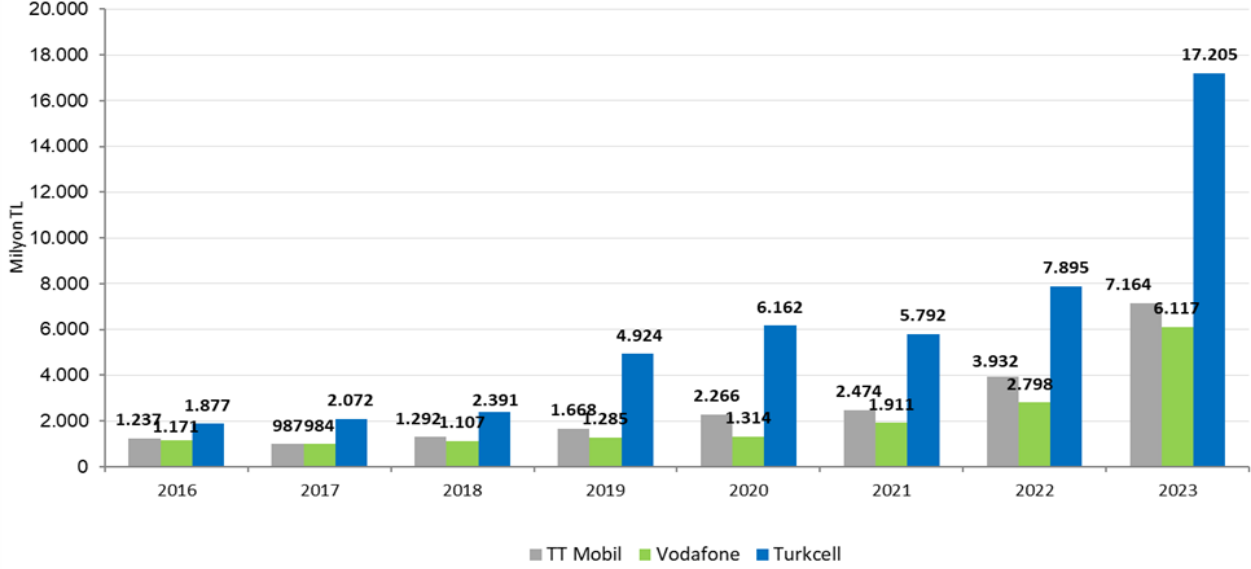
Şekil 4-35'te üç mobil işletmecinin 2017-2023 yılları arasındaki toplam yıllık yatırım bilgilerine yer verilmektedir. 2023 yılı toplam mobil yatırımı 30,5 milyar ₺ civarındadır.

Şekil 4-35 Yıllık Mobil Yatırım, Milyon ₺

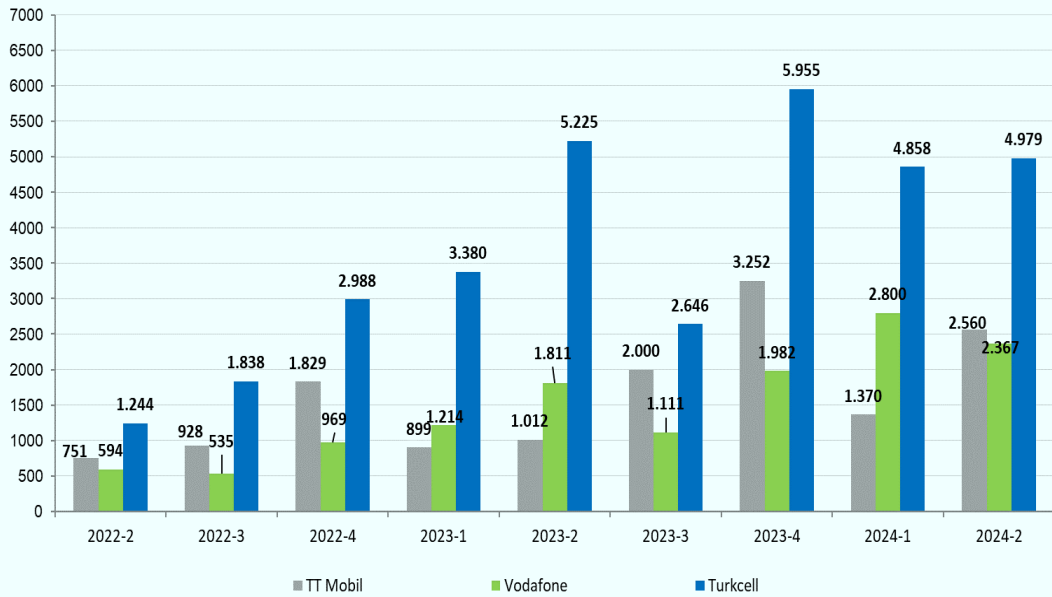
Şekil 4-36'da mobil işletmecilerin gerçekleştirdikleri yıllık yatırım değerlerine yer verilmektedir. 2023 yılında Vodafone 6.117 milyon ₺, TT Mobil 7.164 milyon ₺, Turkcell 17.205 milyon ₺ yatırım yapmıştır.

Şekil 4-36 İşletmeci Bazında Yıllık Mobil Yatırım, Milyon ₺

Şekil 4-37'de, üçer aylık çeyrek dönemler itibarıyla mobil işletmecilerin yatırım miktarları gösterilmektedir. Buna göre, 2024 yılı ikinci çeyreğinde Turkcell 4.979 milyon ₺, Vodafone 2.367 milyon ₺ ve TT Mobil 2.560 milyon ₺ düzeyinde yatırım gerçekleştirmiştir.

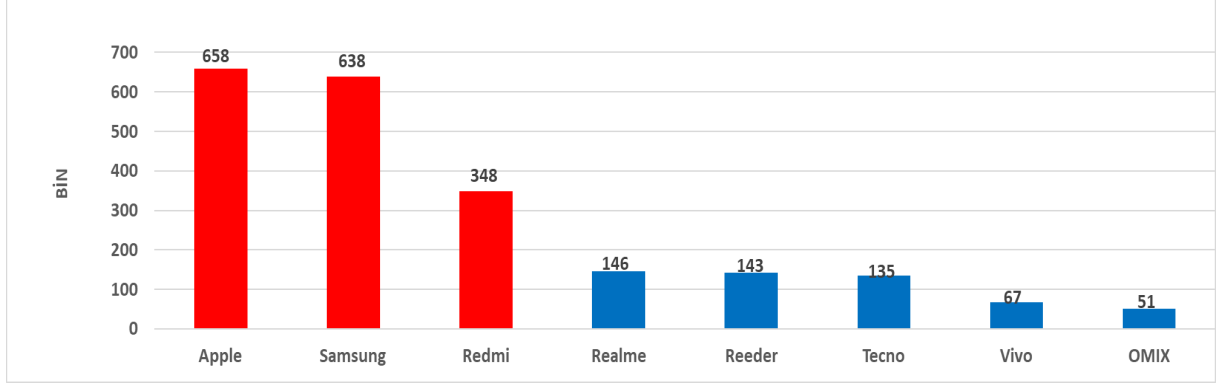
Şekil 4-37 Üç Aylık Mobil Yatırım, Milyon ₺

4.11 Mobil Cihaz Kayıt Sistemi

Aşağıdaki grafikte 2024 yılı ikinci çeyrek döneminde Kurumumuzun Mobil Cihaz Kayıt Sistemine (MCKS) ithalat ve imalat yoluyla kaydedilen cihaz sayılarının marka bazlı olarak gösterimi bulunmaktadır.

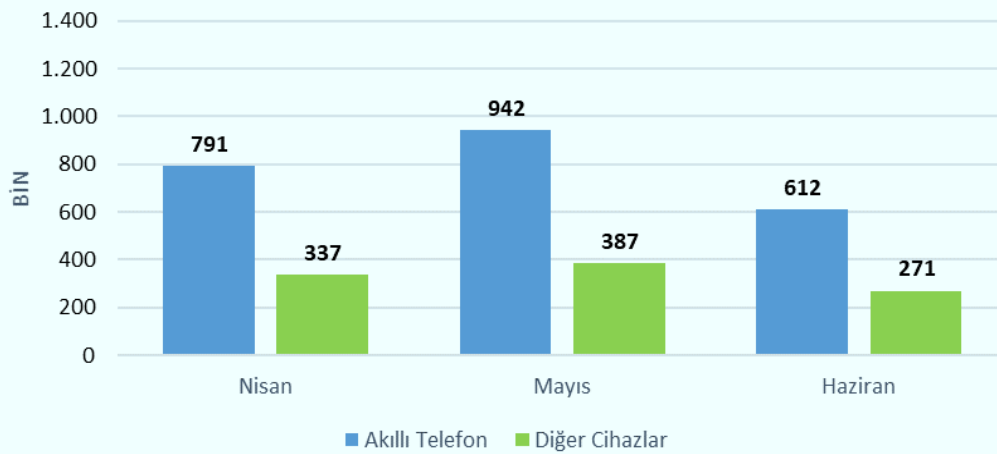
Şekil 4-38 Markalara Göre IMEI Kaydı Yapılan Mobil Cihaz Adedi (Bin)

2024 yılının ikinci çeyreği incelendiğinde 2,4 milyonu aşkın mobil cihazın IMEI kaydının yapıldığı görülmekte olup marka bazında değerlendirildiğinde bu cihazların yaklaşık %68,1'i Apple, Samsung ve Redmi markalarının geliştirdiği ürünlerden oluşmaktadır.

IMEI kaydı yapılan ithal ve imal edilmiş cihazların akıllı telefon ve diğer cihaz (IoT, modem, tablet) olarak belirtildiği aşağıdaki grafikten de görüleceği üzere, IMEI kaydı büyük oranda akıllı telefonlar için yapılmaktadır.

Şekil 4-39 IMEI Kaydı Yapılan Akıllı Telefon ve Diğer Cihaz Adedi (Bin)

5. BÖLÜM

DİĞER

HİZMETLER

5. DİĞER HİZMETLER

5.1 Altyapı İşletmeciliği Hizmeti

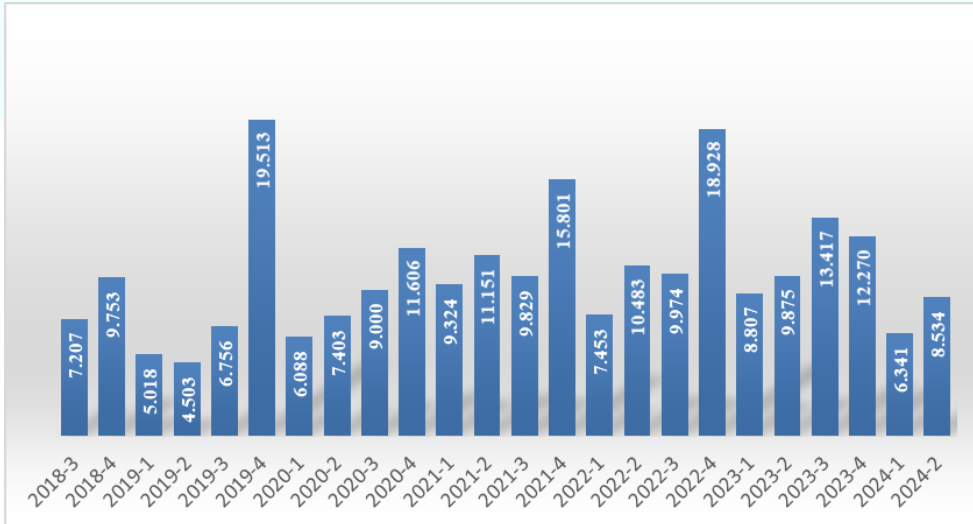
Türkiye’de Haziran sonu itibarıyla bildirim kapsamında yetkilendirilmiş 196 adet ve kullanım hakkı kapsamında yetkilendirilmiş 14 adet altyapı işletmecisi bulunmaktadır. Dönemler itibarıyla işletmecilerin sahip olduğu fiber optik kablo uzunluğuna Çizelge 5-1’de yer verilmektedir. Çizelgede yer alan uzunluklar işletmecilerin kendi altyapılarının yanı sıra kiraladıkları omurga ve erişim şebekelerini de kapsamaktadır. 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla işletmecilerin toplam fiber uzunluğu yaklaşık 577 bin km’dir. Bunun 231 bin km’si omurga, kalan kısmı erişim amaçlı kullanılmaktadır.

Çizelge 5-1 İşletmecilerin Fiber Uzunlukları, km

Dönemi	Kendisine Ait Toplam Uzunluk	Kiralık Toplam Uzunluk	Omurga Toplam Uzunluk	Erişim Toplam Uzunluk	Genel Toplam Uzunluk
2021-2	419.604	25.785	206.909	238.481	445.390
2021-3	429.484	25.735	209.717	245.501	455.219
2021-4	444.375	26.645	213.432	257.588	471.020
2022-1	451.824	26.649	214.570	263.903	478.473
2022-2	462.297	26.658	216.586	272.369	488.955
2022-3	471.574	26.823	216.825	281.571	498.397
2022-4	489.111	28.214	221.519	295.806	517.325
2023-1	497.404	28.728	223.147	302.985	526.132
2023-2	507.355	28.652	224.249	311.758	536.007
2023-3	517.371	32.053	225.252	324.172	549.424
2023-4	528.815	32.879	227.804	333.890	561.694
2024-1	533.962	34.073	229.761	338.274	568.035
2024-2	543.552	33.017	230.806	345.762	576.569

Şekil 5-1’de, Türk Telekom ve altyapı işletmecilerinin çeyrek dönemler itibarı ile bir önceki döneme göre tesis ettikleri fiber uzunluklarına yer verilmektedir.

Şekil 5-1 İşletmecilerin Fiber Uzunluklarının Bir Önceki Döneme Göre Artışı, (km)

Çizelge 5-2’de 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla alternatif altyapı işletmecilerinin altyapı hizmetinden elde ettikleri net satış gelirlerine göre pazar paylarına yer verilmektedir. Bu verilere göre ilk beş işletmecinin pazar payı %94 seviyesindedir.

Çizelge 5-2 Alternatif Altyapı İşletmecilerinin Pazar Payları

İşletmeciler	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti Net Satışlarına Göre Pazar Payları (%)
Vodafone Net	34,0
Superonline	28,5
Kule Hizmetleri	18,1
TT İnt (MTCTR Memorex)	10,5
İş Net	2,7
Socar	1,6
Equant İstanbul	1,3
BT Telekom	0,6
TurkNet	0,7
T-Systems	0,7
Diğer	1,3
TOPLAM	100,00

Çizelge 5-3’te altyapı işletmeci grubuna ilişkin gelir bilgilerine yer verilmektedir. İşletmecilerin 2024 yılı ikinci üç aylık dönemde altyapı hizmetinden elde ettikleri toplam gelir 2.265 milyon ₺ seviyesindedir.

Çizelge 5-3 Alternatif Altyapı İşletmeciliği Hizmetlerine İlişkin Gelirler

Dönemi	Gelir, ₺
2021-3	1.039.868.175
2021-4	1.067.836.801
2022-1	1.110.967.753
2022-2	1.145.135.424
2022-3	1.559.166.340
2022-4	1.895.072.610
2023-1	1.646.130.028
2023-2	1.572.986.622
2023-3	1.819.819.563
2023-4	1.998.890.708
2024-1	2.226.155.196
2024-2	2.264.671.387

5.2 Kablolu Yayın Hizmeti

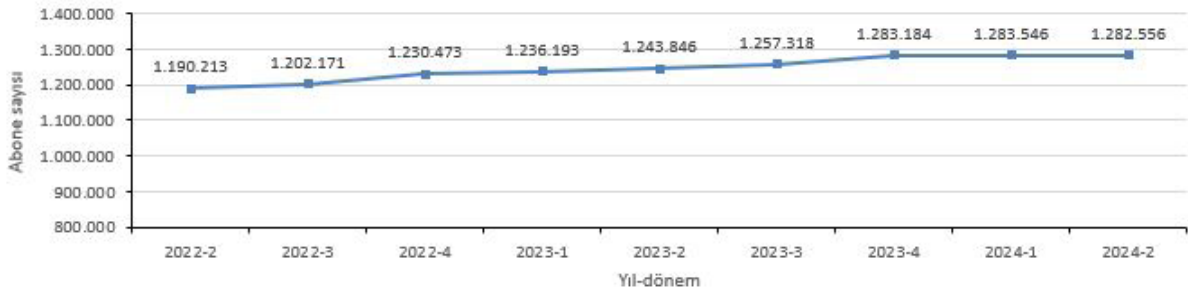
2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla Kurumumuz tarafından Kablolu Yayın Hizmeti (KYH) sunmak üzere yetkilendirilen 16 işletmeci bulunmaktadır. Kablolu yayın hizmeti sunan Türksat'ın 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla toplam kablo TV abone sayısı 1.465.735 olup KabloTV markasıyla sunulan sayısal kablo TV abone sayısı 1.324.702 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, Kablosuz hizmetinden yararlanan 168.602 Türksat abonesi bulunmaktadır. KYH sunmak üzere yetkilendirilen diğer işletmecilerden TTNNet 1.002.064, Superonline ise 1.484.436 aboneye sadece IPTV hizmeti sunmaktadır (Çizelge 5-4).

Çizelge 5-4 Kablolu Yayın Hizmetleri

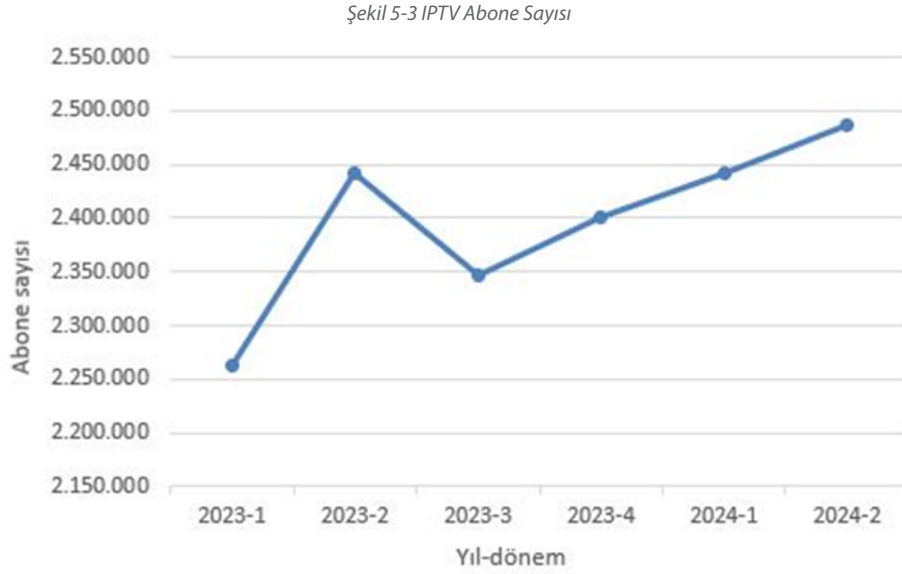
Dönem	Kablo TV Abone Sayısı	Kablo İnternet Abone Sayısı ¹⁸	Kablo Telefon Abone Sayısı	IPTV Abone Sayısı
2022-2	1.407.228	1.190.213	301.054	2.157.050
2022-3	1.413.696	1.202.171	267.153	2.205.253
2022-4	1.438.526	1.230.473	252.001	2.239.570
2023-1	1.438.786	1.236.193	240.944	2.262.217
2023-2	1.442.097	1.243.846	232.414	2.304.434
2023-3	1.450.399	1.257.318	220.114	2.346.411
2023-4	1.473.841	1.283.184	202.884	2.401.346
2024-1	1.470.360	1.283.546	181.227	2.442.647
2024-2	1.465.735	1.282.556	168.602	2.486.500

Kablo internet abone sayısının seyri Şekil 5-2'de gösterilmekte olup önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %0,08 oranında azalış gösteren kablo internet abone sayısı 1.282.556'ya düşmüştür.

Şekil 5-2 Kablo İnternet Abone Sayısı

IPTV abone sayısının seyri Şekil 5-3'te gösterilmekte olup önceki üç aylık döneme göre yaklaşık % 1,8 artış gösteren IPTV abone sayısı 2.486.500'e yükselmiştir.

5.3 Uydu Haberleşme Hizmeti

Bildirim kapsamında uydu haberleşme hizmetleri sunmak üzere yetkilendirilmiş işletmeciler 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla 15.773 aboneye uydu yer istasyonları üzerinden hizmet sunmaktadır.

Uydu haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin abone ve gelir bilgilerine Çizelge 5-5'te, söz konusu işletmecilerin abone sayılarına göre pazar paylarına ise Çizelge 5-6'da yer verilmektedir. Bu hizmete ilişkin toplam gelir 2024 yılı ikinci çeyreği için yaklaşık 904 milyon ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-5 Uydu Haberleşme Hizmetlerine ilişkin Abone Sayısı ve Gelir

Dönem	Abone Sayısı	Gelir, ₺
2023-2	15.614	545.425.619
2023-3	15.949	721.913.994
2023-4	15.859	810.534.272
2024-1	15.400	773.094.196
2024-2	15.773	903.962.050

Bu alanda hizmet sunan işletmecilerin abone sayısına göre pazar payları incelendiğinde Eser Telekom'un pazar payının %43,1 olduğu, onu sırasıyla, Türksat %36,9, Superonline %8,4, ICT Telekom %5,4 ve İşNet'in izlediği görülmektedir.

Çizelge 5-6 Uydu Haberleşme Hizmeti İşletmecilerinin Abone Sayısına Göre Pazar Payları, %

İşletmeci	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
Eser Telekom	45,4	46,2	44,5	43,3	43,1
Türksat	36,3	35,7	36,8	37,4	36,9
Superonline	8,7	8,6	8,7	8,5	8,4
ICT Telekom	4,3	4,1	4,2	4,3	5,4
İşNet	4,2	4,2	4,2	4,9	4,8
Diğer	1,1	1,2	1,6	1,6	1,4

5.4 Uydu Platform Hizmeti

Uydu platform hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerden Digital Platform Teknoloji Hizmetleri AŞ (Digitürk), Andromeda TV Dijital Platform İşletmeciliği A.Ş. (DSmart) ve TTNET AŞ (Tivibu) isimli işletmeciler aktif olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu işletmecilerin kullanıcı sayıları Çizelge 5-7'de gösterilmektedir. Ayrıca, uydu platform hizmetleri kapsamında elde edilen aylık dönemsel gelirler ile bağlantı/kurulum, hat tesisi, iptal, nakil vb. işlemlerden elde edilen gelirlerin toplamına Çizelge 5-8'de yer verilmektedir.

Çizelge 5-7 Kullanıcı Sayıları*

		2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
DIGITURK	Kullanıcı Sayısı	2.557.039	2.678.249	2.664.431	2.664.737	2.648.616
D-SMART	Kullanıcı Sayısı	1.026.278	1.021.444	987.935	943.035	915.524
TİVİBU	Kullanıcı Sayısı	482.811	479.424	487.149	490.269	463.800

* Tabloda geçen, "Kullanıcı sayısı", yurtiçinde imzalanan abonelik sözleşmesi sayısı ile abonelik sözleşmeleri kapsamında kullanıcı sayısının belirtildiği ve belirtilen bu kullanıcıların ayrı ayrı faturalandırıldığı kullanıcı sayısının toplamını ifade etmektedir.

Çizelge 5-8 Uydu Platform Hizmeti Gelirleri, ₺

	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
Toplam Gelir	94.159.619	103.285.554	159.466.680	155.549.570	249.979.362

5.5 GMPCS Hizmeti

2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla yetkilendirilmiş 8 işletmeciden 6 tanesi aktif olarak GMPCS mobil telefon hizmeti sunmaktadır. Söz konusu hizmete ilişkin üç aylık gelir ve abone bilgilerine Çizelge 5-9'da yer verilmektedir. Bu hizmet grubunda toplam abone sayısı 2024 yılı ikinci çeyreği itibarıyla 5.809'dur. GMPCS hizmetlerine ilişkin gelir bu dönemde yaklaşık 33,9 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-9 GMPCS Hizmetine ilişkin Abone Sayısı ve Gelirler

Dönem	Abone Sayısı	Gelir, ₺
2023-2	5.598	25.045.738
2023-3	5.646	26.907.719
2023-4	5.707	26.234.773
2024-1	5.641	32.864.489
2024-2	5.809	33.937.981

Bu alanda faaliyet gösteren işletmecilerin abone sayısına göre pazar paylarına bakıldığında Teknomobil'in pazar payının %52,2 İcom'un pazar payının %22,2 Aselnet'in pazar payının %16,4 ve ClickNet'in pazar payının %5,9 olduğu görülmektedir (Çizelge 5-10).

Çizelge 5-10 GMPCS İşletmecilerinin Pazar Payları, %

İşletmeci	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2
Teknomobil	54,3	54,4	53,9	53,6	52,2
Icom	22,1	22,3	22,2	20,8	22,2
Aselnet	14,9	14,7	15,6	16,1	16,4
ClickNet	5,6	5,6	5,0	6,0	5,9
Diğer	3,1	3,0	3,3	3,5	3,3

5.6 Rehberlik Hizmeti

Rehberlik hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş 8 işletmeci aktif olarak faaliyet göstermektedir. Bu işletmecilerin 2024 yılı ikinci çeyreğinde toplam çağrı sayısı 309.694 olup toplam çağrı süresi 590.670 dakikadır. 2024 yılı ikinci çeyreğinde 496.001 adet isim ile sorgulama, 4.302.369 adet de numara ile sorgulama yapılmıştır. Yapılan sorgulamaların 625.792 adedinde bireysel numara ve 191.187 adedinde kurumsal numara sorgulanmıştır.¹⁹ Rehberlik hizmeti sunan işletmecilerin üç aylık gelirleri ise yaklaşık 19,5 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir (Çizelge 5-11).

¹⁹ Numara ile sorgulamada bireysel/kurumsal numara ayrımı yapamayan işletmecilerin verileri bireysel numara sorgulama olarak kabul edilmiştir.

Çizelge 5-11 Rehberlik Hizmetleri²⁰

Dönem	Çağrı Sayısı	Çağrı Süresi (Dakika)	İsim İle Sorgulama Sayısı	Numara İle Sorgulama Sayısı	Bireysel Numara Sorgulama Sayısı	Kurumsal Numara Sorgulama Sayısı	Gelir (₺)
2023-2	416.546	875.240	869.539	3.437.783	861.632	358.832	14.758.565
2023-3	415.382	904.392	720.089	3.462.181	782.107	274.846	14.968.926
2023-4	356.118	752.579	631.399	4.711.877	730.255	230.296	20.334.520
2024-1	284.531	627.563	559.915	4.023.405	723.671	185.039	15.906.109
2024-2	309.694	590.670	496.001	4.302.369	625.792	191.187	19.446.742

Çizelge 5-12’de rehberlik hizmeti işletmecilerinin çağrı sayısına göre pazar paylarına ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Rehberlik hizmetlerinde BN Telekom’un çağrı sayısına göre pazar payı %92,67 olup onu sırasıyla Callturk, 118 Telekomünikasyon, Pluss Telekom ve Mobilışim İletişim izlemektedir.

Çizelge 5-12 Rehberlik Hizmeti İşletmecilerinin Pazar Payları

İşletmeci	%	Ortalama Çağrı Süresi (dk)
BN Telekom (11880 - 11888)	92,67	1,8
Callturk (11858)	3,58	5,9
118 Telekomünikasyon (11834)	2,09	1,1
Pluss Telekom (11899)	1,24	0,8
Mobilışim İletişim (11877)	0,36	0,7

5.7 Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti (OKTH)

2024 yılı ikinci çeyreği itibarı ile kullanım hakkı kapsamında ortak kullanımlı telsiz hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş işletmeci sayısı 42’dir. OKTH işletmecilerinin abone sayısı, kullanıcı sayısı ve gelir bilgilerine Çizelge 5-13’te yer verilmekte olup, toplam abone sayısı 2.834, kullanıcı sayısı 125.785 ve bu hizmetlerden elde edilen gelir yaklaşık 59,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-13 OKTH Abone, Kullanıcı Sayıları ve Gelirler

Dönem	Abone Sayısı	Kullanıcı Sayısı	Gelir, (₺)
2023-2	2.880	125.131	46.379.424
2023-3	2.867	122.868	47.647.345
2023-4	2.851	126.281	50.979.769
2024-1	2.852	127.241	56.641.148
2024-2	2.834	125.785	59.449.245